

ОБЩИНА КАЗАНЛЪК

61-01-577
12.09 12

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
КАЗАНЛЪК

ОС - 1084
12.09 12

ДОКЛАД

По чл. 93 от Правилника за организацията и дейността на Общинския съвет

от ДАНИЕЛА КОЕВА – Зам.-кмет на Община Казанлък, оправомощена съгласно
Заповед № 1652/10.09.2012 г. на Кмета на Община Казанлък

Относно: Вземане на решение за утвърждаване на зоните за въздействие и Декларация за непромяната им в 10-годишен срок по проект „Интегриран план за градско възстановяване и развитие - Казанлък 2020” по Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Моля по внесения от мен доклад Общински съвет - Казанлък да се произнесе на следващото си заседание.

С Решение № 732 от 14.09.2011 г. Общински съвет Казанлък се произнесе да бъде изработен Интегриран план за градско възстановяване и развитие за град Казанлък за периода 2014-2020 г. /ИПГВР/, като определи и начините за финансиране на изработването му, а именно – чрез договор за безвъзмездна финансова помощ №BG161PO001/1.4-07/2010/019 за проект „Интегриран план за градско възстановяване и развитие - Казанлък 2020” на обща стойност 497 020,00 лв., от които 24 851,00 лева собствен принос на Община Казанлък, съставляващ 5% от общите допустими разходи по проекта.

В изпълнение дейностите по проекта бяха проведени обществени поръчки и сключени договори с изпълнители за изработването на ИПГВР и за изработването на Екологична оценка на планове и програми и Оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони. Със Заповед №1259 от 06.07.2012 на Кмета на Община Казанлък бе сформирана Работна група в състав от 18 души, която отговаря за подготовката, изготвянето и одобряването на ИПГВР. В нея са включени представители на общинска администрация, общински съвет, обществени и браншови организации, партньори, граждани и засегнати страни. Работната група участва в процеса по изработване на първата част от ИПГВР активно като членовете ѝ са запознати с встъпителния доклад, с резултатите от целевия и проблемен анализ, включвани са във фокус-групи и проучвания на общественото мнение, анкетиране и интервюиране по специфични въпроси, както и с предложените зони за въздействие, определени на база резултатите от анализа в съответствие с критериите, посочени в Приложение 1 към Методическите насоки за разработване и прилагане на ИПГВР на МРРБ.

Изпълнителят, изработващ ИПГВР – Обединение „Тонзос консулт“ реализира задълженията си съобразно законовите разпоредби, указанията на Управляващия орган на ОП „Регионално развитие“ 2007-2013 г. и на Министъра на регионалното развитие на Република България. Съгласно същите в срок до **23.09.2012 г.** общините трябва да представят за одобрение в МРРБ определените зони за въздействие. Необходимо условие за това е освен да има проведени обществени обсъждания на зоните за въздействие, последните да бъдат одобрени и от Общински съвет.

Съгласно представените Целеви и проблемни анализ и SWAT анализ, след изследване на съответствието с критериите по Приложение 1 към Методическите насоки за разработване и прилагане на ИПГВР на МРРБ и формирания проект на визия за развитие на град Казанлък, се очертават следните Зони за въздействие:

1. Зона със социален характер – жилищната зона в източния край на града, включваща кварталите „Капитан Петко войвода“, „Зорница“, „Павлов мост“ и ромската махала. Тази зона има най-остра нужда от доизграждане на техническата инфраструктура, от благоустрояване, озеленяване, създаване на места за отдых и почивка на деца и възрастни, спортни съоръжения и от предвиждания за нови елементи на социалната инфраструктура.

2. Зона с потенциал за икономическо развитие – зоната южно от ж.п.линията София-Бургас, източно от кв.„Христо Ботев“ и „М+С Хидравлик“, северно от околоръстния път София – Бургас и западно от ул.„Никола Петков“, както и частта, влизаща в регулационните граници на града между околоръстния път София – Бургас и „Арсенал“ АД. В тази част са идентифицирани по-голям брой общински терени, които могат да бъдат предоставяни за развитие на нови икономически дейности, при положение, че се доразвие техническата и пътната инфраструктура.

3. Зона на публични функции с висока обществена значимост – старата част на кв.„Кулата“ (етнографски комплекс, зоната пред входа на парк „Тюлбето“, зоната на стадиона, колодрума и „Северен парк“ и цялата зона до северната и източната регулационна граница на града в описаната част. Предварителните проучвания и нагласи показват необходимостта от развитие на туристическия продукт в гр.Казанлък, както и доразвиване и обогатяване на спортната база в града и на местата за рекреация. Посочената зона има потенциал за развитие във всички тези насоки.

Общественото обсъждане на така формулираните зони за въздействие е планирано за 17.09.2012 г., като резултатите от него ще бъдат представени на Общински съвет – Казанлък допълнително преди сесията за разглеждане на предложението за зони за въздействие.

След приемане на зоните от Общинския съвет в най-кратък срок ще бъде комплектувана цялата изисквана от МРРБ документация: Доклад с целеви и проблемни анализ на ситуацията, формулирана визия за развитие на гр. Казанлък до 2020 г., протокол от проведеното обществено обсъждане, Доклад с подробно описание и обосновка на причините за избор на зоните за въздействие, графичен материал, представящ обхвата и разположението на зоните, които да бъдат внесени за одобрение в УО на ОПРР.

От особена важност за реализирането на проекти за градско възстановяване и развитие през следващия програмен период е спазването на посочения срок, тъй като общините, които разполагат с одобрени зони за въздействие, ще имат възможността още на този етап да получат подкрепа за разработването на техническата документация за тях по откритата на 30.03.2012 г. схема за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-02/2012 "В подкрепа за следващия програмен период" с краен срок за кандидатстване 30.10.2012 г. Това би допринесло за успешен старт на изпълнението на ИПГВР още в началото на следващия програмен период чрез постигане на готовност за кандидатстване за финансиране от европейските фондове.

Предвид неотложността на дейностите по проекта моля Общински съвет – Казанлък да се произнесе на следващото си заседание.

Във връзка с гореизложеното предлагам следният

ПРОЕКТ ЗА РЕШЕНИЕ:

На основание чл. 21, ал.1, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и изложеното до тук Общински Съвет – Казанлък

РЕШИ:

1. Общински съвет Казанлък **определя обхвата на зоните за въздействие** от Интегрирания план за градско възстановяване и развитие Казанлък - 2020, както следва:
 - 1.1. **Зона със социален характер** – жилищната зона в източния край на града, включваща кварталите „Капитан Петко войвода“, „Зорница“ , „Павлов мост“ и ромската махала.
 - 1.2. **Зона с потенциал за икономическо развитие** – зоната южно от ж.п.линията София Бургас, източно от кв.”Христо Ботев” и „М+С Хидравлик”, северно от околоръстния път София – Бургас и западно от ул.”Никола Петков”, както и частта, влизаща в регулационните граници на града между околоръстния път София – Бургас и „Арсенал” АД.
 - 1.3. **Зона на публични функции с висока обществена значимост** – старата част на кв.”Кулата” (етнографски комплекс, зоната пред входа на парк ”Тюлбето”, зоната на стадиона, колодрума и „Северен парк” и цялата зона до северната и източната регулационна граница на града в описаната част.
2. Общински съвет Казанлък **декларира**, че обхватът на определените по т. 1 от настоящото Решение зони за въздействие в рамките на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие, които са част от него, няма да бъдат променени за период не по-малък от 10 години след приключване на дейностите по проект „Интегриран план за градско възстановяване и развитие - Казанлък 2020”, финансиран с Договор за безвъзмездна финансова помощ № BG161PO001/1.4-07/2010/019 по Оперативна програма «Регионално развитие» 2007-2013.

Приложения:

Приложение № 1: Целеви и проблемен анализ, SWAT анализ, Визия и Зони за въздействие, от която са видни определените зони за въздействие в рамките на изпълнението на Договор за безвъзмездна финансова помощ № BG161PO001/1.4-07/2010/019 за проект „Интегриран план за градско възстановяване и развитие - Казанлък 2020” по ОПРР, на хартиен и електронен носител – CD

Приложение № 2: Копие от Заповед № 1652/10.09.2012 г. на Кмета на Община Казанлък

Адресат на акта: Кмета на Община Казанлък

Докладчик за заседание на комисиите към Общински съвет – Станислава Балканска – началник отдел ППМП

Докладчик за заседание на Общински съвет – Галина Стоянова – Кмет на Община Казанлък.

Предоставям доклада и всички материали, приложения към него в електронен вид.

Настоящият акт да се изпрати на областния управител на област Стара Загора, кмета на община Казанлък и обществения посредник в седемдневен срок от приемането му.

Препис от решението да се изпрати на Районна прокуратура - Казанлък за преглед по реда на общия надзор за законност.

Настоящият акт може да се върне за ново обсъждане на Общински съвет по чл. 45, ал. 5, изр. 1 от ЗМСМА в седемдневен срок от получаването му.

Настоящият акт може да се обжалва в 14-дневен срок пред Административен съд – Стара Загора.

С уважение,

ДАНИЕЛА КОЕВА
Зам.-кмет на Община Казанлък
Оправомощена със Заповед № 1652/10.09.2012 г.
на Кмета на Община Казанлък

Съгласувано с:

Арх. Ивелин Недялков
Главен архитект на община Казанлък

Иванка Русенова
Старши юриконсулт

Изготвил:
Станислава Балканска
Началник отдел ППМП

ОБЩИНА КАЗАНЛЪК

ЗАПОВЕД

№ 1857/10.09..... 2012 г.

На основание чл. 39 ал. 2 и чл. 44, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от ЗМСМА

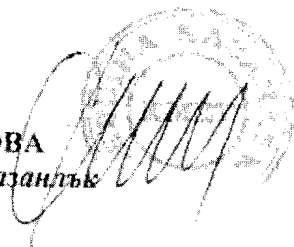
УПЪЛНОМОЩАВАМ:

ДАНИЕЛА КОЕВА – Заместник-кмет по строителство, инфраструктура и транспорт да изпълнява функциите на кмет за времето на отсъствието ми от общината за периода от 11.09.2012 г. до 19.09.2012 г. включително, с изключение подписване на договори и анекси, както и финансови документи (платежни нареждания и документи, свързани с поемане на финансови задължения от Община Казанлък).

Копие от заповедта да се връчи на Даниела Коева и на съответните длъжностни лица за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнението ѝ ще осъществявам лично.

ГАЛИНА СТОЯНОВА
Кмет на Община Казанлък

Съгласувал,
Адриана Тенева, Н-к отдел ПНОЧР

Проект „ИНТЕГРИРАН ПЛАН ЗА ГРАДСКО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И
РАЗВИТИЕ – КАЗАНЛЪК 2020”

Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013”

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие, от
държавния бюджет на Република България и от Община Казанлък

<http://www.bgregion.eu/>

Целеви и проблемен анализ
Визия за развитие на гр. Казанлък до 2020 година
Проучване на общественото мнение
Определяне на зони за целенасочено въздействие

Проект

12.09.2012 г.

Този документ е създаден в рамките на проект „Интегриран план за градско възстановяване и развитие – Казанлък 2020”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Обединение „Тонзос Консулт” и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

<http://www.bgregion.eu/> Обединение „Тонзос Консулт” – tonzos_konsult@abv.bg

Съдържание

Списък с включените в текста фигури	5
Списък с включените в текста таблици	6
Списък на използваните съкращения	7
РЕЗЮМЕ.....	10
Икономическо развитие	10
Основни фактори за икономическо развитие	12
Градско развитие	13
Инфраструктура	13
Конкурентни предимства, потенциал и проблеми пред развитието.....	15
Идентифицирани зони за въздействие	15
УВОД	17
I ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА	20
1.1 МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ, ГРАНИЦИ, ПРОСТРАНСТВЕНИ И ИКОНОМИЧЕСКИ ВРЪЗКИ НА РАЗЛИЧНИ НИВА 20	
1.2 ФИЗИКОГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА	21
Релеф	21
Флора и фауна	21
Резервати и защитени територии	22
Природни ресурси	22
1.3 КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО И ИСТОРИЯ	23
1.4 ТРАЙНОТО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И НАЧИН НА ТРАЙНО ПОЛЗВАНЕ НА ПОЗЕМЛЕНИТЕ ИМОТИ И СГРАДИТЕ	25
II СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ.....	27
2.1 ОБЩО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	27
Производство	28
Селско стопанство	29
Туризм.....	30
Пазар на труда.....	33
2.2 РАБОТНА СИЛА И ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ.....	36
Демографски параметри	36
Образование	39
2.3 ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА И ГРАЖДАНСКО ОБЩЕСТВО	40
Социални дейности	40
Гражданско общество	41
Престъпност	43
2.4 ИЗВОДИ ЗА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ.....	45
III. ОКОЛНА СРЕДА.....	50

3.1 КЛИМАТ.....	50
<i>Валежи</i>	50
<i>Температура.....</i>	52
<i>Въздух</i>	54
<i>Вятър.....</i>	55
<i>Геоложка основа.....</i>	59
<i>Почви</i>	59
3.2 ВОДИ	60
<i>Водоснабдяване</i>	60
<i>Канализация</i>	60
3.3 ШУМ.....	61
3.4 ОТПАДЪЦИ	63
<i>Твърди битови отпадъци</i>	63
<i>Депозит за строителни отпадъци</i>	64
<i>Други специфични за дадения град</i>	64
3.5 КАРТА НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ПРОБЛЕМИ.....	71
3.6 ИЗВОДИ ЗА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ.....	71
IV ГРАДСКО РАЗВИТИЕ	73
4.1 СЕЛИЩНА МРЕЖА, УСТРОЙСТВО И ИЗГРАДЕНОСТ НА ГРАДСКАТА СРЕДА	73
<i>Селищна мрежа.....</i>	73
<i>Селищна структура.....</i>	73
<i>Връзки със съседни общини</i>	74
<i>Устройство и изграденост на градската среда</i>	75
4.2 ЖИЛИЩЕН СЕКТОР.....	76
4.3 ИНФРАСТРУКТУРА	79
<i>Транспортна инфраструктура</i>	79
<i>Международни транспортни коридори</i>	79
<i>Водоснабдяване и канализация</i>	83
<i>Енергетика.....</i>	85
<i>Съобщителна инфраструктура</i>	87
<i>Образователна инфраструктура.....</i>	88
<i>Здравна инфраструктура.....</i>	89
<i>Спортна инфраструктура.....</i>	92
4.4 ГРАДСКО РАЗВИТИЕ, ЦЕЛЕВИ ПРОЕКТИ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ	97
<i>Инфраструктурни и други проекти на общината.....</i>	97
4.5 ИЗВОДИ ЗА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ.....	106
V ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ: ПРОУЧВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОТО МНЕНИЕ ОТНОСНО СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ НАГЛАСИ ЗА ОБОСОБЯВАНЕ НА ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ КЪМ ИПГВР ГР. КАЗАНЛЪК	111
5.1 МЕТОДОЛОГИЯ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО	111
5.2 АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ	114

Профил на респондентите.....	114
Нагласи относно приоритетните области за развитие	116
VI СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗАПЛАХИ	141
6.1 SWOT АНАЛИЗ.....	141
VII. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРАД КАЗАНЛЪК ДО 2020 Г.....	145
7.1. АНАЛИЗ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ДОКУМЕНТИ НА ОБЩИНА КАЗАНЛЪК И ПРИОРИТЕТИТЕ Й ПО СЕКТОРНИ ПОЛИТИКИ.....	145
7.2. ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА КЛЮЧОВИ ПРИОРИТЕТИ НА ЕВРОПЕЙСКО, НАЦИОНАЛНО, РЕГИОНАЛНО И ОБЛАСТНО НИВО	148
7.3. ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ОБЩИ ЗОНИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ ПРЕЗ СЛЕДВАЩИЯ ПРОГРАМЕН ПЕРИОД И ПОСТИГАНЕ НА ИНТЕГРИТЕТ ВЪВ ВИЗИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ЧРЕЗ СЪПОСТАВИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ВИЗИЯТА, ПРИОРИТЕТИТЕ И ЦЕЛИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКО, НАЦИОНАЛНО, РЕГИОНАЛНО, ОБЛАСТНО И ОБЩИНСКО НИВО	154
7.4. ФАКТОРИ, КОИТО ДОПРИНАСЯТ ЗА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА ГРАД КАЗАНЛЪК.....	156
7.5. ФОРМУЛИРАНЕ НА ВИЗИЯ	156
7.6. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ	157

Списък с включените в текста фигури

Фигура 1. Брой предприятия по икономически сектори - 2008 г. <i>Източник: Статистически годишник 2010 г., ТСБ – Стара Загора.</i>	28
Фигура 2. Посещения на всички туристически обекти на територията на община Казанлък. <i>Източник: Община Казанлък.</i>	33
Фигура 3. Брой заети по икономически сектори - 2008 г. <i>Източник: Статистически годишник 2010 г., ТСБ – Стара Загора.</i>	34
Фигура 4. Коефициент на безработица по населени места - 2011 г. <i>Източник: Преброяване 2011 г., НСИ.</i>	35
Фигура 5. Средно годишно възнаграждение на един зает (лв.) – 2008 г. <i>Източник: ТСБ – Стара Загора.</i>	36
Фигура 6. Коефициент на раждаемост (промили). <i>Източник: НСИ.</i>	37
Фигура 7. Възрастова структура на населението, 2011 г. <i>Източник: НСИ.</i>	38
Фигура 8. Образователна структура на населението на 7 и повече навършени години по населени места в община Казанлък. <i>Източник: Преброяване, 2011 г., НСИ.</i>	39
Фигура 9. Валежи (mm) – гр. Казанлък. <i>Източник: Климатичен справочник на България.</i>	51
Фигура 10. Валежи (mm) – гр. Казанлък. <i>Източник: Климатичен справочник на България.</i>	51
Фигура 11. Средна температура по месеци. <i>Източник: Климатичен справочник на България.</i>	53
Фигура 12. Средна максимална дневна температура (°C). <i>Източник: Климатичен справочник на България.</i>	53
Фигура 13. Средна минимална дневна температура (°C). <i>Източник: Климатичен справочник на България.</i>	54
Фигура 14. Разположение на пунктовете за мониторинг на КАВ в гр. Стара Загора	55
Фигура 15. Честота на вятъра. <i>Източник: Климатичен справочник на България.</i>	56
Фигура 16. Скорост на вятъра. <i>Източник: Климатичен справочник на България.</i>	57
Фигура 17. Измерване на нивата на замърсители на отпадъчните води. <i>Източник: ГПСОВ – Казанлък- 2010.</i>	61
Фигура 18. Население на един лекар и лекар по дентална медицина за периода 2001-2011 г. <i>Източник: НСИ.</i>	90

Фигура 19. Разпределение на подизвадката, съставена от представители на живущите по квартали	112
Фигура 20. Разпределение на респондентите по етническа принадлежност	115
Фигура 21. Нагласи относно приоритети „Икономическо развитие” и „Качествена градска среда”	116

Списък с включените в текста таблици

Таблица 1. Разпределение на населението по квартали. <i>Източник: Община Казанлък (Справката е изготвена по данни от Таблица на българските граждани от 17.07.2012 г. -от НБД)</i>	38
Таблица 2. Специализирани институции за предоставяне на социални услуги.	40
Таблица 3. ХАРАКТЕРНИ ПРЕСТЪПНИ ПОСЕГАТЕЛСТВА В ГРАД КАЗАНЛЪК , ЗА ПЕРИОДА 2009-2011 ГОДИНА.	43
Таблица 4. Валежи (mm). <i>Източник: Климатичен справочник на България.</i>	50
Таблица 5. Валежи (mm). <i>Източник: Климатичен справочник на България.</i>	51
Таблица 7. Скорост на вятъра. <i>Източник: Климатичен справочник на България.</i>	57

Списък на използваните съкращения

АТВ	Високопроходими МПС
АФС	Активни фармацевтични субстанции
БДЖ	Български държавни железници
БТ	Бюро по труда
БЧК	Български Червен Кръст
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВЕЦ	Водна електрическа централа
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ВУЗ	Висше учебно заведение
ГКПП	Граничен контролно-пропускателен пункт
ГМО	Генетично модифицирани организми
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадни води
ДКЦ	Диагностично-консултативен център
ДП	Домашен помощник
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
Ж.П.	Железопътен
ЗРП	Застроителен и регулационен план
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МГ	Младежка група
МО	Младежка организация
МПС	Моторно превозно средство
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
МС	Министерски съвет
МСП	Малки и средни предприятия
МТБ	Материално-техническа база
МЦ	Медицински център

НГПИД	Национална гимназия по пластични изкуства и дизайн
НЗОК	Национална здравно-осигурителна каса
НПО	Неправителствени организации
НСИ	Национален статистически институт
НСОПК	Национален съвет за опазване паметниците на културата
НЧ	Народно читалище
ОАИЛ	Отделение по анестезиология, реанимация и интензивно лечение
ОДК	Общински детски комплекс
ОП	Оперативна програма
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие”
ОУ	Общообразователно училище
ПГ	Професионална гимназия
ПМ	Пунктове за мониторинг
ПМГ	Природоматематическа гимназия
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПРСР	Програма за развитие на земеделието и селските райони
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПСПВ	Пречиствателна станция за питейни води
РИОСВ	Регионална инспекция за околна среда и води
РПС	Районна пощенска станция
СБА	Съюз на българските автомобилисти
СЖ	Съюз на жените
СНЦ	Сдружение с нестопанска цел
СОУ	Средно общообразователно училище
ТБО	Твърди битови отпадъци
ТЕЦ	Топлоелектрическа централа
ТЛФ	Твърди лекарствени форми
ТСБ	Териториално статистическо бюро
УНГ	Уши, нос, гърло
ФПЧ	Фини прахови частици
ХВП	Хранително-вкусова промишленост
ХГ	Хуманитарна гимназия
ЦПО	Център за професионално обучение

Проект „ИНТЕГРИРАН ПЛАН ЗА ГРАДСКО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И
РАЗВИТИЕ – КАЗАНЛЪК 2020”

Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013”

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие, от
държавния бюджет на Република България и от Община Казанлък

<http://www.bgregio.eu/>

ЮНЕСКО Организацията на обединените нации за образование, наука и култура
ЕЕА Европейска Агенция по околна среда
SWOT Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите
WWF Световен фонд за дивата природа
ИАЕСМИС Изпълнителна агенция електронни съобщителни мрежи и
информационни системи

Резюме

Настоящият документ е изготвен в рамките на проект „Интегриран план за градско възстановяване и развитие на - Казанлък 2020” , финансиран по Оперативна програма “Регионално развитие 2007–2013”, съгласно договор BG161PO001/1.4-07/2010/019 - Обособена позиция №1, с наименование: “Изработване на интегриран план за градско възстановяване и развитие на гр. Казанлък ” (договор № ДО7 - 47/02.07.2012 г.) и има за цел да се очертаят основните социално-икономически параметри и проблеми пред развитието на град Казанлък, да се изведе визия за развитие на град „Казанлък 2020” и да се определят три проблемни зони за целенасочено въздействие.

Икономическо развитие

Отличителните характеристики на казанлъшкия регион, които определят неговата световна известност и културно-историческа значимост са три: развиваното от повече от три столетия розопроизводство и производство на розово масло; уникалните археологическите отрития от последните 50 години, които определят казанлъшката долина като Долината на тракийските царе; и развитото машиностроене.

Пазар на труда

Според данни от преброяването на НСИ от 2011 г., икономически активните лица на територията на общината обхващат 34 853 души, от които към момента на преброяването 30 689 са били заети, а 4 164 – безработни, а коефициентът на безработица е 12%. На територията на гр. Казанлък живеят 24 299 икономически активни лица. Коефициентът на безработица в гр. Казанлък е 10%. В някои от останалите населени места в общината, безработицата достига до 24-26%.

По отношение на заетостта в общината, ключова роля има преработващата промишленост, (най-вече раздел „Машиностроене” от сектор „Преработваща промишленост”), в която са заети 47% от работещите в нефинансовите предприятия. На следващо място по значимост е търговията – в него работят 21% от заетите и строителството – 10%.

В края на 2011 г. средната работна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в област Стара Загора възлиза на 722 лв.

Производство

В община Казанлък активна стопанска дейност през 2009 г. осъществяват 3 158 фирми. От тях 46% са в сектора на търговията, 15% от преработващата промишленост, 7% извършват професионални дейности, 6% са в сектора на хотелиерството и ресторантьорството и 5% са в строителството.

В Казанлък има добре развито машиностроене, представено от предприятия като „Арсенал”, „М+С Хидравлик”, „Капрони”, „Зино”, „Суперабразив”, „Индустриалтехник”, „Катанимпекс”, „Хидропневмотехника”, „Шипка”. В града са концентрирани около 90% от мощностите в подотрасъл „Хидравлика и пневматика” на страната.

За финансовата 2009 г. общите приходи от дейността на фирмите възлизат на 892 519 лв. Нетните приходи от продажби на фирмите на територията на общината са в размер на 828 280 лв., а разходите за оперативна дейност – 860 887 лв.

Селско стопанство

Селското стопанство е традиционен отрасъл за общината, който е със затихващо икономическо значение през последните години, но с голям потенциал за развитие.

В региона има силни традиции и в отглеждането на етерично-маслените култури. Налице са изключително благоприятни условия за отглеждането на маслодайната роза. В гр. Казанлък функционира и утвърденият Институт по розата и етерично-маслените култури.

Общината има традиции и подходящи условия в отглеждането на овощни култури – слив, череши, вишни, ябълки, круши, орехи, праскови. В повечето землища има подходящи условия за отглеждането на ягоди, малини, капини и арония. Основна зърнена култура за общината е пшеницата (въпреки че общината не е типичен производител на зърно, тъй като средните добиви са по-ниски от тези за страната), следвана от ечемика и ръжта, като тези култури заемат 33% от нивите. Фуражните култури са с незначителни площи. В зеленчукопроизводството, основна култура са картофите и късните зеленчуци. Тютюнопроизводството е представено от отглеждането на тютюн сорт „Вирджиния”.

В област Стара Загора, броят на отглежданите животни не се характеризира със значителна динамика през последните години. Броят на биволите постепенно се увеличава, а броят на овцете – намалява. Налице е тенденция в нарастването на броя на козите, свинете и птиците.

Туризм

Голямото културно-историческо наследство в общината предопределя силен туристически потенциал на района. През последните години се наблюдава засилен интерес към общината от страна на българските и чуждестранните туристи, като процентното нарастване в посещенията на всички туристически обекти за периода 1996-2009 г. е 362%, като през 2009 г. броят на посещенията достига до 132 038. През 2010 г. се наблюдава известен спад в туристическите посещения (94 312) като за периода броят на туристическите посещения се доближава до този през 2008 г. (98 904). Като цяло, дялът на българските туристи надвишава този на чуждестранните, с изключение на посещенията през 2002, 2003 и 2009 г. За последните пет години, средният дял на посещенията от български туристи от общия брой посещения възлиза на 58%, а този на посещенията от чуждестранни туристи – на 42%.

Ако темповете на нарастване на броя на посещенията през последните 15 години се запази, както и съотношението на българските и чуждестранните туристи, то към 2020 г. общината би могла да очаква достигане на броя на посещенията да около 190 000 (или около 200% нарастване спрямо 2010 г.).

Основни фактори за икономическо развитие

Демографско развитие

Постоянното население на община Казанлък по данни от преброяването през 2011 г. наброява 72 581 души. Преобладава градското население – 67%. Относителният дял на населението в общината, живеещо в гр. Казанлък е 65%. Най-малкото населено място е с. Средногорово, наброяващо 213 души.

Коефициентът на раждаемост в общината отбелязва известно нарастване през последните години, като през 2011 г. той е 10 на хиляда. Живородените деца през 2011 г. в общината са 693, а броят на починалите лица е 1 073 (за сравнение - през 2006 г. в град Казанлък са родени 939 деца, а са починали 881 души). Показателите за миграция на населението на НСИ показват, че през 2011 г. механичният прираст на населението възлиза на -181 души, от които 807 са заселилите се в общината, а 988 са изселилите се.

Възрастовата структура на населението показва, че през 2011 г. населението до 19 годишна възраст наброява 13 114 души (18% от цялото население), населението на възраст 20-64 наброява 45 927 души (63% от цялото население), а това на възраст над 64 години – 13 540 (19% от цялото население). Делът на населението на възраст под 15 години (0-14 навършени години) е 13%.

Разпределението на населението по квартали на гр. Казанлък показва, че най-населения район на града е този, сформирани от източните квартали, където населението наброява 19 909 души. Следващия по размер район е този, обособен от западните квартали, а населението в него наброява 13 517 души. Останалите четири района (северни и южни квартали, централна част и квартали около Тюлбето) са съпоставими по размер един на друг като най-малкият район по отношение размера представлява централната част (5 099 души).

Образователно равнище

Преброяването от 2011 г. показва, че 16% от населението на общината има висше образование, 51% има средно образование, 20% - основно образование, 7% - начално образование, 5% - незавършено начално образование, 1% никога не са посещавали училище

Наблюдава се известен дисбаланс между завършената образователна степен сред населението на 7 и повече навършени години в гр. Казанлък и останалите населени места в общината. Докато 21.3% от това население в гр. Казанлък има висше образование, то в останалите населени места този дял е близо три пъти по-нисък - едва 7.1%. Разликата в дела на лицата с основно образование е близо два пъти: в гр. Казанлък и останалите населени места този дял е съответно 15.8% и 29.0%. Лицата с незавършено начално образование също са с приблизително

два пъти по-голям дял извън гр. Казанлък. Наблюдаваният дисбаланс ясно показва наличие на чувствително по-високо образовано население в общинския център.

Градско развитие

Селищна система

Селищната мрежа на общината съдържа 2 града и 18 села. Гр. Казанлък (58 494 жители) попада в категорията "средни градове", а гр. Шипка (1456) - в категорията на "много малки градове" (населението е по постоянен адрес). В групата на селата влизат 5 от категорията "големи", 7 "средни" и 6 "малки".

Жилищен сектор

Основната качествена характеристика на жилищния фонд е изхабяването му (по отношение на вид строителство, възраст и график за амортизиране). По отношение на вида строителство и възраст на жилищния фонд, най-голям е дялът на амортизиран жилищен фонд при панелните жилищни сгради. Тези сгради са строени преди повече от 25 - 35 години, енергийната им ефективност е на много ниско равнище, а сигурността им е под въпрос поради многото нерегламентирани преустройства, остъклявания и др. Предвид общото лошо състояние и поддръжка на жилищния фонд, обновяването и подобрената поддръжка на съществуващия жилищен фонд е приоритетно предизвикателство за града.

Инфраструктура

Транспортна инфраструктура

Тъй като центърът на общината е инфраструктурен център с национална значимост, транспортната инфраструктура е добре развита, като общината се обслужва от ж.п. транспорт и пътища с европейска категоризация. Основните пътни артерии са в добро състояние, но общинската пътна мрежа се нуждае от основен ремонт, голяма част от пътищата са в лошо състояние или без настилка, за което са необходими значителни инвестиции.

Водоснабдяване и канализация

Повечето населени места от община Казанлък са добре водоснабдени, като средната водоснабдителна норма за населението е 87 л/ж/ден. На територията на Община Казанлък кметствата и наместничествата са със самостоятелни водоизточници, като водопроводната мрежа е изградена 100%.

Канализацията на гр. Казанлък е изпълнена около 92%. Остават за изпълнение около 4-5 км в кв. Хр. Ботев и някои улици на гр. Казанлък. Няколко населени места в общината имат частично изградена канализационна мрежа: Бузовград - 60%, Крън - 50%, Копринка - 10%, Овощник - 55%, Шейново - 25%, останалите села нямат. Някои кметства имат проекти за канализационна мрежа.

Съществуващата канализационна мрежа се нуждае от рехабилитация на амортизирани участъци. Автомивките и каломаслоуловителите в някои предприятия не винаги се поддържат в техническа изправност, поради което замърсяват водите с петролни продукти.

Енергетика

Общината има добре функционираща електроенергийна инфраструктура, но успоредно с това се изисква и ускорено газифициране на района за битови и промишлени нужди.

Град Казанлък е промишлен център и конкурентоспособността на продукцията е в пряка зависимост от нейната висока енергоемкост. Потенциалът за икономии на енергия е значителен и след въвеждането на Програмата за енергийна ефективност резултатите показват, че съществуват определени възможности за намаляване на относителните енергийни разходи в различни сектори на територията на общината.

Информационни и комуникационни технологии

Общината разполага със сравнително добре развита телекомуникационна инфраструктура, достигаща до всички населени места. Цифровата телефонна централа е предназначена да обслужва общинския център. Цифровият пренос в комбинация с оптималния брой съединителни линии е предпоставка за подобряване на качеството на телефонните комуникации в града. Централата е свързана с националния оптичен пръстен и ще бъде част от градската цифрова оптична мрежа. Все още степента на цифровизация за общината /11%/ е доста по-ниска от средната за областта /26%/ и средната за страната /35%/.

Състоянието на действащата съобщителна мрежа в общината е добро. Въпреки че изградеността на съобщителната инфраструктура е добра, в някои населени места се предлага само традиционна гласова телефония. Необходимо е процесът на модернизация да продължи и да се изгради модерна телекомуникационна инфраструктура в района на общината, която да осигури благоприятни условия за развитие.

Образование, здравеопазване, спорт

На територията на община Казанлък функционират: 1 национална гимназия (НГПИД „Акад. Дечко Узунов”), 1 средно общообразователно училище (СОУ „Екзарх Антим I”), 4 професионални гимназии (ПГ по транспорт и транспортен мениджмънт, ПГ по лека промишленост и туризъм, ПГ „Иван Хаджиенов” и ПГ по строителство), 2 профилирани гимназии (ПМГ „Никола Обрешков” и ХГ „Св. св. Кирил и Методий”), 1 гимназия (Г „Акад. Петко Стайнов”), 18 основни училища, 1 обслужващо звено (ОДК „Св. Иван Рилски”), 18 целодневни детски градини и 12 обединени детски заведения. В общината системата на делегираните бюджети прилагат всички училища и 14 детски заведения. Средно за година в училищата се обучават около 7 500 ученика, а в детските градини – около 2 400 деца. Съществуващата училищна мрежа в достатъчна степен удовлетворява интересите на младите хора и потребностите на икономиката. Екипният принцип на работа, възпитаването на национално и европейско самосъзнание са запазена марка на детските и учебните заведения в община Казанлък.

Здравеопазването в Община Казанлък е осигурено от добре развита мрежа от здравни заведения за извънболнична и болнична медицинска помощ. В област Стара Загора през 2011 г. населението на един лекар е 233 души, а на един лекар по дентална медицина – 1 195.

Разнообразната природа на района създава чудесни условия за отдих и спорт както през лятото, така и през зимните месеци. Многобройните планински хижи, построени в тази част на Стара планина, са добре оборудвани и подходящи за почивка, еколагери, зелени училища, провеждане на подготвителни курсове и обучение по зимни спортове, туристическо ориентиране и др. В близост до някои хижи има ски-велекове и удобни ски-писти, на разположение е и екипировка за зимни спортове. Казанлъшките спортни школи са с дългогодишни традиции и са добре известни на любителите на спорта не само в България. На територията на община Казанлък спортна дейност развиват спортни клубове по различни видове спорт. Водещи спортове са: лека атлетика; колоездене; футбол; шахмат; волейбол; баскетбол; автомобилизъм; спортни танци; спортно катерене; борба.

Конкурентни предимства, потенциал и проблеми пред развитието

Основните конкурентни предимства на града са: уникалното културно-историческо наследство и създадените културни и бизнес традиции в отглеждането на маслодайната роза; централното му местоположение; природното разнообразие; развитата промишленост.

Основният потенциал за развитие на града е свързан с: възможностите за създаване на устойчив туризъм, базиран на културното наследство и екологичните дадености; използването на традициите в машиностроенето за модернизация и утвърдаване на местните предприятия в сектора; производството на етерично-маслените култури и продукти, основани на розопереработката; селско стопанство допълнено с развита преработвателна промишленост (на плодове, зеленчуци, мляко); възстановяване (обновяване) на производства, които са имали добри пазари в миналото: консерви, текстилно производство, производството на преди, конци и др.

Основните проблеми пред развитието на града са: ниската конкурентоспособност на местните фирми, което води до ниски приходи, неустойчиви пазарни позиции и загуба на традиционни пазари; липса на инвестиции; неработещата преработвателна промишленост.

Идентифицирани зони за въздействие

Съгласно предварителния анализ и в съответствие с обществените нагласи се очертават следните зони за въздействие :

1. Зона със социален характер – жилищната зона в източния край на града, включваща кварталите „Капитан Петко войвода”, „Зорница”, „Павлов мост” и ромската махала. Тази зона има най-остра нужда от доизграждане на техническата инфраструктура, от благоустрояване, озеленяване, създаване на места за отдих и почивка на деца и възрастни, спортни съоръжения и от предвиждания за нови елементи на социалната инфраструктура.

2. Зона с потенциал за икономическо развитие – зоната южно от ж.п.линията София Бургас, източно от кв. ”Христо Ботев” и „М+С Хидравлик”, северно от околоръстния път София – Бургас и западно от ул. ”Никола Петков”, както и частта, влизаща в регулационните граници на града между околоръстния път София – Бургас и „Арсенал” АД. В тази част са идентифицирани по-голям брой общински терени, които могат да бъдат предоставяни за развитие на нови икономически дейности, при положение, че се доразвие техническата и пътната инфраструктура.

3. Зона с публични функции с висока обществена значимост – старата част на кв. ”Кулата” (етнографски комплекс, зоната пред входа на парк ”Тюлбето”, зоната на стадиона, колодрума и „Северен парк” и цялата зона до северната и източната регулационна граница на града в описаната част. Предварителните проучвания и нагласи показват необходимостта от развитие на туристическия продукт в гр. Казанлък, както и доразвиване и обогатяване на спортната база в града и на местата за рекреация. Посочената зона има потенциал за развитие във всички тези насоки.

Увод

Настоящият документ е изготвен за целите на проект: „Интегриран план за градско възстановяване и развитие – Казанлък 2020”, финансиран по Оперативна програма “Регионално развитие 2007–2013”, съгласно договор BG161PO001/1.4-07/2010/019 - Обособена позиция №1, с наименование: “Изработване на интегриран план за градско възстановяване и развитие на гр. казанлък ” (договор № ДО7 - 47/02.07.2012 г.).

Целевият и проблемен анализ представлява анализ на съществуващата ситуация, който е базиран върху вече изградената визия за социално-икономическо развитие на община и град Казанлък, отразена в стратегическите документи, вкл. устройствените планове и схеми, както и на основата на проблеми, определени със секторните програми на общината. Този анализ, съгласно с принципа при разработване на ИПГВР, цели извеждането на реалистични и коректни данни и прогнози за идентифициране на потенциала на общината за устойчиво развитие и да е съобразен с финансовия и административен капацитет на общината.

Основната цел на анализа е да подпомогне процеса на разработване на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на града с времеви хоризонт 2020 г., насочен към установяване на механизъм за преодоляване и предотвратяване на проблемите в територии, чието развитие е ключово за осъществяване на дългосрочната визия за развитието на града.

Специфичната цел на анализа е да идентифицира проблемите и формулира целите за развитие, с цел определяне на визия за развитие на гр. Казанлък до 2020 г., с оглед на трайното подобрене на икономическия, физическия, социален и екологичен статус на градските зони и на града като цяло.

Основната задача на аналитичната дейност е да бъде изследвана и анализирана градската територия с цел идентифициране на онези нейни проблеми, чието решаване изисква да бъдат прилагани инструментите на интегрираното планиране за постигане на устойчиво интегрирано градско развитие.

Анализът е базиран на официална статистическа информация на ниво град, община и област, както и на резултатите от проведени количествени качествени изследвания. Официалните статистически данни са използвани за основа на описанието на състоянието и идентифициране на възможно най-ефективни политики за развитие на града. Проведените количествено изследване (проучване сред жителите на града) и качествено изследване (фокус групи и интервюта със заинтересованите страни) са използвани за основа за идентифициране на основните проблеми в града и оценка на нагласите и очакванията на жителите на града относно неговото градско развитие. Времевият обхват на анализираната статистическа информация варира в зависимост от наличността на данни, като при всички случаи са анализирани най-новите налични стойности на показателите. В по-голямата си част, показателите се отнасят до 2011-2012 г.

Настоящият документ съдържа няколко обединени тематични анализи, които са структурирани в седем глави. Социално-икономически анализ, анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите, проучване на общественото мнение и нагласи на гражданите на гр. Казанлък, анализ на стратегическите документи на европейско, национално, регионално, областно и общинско ниво. В резултат на анализите е изведена Визията за развитие на града „Казанлък2020” и са идентифицирани три зони за целенасочено въздействие- **Зона със социален характер, Зона с потенциал за икономическо развитие и Зона с публични функции с висока обществена значимост.**

Първа част съдържа анализ на общата характеристика на града. Тук са включени описание на местонахождението на града и е направена физикогеографска характеристика (релеф, климат, природни ресурси и т.н. В тази част е направен и кратък преглед на културно-историческото наследство на града. Накрая е направен анализ на трайното предназначение и начин на трайно ползване на поземлените имоти и сградите.

Втората част е посветена на социално-икономическия анализ. Тук е направен преглед на общото икономическо развитие на града и тенденциите в развитието на основните икономически сектори (промишленост, селско стопанство и туризъм). Разгледан е пазара на труда и настоящото състояние на заетостта, безработицата и доходите. Обърнато е специално внимание на ключови фактори за икономически растеж, а именно работна сила и човешки капитал като представени демографските и образователните характеристики на местното население. Сред засегнатите теми е и темата за институционалната среда и гражданското общество. Представени са извършваните социални дейности от местните публични институции, направен е преглед на структурите на гражданското общество, включена е и информация за регистрираната престъпност на територията на града.

Третата част е озаглавена „Околна среда” и в детайли са разгледани темите за климата, водите, шума и отпадъците на местно ниво.

Четвъртата част е посветена на градското развитие и благоустройство. Тук е направен анализ на селищната мрежа, устройството и изградеността на градската среда. Представено е състоянието на жилищния сектор. Подробно е анализирана наличната инфраструктура като е обърнато специално внимание на транспортната инфраструктура, водоснабдяването и канализацията, както и инфраструктурата в енергетиката, съобщенията, образованието, здравеопазването и спорта. Анализирана е осигуреността на територията с действащи устройствени планове/схеми. На последно място (но не и по важност) е направен преглед на градското развитие, целевите проекти и въздействието им върху градското развитие.

В петата част са представени нагласите на жителите на града относно съществуващите нагласи за обособяване на зони за въздействие към ИПГВР гр. Казанлък. Представена е методология на проведеното изследване и са анализирани получените резултати по отношение основните проблеми и приоритети за развитие на града, средата за живеене, транспорта,

икономическото развитие, социалната политика. Представени са идентифицираните от гражданите зони с висока обществена значимост.

В шестата част в обобщен и синтезиран вид са представени заключенията от извършения анализ по формата на SWOT анализ (анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите).

В седмата част е изведена Визията за развитие на гр. Казанлък и са идентифицирани зоните за целенасочено въздействие. **Приложена е карта, обобщаваща проблемите на градската среда и са очертани границите на предложените зони за целенасочено въздействие.**

Картата е достъпна на Интернет портал.....

I Обща характеристика

1.1 Местонахождение, граници, пространствени и икономически връзки на различни нива

Община Казанлък заема площ от 634.8 кв.км. Разположена е в централната част на Република България. Намира се в подножието на Стара Планина в Казанлъшката котловина, която е част от Розовата долина, известна със своята красота и плодородие. На север общината граничи с общините Габрово и Трявна, на изток – с Мъглиж, на юг – с общините Стара Загора и Братя Даскалови, и на запад – с община Павел баня.

Чрез Марагидишкия (Русалски) (Макадамов), Химитлийския (пътека), Шипченския (автомобилен), Мъглижкия (Тревненски) (макадамов), Дъбовски (автомобилен), Хаинбоазки (Гурковски) (автомобилен) проходи през Стара планина се осъществяват връзките със Северна България, а през Дервентаю (Змейовски) (автомобилен) и Св. Николския (Турийски) проход – с тракийската низина. По всички тях има следи от римски пътища. Казанлък е важен кръстопът. Тук се пресичат пътищата София-Бургас, Стара Загора-Велико Търново.

Територията ѝ е 634.626 km² или 12.3 % от територията на Старозагорска област, 2,3% от територията на Южния централен район за планиране и приблизително 0.6 % от територията на страната. Най-голяма площ заемат земеделските територии: общо 275604 дка (43.4% от площта на общината при средно за страната 58.7%). Обработваемата земяв земеделските територии е с обща площ 190 282 дка. Горските територии заемат 276816 дка (43.6% при средно за страната 33.6%). Залесената част е 275604 дка, или 43.4 % от територията на общината. Този процент определя т.н. “лесистост на територията”, значително по-висока от средната за страната – 31.7%.

Територията на населените места и другите урбанизирани територии заема 50651 дка площ (8.0% - значително над средното за страната 5.0%).

Централното местоположение на Община Казанлък е предпоставка за бърза транспортна връзка, превоз на товари, туризъм с останалите градове в страната. Това е добра възможност за безпроблемни производствени, административни и бизнес отношения.

На територията на общината се пресичат първокласни вътрешни и международни автомобилни връзки, които свързват София – Бургас, Русе – Хасково и ж.п. линиите София – Карлово – Бургас. През Общината преминават пътни артерии с регионално значение, като автомагистрала няма.

В бъдеще, след изграждане на европейските коридори №8 и №9, ще се създадат условия за по-добра инфраструктура на съседните населени места, сред които е община Казанлък, което ще окаже благоприятно развитие за тяхната икономика.

Общинският център – Казанлък (намира се на 194 км от София, на 185 км от Бургас, на 36 км от Стара Загора, на 114 км от Пловдив и на 48 км от Габрово) е най-големият необластен град в България, втори по големина в Област Стара Загора и десети по големина икономически център. Той е важен кръстопът: тук се пресичат пътищата София - Бургас и Стара Загора - Велико Търново. Град Казанлък, със своите стопански, транспортно-комуникационни, управленски, научни, културно-просветни, търговски, здравни и други дадености, оказва влияние не само върху динамиката и развитието на общината, но и върху цялостното развитие на област Стара Загора и Южния централен район за планиране.

1.2 Физикогеографска характеристика

По своите морфоложки характеристики Казанлъшката долина се дели на три части. Западната част е най-широка и има доста нахълмена повърхнина поради многобройните наносни конуси, образувани от старопланинските реки. Надморската височина тук достига 500 метра. Средната част е значително по-тясна и по-ниска. Източната част има по-сложна повърхнина. Град Казанлък и прилежащата му територия попадат в западната част на Казанлъшката котловина.

Релеф

Северната част на община Казанлък е заета от мощните и стръмни склонове на Шипченска и Тревненска Стара планина, а южната - от полегатите и значително по-ниски склонове на Средна гора.

Равнинно-хълмистата част от територията на общината попада в западната част на Казанлъшката котловина, една от най-живописните и най-голямата от задбалканските котловини. Наподобява голямо долинно разширение и затова е наречена Казанлъшка долина. Надлъж през нея тече река Тунджа, която извира от Калоферския Балкан.

Флора и фауна

Характерът на растителността в общината и нейното географско разпространение се обуславят от особеностите на почвено-климатичните условия и от значителната пряка или косвена намеса на човека. Следи от естествената растителност се наблюдават покрай р. Тунджа и р. Енинска, представени от влаголюбиви горски видове - върба, тополя и елша. В равнинно-хълмистия горски пояс преобладават смесени гори от цер, благуна, зимен дъб. Във височинно отношение следват гори от зимен дъб, смесени широколистни гори от бук, благуна, габър, мъждрян, бук, зимен дъб и явор. В най-горния среднопланински горски пояс преобладават буковите гори, в по-високите части смесени със смърч. Понастоящем горите в самото Казанлъшко поле заемат около 10% от територията. Върху ливадните площи се установяват редица естествени тревни растения – детелина, великденче и др. В Казанлъшката котловина се срещат и много диворастящи лечебни растения – мащерка, равнец, риган, жълт кантарион.

Климатичните условия и разнообразният релеф предопределят богатото фаунистично разнообразие на общината. Срещат се 49 вида бозайници, 18 вида влечуги, 11 вида земноводни,

227 вида птици. Река Тунджа, язовир “Копринка” и горните течения на чистите планински реки обуславят голямо видово разнообразие на рибите.

Резервати и защитени територии

За защита и опазване на богатото многообразие на живата природа на територията на община Казанлък са обявени три категории защитени територии- два резервата, природна забележителност и защитена местност.

Резерват “Каменщица” е с площ 10 184 дка горски фонд, разположен в землището на с. Енина. Обявен е с цел опазване на характерни екосистеми от горун. Съхранява екосистеми от смесени широколистни гори на възраст 60 - 170 години (горун, бук, габър, явор, мъждрян, келяв габър, ясен), както и находища на редки и защитени растения и животни.

Резерват “Лешница” е с площ 3900 дка, в горския фонд на землището на с. Ясеново. Разположен е във водосбора на р. Лешница и съхранява разнообразни и характерни екосистеми в нископланинския горски пояс на Шипченския дял на Стара планина, както и находища и местообитания на редки и защитени видове. Горските екосистеми включват основно бук, габър, зимен дъб, мъждрян. Основният дървесен вид - обикновеният бук, е на средна възраст 160 години.

Природна забележителност е местността “Мечките” с площ 10 дка в горския фонд на землището на с. Крън. Целта на обявяване е запазване на характерно и атрактивно скално образувание.

Защитената местност “Ждрелото” е с площ 118 дка. Обхваща левия и десния скат на руслото на р. Енинска, в землището на с. Енина. Целта на обявяването е опазване на характерен горски ландшафт, съчетание на гори с красиви скални образувания.

Природни ресурси

Не са установени находища от подземни природни богатства с промишлено значение, но съществуват полезни изкопаеми с местно значение. Има находище на глини за строително-керамични изделия в местността “Манастирска нива” – на два километра западно от Казанлък.

На седем километра източно от града в местността “Кара дере” е разработена кариера в гнайсови скали за трошен камък, бордюри, павета и др.

Пясък, речен чакъл и филц се добиват от кариерите при селата Овощник и Черганово, разработени в руслото на река Тунджа.

При селата Кънчево и Бузовград се разработват кариери в гранита. Суровината е качествена за изработване на бордюри, настилки, паваж и др.

1.3 Културно наследство и история

Община Казанлък притежава изключително богато културно-историческо наследство, умножавано през вековете в един истински кръстопът на високо развити култури. Най-голямото ѝ богатство се изразява в недвижимите и движими обекти на материалната култура от Античността и най-вече тракийското културно-историческото наследство.

Историческите данни за територията на община Казанлък свидетелстват за нейното обитаване от преди повече от десет хиляди години. Останали са значителен брой материални свидетелства на праисторическа, тракийска, древногръцка и римска култура от времето до формирането на първата българска държава, както и свидетелства за постиженията от Средновековието, Възраждането и Следосвобожденската епоха.

Сегашното име на Казанлък датира от османското му създаване и произлиза от турското Акче Къзанлар (akçe kızanlar — бели момичета), когато султан Мурад I съзира посрещащите го момичета. В началото на XV век използваното име на града в османски документи е Акче Къзанлък. Съвременният начин на изписване на името се свързва с руските войски, които провеждат няколко военни действия в района на Балканския полуостров. Това било съпроводено с изготвянето на топографски карти. В тях руските военни вписват градчето с характерната славянска транскрипция и така в Акче Къзанлък буквата „ъ” е заместена с "а" и приема името Казанлък. Така постепенно името Акче Къзанлък се замества от използваното и днес Казанлък.

Казанлъшкият регион добива своята световна известност благодарение на развиваното от повече от три столетия розопроизводство и производство на розово масло¹, една от най-важните компоненти на водещите световни марки парфюми и съставка с изключително ценно приложение в козметиката и фармацевтиката. Пренесена от Индия през Персия, Сирия и Турция, маслодайната роза намира тук всички благоприятни за виреење условия - подходяща температура, висока влажност и леки песъчливи канелено-горски почви. В региона има традиции в производството на етерично-маслените култури. Освен розовите, има съществени лавандулови насаждения. Отглеждат се още мента, копър, резене, салвия, маточина, шипка и голям брой билки и подправки.

Резултатите от археологическите експедиции от последните 50 години, започнали след откриването на Казанлъшката тракийска гробница през 1944 г., проучването на тракийския град Севтополис в периода 1948-1954 г. и особено тези на експедиция ТЕМП с ръководител д-р

¹ Важно място в историята на Казанлъшкия край заема маслодайната роза. Тя е неотменна част от бита на местното население, а предприемчивостта и трудолюбието на поколения розопроизводители съхраняват този така важен поминък. В чест на царицата на цветята всяка година в първата седмица на юни в Казанлък се провежда Празникът на розата. Той е честван за първи път през 1903 г., като тогава е бил посветен на красотата и милосърдието. Днес е едно от най-колоритните събития за Казанлък и гостите му. Празничната програма включва коронясване на царица Роза и традиционните ритуали розобер и розоварене, които пресъздават автентичната атмосфера, изпълнена с много веселие, песни и танци от Тракийския край, кукерски игри. Празникът продължава с шествие по улиците на града, в което главна роля е отредена на участниците в Международния фолклорен фестивал, който се провежда паралелно с Празника на розата.

Георги Китов в периода от 1993 г. до сега дадоха основанието казанлъшката долина да бъде наричана още и Долината на тракийските царе поради наситеността и уникалността на намерените в региона находки².

На територията на общината има 123 недвижими културни паметника – 60 архитектурни, 10 археологически, 51 исторически и 2 художествени. Със световно значение е един, а с национално значение са общо 14. Останалите са в категорията “с местно значение”. Културен паметник със световно значение е Казанлъшката гробница – един от деветте обекта в България, включени в списъка на ЮНЕСКО. Паметници с национално значение са тракийските гробници “Оструша”, “Голяма Арсеналка”, “Сашева могила”, “Крън”, “Грифоните”, “Хелвения”, “Шушманец”, “Севт III”, “Малката могила”, зидан гроб “Светицата”, копие на Казанлъшката гробница, къщите на акад. Петко Стайнов, Чудомир и Бончо Шанов. Сред забележителностите на Казанлък са църквите “Успение на св. Богородица”, “Света Троица” и “Св. Пророк Илия”, катедралният храм “Св. Йоан Предтеча”, Девическият манастир.

Първото селище на територията на днешния град възниква през новокаменната епоха (или неолит). През енеолита и бронзовата епоха животът на селището продължава. През V-IV век пр. Хр. тракийският град Севтополис, носещ името на тракийския цар Севт I (днес градът се намира под водите на язовир „Копринка“, на 5 км западно от града), става столица на тракийската Одриска държава (богата цивилизация в долината на древната Тонзос — днешната Тунджа). От това време са откритите вече 12 гробници начело с Казанлъшката, които дават отлична представа за бита на траките. На територията на общината се намират доказателства за походите на Александър Македонски и Филип Македонски. За кратко време тук са обитавали и гръцки, келтски и персийски завоеватели. Артефактите, намерени в Долината на розите, датиращи от римско време, са много. Оттогава за първи път се разбира, че в района се отглеждат рози. В трактата на Плиний Млади се описват над 20 сорта рози. На един от тези сортове той дава названието Тракийска роза. Розата е гравирана на една от тракийските монети. Казанлъшкият край влиза в границите на Първото българско царство през 815 г., след като се сключва 30-годишният договор между хан Омуртаг и Византия.

Днешният Казанлък е възникнал в края на XIV век на левия бряг на Старата река, след като османците унищожават българското селище на десния бряг на реката. В града се развиват над 50 занаята - кожарство, медникарство, златарство, абаджийство, папукчийство, бъчварство и, разбира се, розопроизводство. Пренесена от Индия през Персия, Сирия и Турция, маслодайната роза намира всички благоприятни условия за виреене - подходяща температура, висока влажност и леки песъчливи канелени горски почви. През 1820 г. в Казанлък се създава първата розотърговска къща на Дончо Папазов, през 1840 г. - на Кънчо Шипков, през 1863 г. - на Петко Орозов, и през 1864 г. - на Христо Христов. От XIX век Казанлък става център на

² През 2004 г. проф. Георги Китов открива в могилата Голямата Косматка край Шипка (град) златната маска на Терес I и бронзовата глава на Севт III. Това значимо откритие обуславя непрестанния наплив на туристи към община Казанлък. Откритията на проф. Г. Китов — Тракийската гробница, Древният град Севтополис, както и редица други исторически паметници, правят община Казанлък привлекателна дестинация както за българските, така и за чуждестранните посетители.

българското розопроизводство. Казанлъшкото розово масло печели златни медали на изложенията в Париж, Лондон, Филадельфия, Антверпен, Лиет, Милано. След Освобождението тук се развива текстилната промишленост. След края на Втората световна война Казанлък заема важно място в икономиката на страната. Развиват се хидравликата и пневматиката, оръжейното производство, хранително-вкусовата, текстилната промишленост, производството на етеричномаслени култури, парфюмерията, козметиката и др. Казанлък е с утвърдени традиции и в културно - просветно отношение. През 1836 г. Неофит Бозвели въвежда тук взаимната метода на обучение, през 1860 г. се създава първото читалище, а през 1873 г. - читалище “Искра”. През 1883 г. отваря врати Казанлъшкото педагогическо училище, което създава армия от добре подготвени учители в цялата страна. Казанлък е известен и като града на 100 - те художници и на десетки артисти с утвърдени имена в национален мащаб - Порфирий Велков, Мара Пенкова, Тодор Мазаров.

До края на XIX век градът е бил известен с производството на розово масло, казанджийски изделия, аби и гайтани. Единствено на територията около Казанлък маслодайната роза, пренесена от Индия през Персия, Сирия и Мала Азия, намира благоприятни условия за развитие — висока влажност, подходяща температура и леки песъчливи канелено-горски почви. В Казанлък се създава първата розотърговска къща на Дончо Папазов през 1820 г. Казанлък става център на розопроизводството в България, а казанлъшкото розово масло добива известност, като печели златни медали на изложенията в Лондон, Филадельфия, Париж, Милано и Антверпен.

След Освобождението на България от турско иго занаятите западат заради загубата на пазарите в огромната Османска империя и започва съвременното развитие на града. По време на Руско-турската освободителна война Казанлък е център на ожесточени бойни действия. След Освобождението в града се развива много добре текстилната промишленост. На територията на града се намират военният завод „Арсенал“, както и заводът за самолетни части „Капрони“ - от 1930 до 1945 (от 1961 до момента — завод за хидравлични зъбни помпи).

1.4 Трайното предназначение и начин на трайно ползване на поземлените имоти и сградите

В рамките на града са обособени две зони с комплексно застрояване – в западна посока – кв. “Васил Левски”, кв. “Абаята” и кв. “Георги С. Раковски” и в източна посока – кв. “Капитан Петко войвода”, кв. “Зорница”, кв. “Павлов мост” и северната част на кв. “Тракия”. В тези квартали са построени жилищни блокове – на запад преимуществено по система пакетоповдигани плочи и на изток- основно едропанелно строителство.

В северните квартали на града застрояването е предимно с нискоетажни сгради за жилищно обитаване, разположени в отделни урегулирани поземлени имоти. В кв. “Манастира” и кв. “Новенски” – по главните улици застрояването е със средноетажни жилищни сгради, а във вътрешността на кварталите – с индивидуални жилищни сгради, обособени в отделни урегулирани поземлени имоти. Кв. “Калпакчийски” и кв. “Прогрес” оформят централната градска част. Застрояването е смесено – жилищни блокове и индивидуални жилищни сгради. В

тези квартали има по-голяма концентрация на сгради за обществено обслужване. Кв. „Кулата” е с предимно индивидуално застрояване и в тази част се намира запазената старинна част на града, обявена за групов паметник на културно-историческото наследство. В този квартал са разположени общинската болница и две професионални гимназии, както и едно основно училище. Тук са концентрирани и голяма част от паметниците на културно-историческото наследство.

В северозападната част на квартала е главния подход към Казанлъшката тракийска гробница. Кварталите „Казанлъшка роза”, „Родина” и „Първи май” фланкират р.Стара река и също са със смесено застрояване – средноетажно блоково строителство и индивидуално нискоетажно жилищно строителство. В южната част на града се намира кв.„Христо Ботев”, жилище квартал с нискоетажно жилищно застрояване, обграден от всички страни с промишлени предприятия. В рамките на регулацията на града са обособени три промишлени зони – югозападна - разположена между ж.п.линията София-Бургас и околоръстния път София-Бургас (в северната част, в близост до ж.п.линията има жилищен квартал с нискоетажно индивидуално жилищно строителство) , югоизточна - разположена между ж.п.линията София-Бургас и околоръстния път София-Бургас, като между двете зони се намира жил.квартал „Хр.Ботев” и източна, разположена от двете страни на централната улица, преди излизането ѝ по посока Стара Загора и Бургас.

В северната част на града е спортния комплекс – стадион, колодром, тенис-кортове, както и парк – „Северен”. В кв.„Хаджи Димитър” е обособен централен парк „Розариум”. В кв.„Абаята” се намира парк „23-ти пехотен Шипченски полк”, който е в недобро състояние.Ж.П.гарата и автогарата се намират в южната част на кв.„Калпакчийски” и са разположени непосредствено една зад друга. Мрежата на детските и учебни заведения е разпръсната в целия град и е добре структурирана. В регулационните граници има четири големи търговски обекта – в центъра - т.н.Универмаг, в близост до ж.п.гарата се намира магазин „Била”, в югоизточния край на кв.„Изток”- неголям мол и до ромската махала – магазин „Пени”.

В урбанизираната територия на гр.Казанлък има обособени жилищни, общественообслужващи, производствени, складови зони, зони със спортни и развлекателни функции, за озеленени площи, за движение и транспорт, за техническа инфраструктура, за обекти на културно-историческото наследство.

II Социално-икономически анализ

2.1 Общо икономическо развитие

Казанлък е втората по големина и значимост община в икономиката на област Стара Загора. В община Казанлък активна стопанска дейност през 2009 г. осъществяват 3 158 фирми³, а през 2008 г. в общината оперират 2 875 предприятия от нефинансовия сектор (докато през 2006 г. техният брой е бил 2 541). От тях 46% са в сектора на търговията, 15% от преработващата промишленост, 7% извършват професионални дейности, 6% са в сектора на хотелиерството и ресторантьорството и 5% са в строителството.

За финансовата 2009 г. общите приходи от дейността на фирмите възлизат на 892 519 лв. (докато през 2006 г. те възлизат на 368 000 лв.). Нетните приходи от продажби на фирмите на територията на общината за 2009 г. са в размер на 828 280 лв., а разходите за оперативна дейност – 860 887 лв. Нетната печалба на предприятията за 2009 г. възлиза на 47 178 лв. (като предходната година, тя е била с 32% по-голяма).

Сред фирмите с най-високи приходи от продажби (430 млн. лв.) и печалба (24 млн. лв.) са тези от машиностроенето. В Казанлък има добре развито машиностроене, представено от предприятия като „Арсенал”, „М+С Хидравлик“, „Капрони“, „Зино“, „Суперабразив“, „Индустриалтехник“, „Катанимпекс“, „Хидропневмотехника“, „Шипка“. В града са концентрирани около 90% от мощностите в подотрасъл „Хидравлика и пневматика“ на страната.

Други икономически сектори със значителен дял в размера на реализираната печалба на територията на общината са производството на опаковки и пластмаси, дейности по реализирането на инвестиционни проекти за сгради, търговия с електрическа енергия, производство на облекло и кожухарски кожи и т.н.

По отношение на заетостта, ключова роля има преработващата промишленост, в която са заети 47% от работещите в нефинансовите предприятия. На следващо място по значимост е търговията – в него работят 21% от заетите и строителството – 10%.

³ Източник: Териториално статистическо бюро – Стара Загора, Статистически годишник 2010 г.

Фигура 1. Брой предприятия по икономически сектори - 2008 г. Източник: Статистически годишник 2010 г., ТСБ – Стара Загора.

Производство

Производството на машини и оборудване е водещ отрасъл в икономиката на община Казанлък и на област Стара Загора. Ключова роля в този икономически сектор имат следните две фирми:

- „Арсенал” АД: предприятието е от военнопромишления комплекс в страната с дългогодишна история. Осигурява работа на значителна част от населението на града и близките селища (около 6 000 души), а пазарите му са в над 80 държави. От 2006 г., след направени инвестиции в металообработващи машини, фирмата осъществява и гражданско производство. Делът на продукцията на предприятието, предназначена за износ е 99%.
- „М+С Хидравлик” АД: предприятието е водещ европейски производител на хидравлични мотори, хидростатични сервоуправления, клапани, спирачки и аксесоари за тях. Над 90% от продукцията му е предназначена за износ в Европа, Азия, Канада и САЩ. Предприятието има пазарен дял от около 35% в Европа и около 8% в световен мащаб. През 2006-2007 г. предприятието инвестира в производствени мощности. През 2008-2009 г., икономическата криза се отразява чувствително върху продажбите на продукция, но предприятието успява да запази основните си клиенти и запазва експортната си ориентация.

Значителна роля в местната икономика има и традиционния за общината икономически сектор „Производство на текстил и облекло”. Два основни фактора повлияват значително, но в негативна посока икономическото представяне и устойчивостта на предприятията в сектора: световната икономическа криза и въвеждането на квоти за продуктите му между страните членки на Световната търговска организация (СТО). Някои от текстилните и шивашки предприятия изцяло са пренасочили капиталите си в други икономически сектори (като селско стопанство и производство на електроенергия от възобновяеми енергийни източници). Основните предприятия в сектора са:

- „Катекс” АД: предприятието е създадено през 1948 г. и е единственото работещо в момента в страната вълнотекстилно предприятие. То е и най-големият производител на вълнени платове в Европа. В него работят около 1 300 души.
- „България – К” АД: предприятието е създадено през 1931 г. и е единственото в страната и на Балканите за производство на помучни прежди и платове, и конзи за шивашката промишленост. През последните години предприятието разширява продуктите с хавлиени тъкани и вече има добри пазарни позиции на този продукт. от Дж.П. COATS, Шотландия. С течение на времето се превръща в един от най-големите производители на Балканския полуостров на широка гама памучни и синтетични конци за шевната, трикотажната, обувната и кожно-галантерийната промишленост, конци и прежди за ръчно плетиво и бродерия. От 1997 г. България-К е приватизирано предприятие със 100% частен капитал. По настоящем в него работят около 450 човека с тенденция за непрекъснато увеличение.

В град Казанлък се произвеждат струнни музикални инструменти и електропорцелан.

Селско стопанство

Растениевъдство

Общо земеделската земя възлиза на 237 940 дка. Тя е основно частна собственост и се стопанисва от кооперации и арендатори.

Обработваемата земеделска земя в община Казанлък през 2010 г. заема 174 745 дка и представлява около 8% от общата площ на област Стара Загора. Негативна в случая е тенденцията за намаление на тези обработваеми площи (през 2007 г. те са обхващали 176 110 дка).

От обработваемата земя нивите заемат 148 385 дка, трайните насаждения – 25 845 дка, а зеленчуковите култури – 515 дка. Общината има традиции и подходящи условия в отглеждането на овощни култури – сливи, череши, вишни, ябълки, круши, орехи, праскови. В повечето землища има подходящи условия за отглеждането на ягоди, малини, къпини и арония. Основна зърнена култура за общината е пшеницата (въпреки че общината не е типичен

производител на зърно, тъй като средните добиви са по-ниски от тези за страната), следвана от ечемика и ръжта, като тези култури заемат 33% от нивите. Фуражните култури са с незначителни площи. В зеленчукопроизводството, основна култура са картофите и късните зеленчуци. Тютюнопроизводството е представено от отглеждането на тютюн сорт „Вирджиния”.

- В региона има силни традиции и в отглеждането на етерично маслените култури - през 1820 г. Дончо Папазоглу създава първата в България фабрика за розово масло. Налице са изключително благоприятни условия за отглеждането на маслодайната роза, като насажденията заемат площ от 4 398 дка при среден добив 200 кг/дка. Цената на един килограм българско розово масло достига до 5 000 евро на международните пазари Лавандуловите насаждения заемат 994 дка при среден добив 215 кг/дка. Отглеждат се още мента, босилек, невен, копър, резене, салвия, маточина, шипка и голям брой билки и подправки. В гр. Казанлък функционира и утвърденият Институт по розата и етерично маслените култури. На територията на общината оперират и три частни инсталации за добиване на етерични масла. В Казанлък се намира единственият Музей на маслодайната роза в света.

Животновъдство

В област Стара Загора, броят на отглежданите животни не се характеризира със значителна динамика през последните години. Броят на биволите постепенно се увеличава, а броят на овцете – намалява. Налице е тенденция в нарастването на броя на козите, свинете и птиците.

Наличието на естествени ливади и пасища в община Казанлък дава добра възможност за развитие на животновъдството. В общината се набляга на местното овцевъдство. Стадата с по-голям брой животни се селектират и контролират. На база на тези мероприятия е постигната много добра млечност от овца – от около 100 л. за лактация като прогнозите към момента е, че това ниво ще се запази.

През последните години, в общината се наблюдава намаление в броя на всички отглеждани животни, с изключение на козите и пчелните семейства.

Туризм

По данни на НСИ, през 2011 г. средствата за подслон и места за настаняване в област Стара Загора възлизат на 36. Общият брой легла в тях е 3 637. Броят на легла денонощия е 1 157 425. Реализираният брой нощувки през годината възлиза на 239 273, от които тези на чужденци са 39 934. Приходите от нощувки за годината са 10 753 221 лв., като от тях приходите от чужденци са 2 572 025 лв.

Туризмът в община Казанлък има утвърдени традиции и отлични предпоставки за бъдещо развитие на основата на близостта до живописния национален парк Централен Балкан; горещите минерални извори с лечебни свойства около с. Овощник; казанлъшката маслодайна роза. В Казанлък се намира и единственият в света Музей на маслодайната роза. Амбицията на община Казанлък е празникът на розата да се превърне в национален, а отглеждането на рози и производството на розово масло да се развива приоритетно.

Туристически зони и обекти

Тракийска гробница – вписана в листата на световното културно наследство на третата сесия на Комитета за световно наследство, проведена през м.ноември 1979 г. в Луксор – Кайро. Казанлъшката гробница е открита случайно на 19.04.1944 г. от войници при прокопаването на противосамолетно убежище. Изградена е на нивото на околния терен и е ориентирана в посока север-юг с вход от юг. Състои се от коридор, правоъгълна пред гробна и кръгла погребална камери. Общата концепция между архитектура и стенописи, уникалният стил и майсторството на художника превръщат гробницата при Казанлък в един от шедьоврите на тракийското изкуство и на античното културно наследство. През 1979 г. тя е обявена за паметник със световно значение защитен под егидата на ЮНЕСКО.

Етнографски комплекс "Кулата" – групов паметник на културата, обявен ДВ, бр.34 / 30.04.1974 г. и определен режим за опазване – протокол № 15 / 03.12.1998 г. на заседание на НСОПК. В груповия паметник на културата „Ансамбъл „Княз Св.Мирски” има единични паметници на културата : Къща на Емануил Манолов – с категория „национално значение”; Фурна; Яхна; Църква „Св.Пророк Илия” с камбанария; Къща, порта, ограда и двор, кв.64, пл.№ 3777; Къща на инж.Василев с двор; Къща на Руси и Тодорка Карастоянови; Къща на Йовко Байрактаров; Хаджиенова къща – с категория „местно значение”; Чешма в началото на улицата; Къща на д-р Филов; Къща на Николай и Пенка Николови; Чешма в края на улицата – с категория „ансамбловое значение” и Къща на Йоанна Младенова; Хаджиеминова къща и къща – музей „Дечко Узунов” – поддържащи ансамбъла елементи.

Литературно-художествен музей "Чудомир" - паметник на културата с национално значение– протокол № 15 / 03.12.1998 г. на заседание на НСОПК. Това е единственият литературно-художествен музей в България. Седалище е на престижната културна фондация “Чудомир”.

Родна къща-експозиция "Акад. Дечко Узунов"- поддържащ груповия паметник на културата „Ансамбъл „Княз Св.Мирски” елемент – протокол № 15 / 03.12.1998 г. на заседание на НСОПК.

Родна къща-експозиция "Проф. Ненко Балкански" - паметник на културата с национално значение– протокол № 15 / 03.12.1998 г. на заседание на НСОПК.

Дом "Петко Стайнов" - паметник на културата с национално значение– протокол № 15 / 03.12.1998 г. на заседание на НСОПК

Папазова къща- паметник на културата с национално значение– протокол № 15 /
03.12.1998 г. на заседание на НСОПК

Лъвова чешма- паметник на културата с местно значение– протокол № 15 / 03.12.1998 г.
на заседание на НСОПК

За съхраняването на културно-историческото наследство голямо значение имат
културните институти и музеи в Казанлък: Исторически музей "Искра", Художествена галерия
– Казанлък, Музей на розата.

Хотелска база и ресторанти

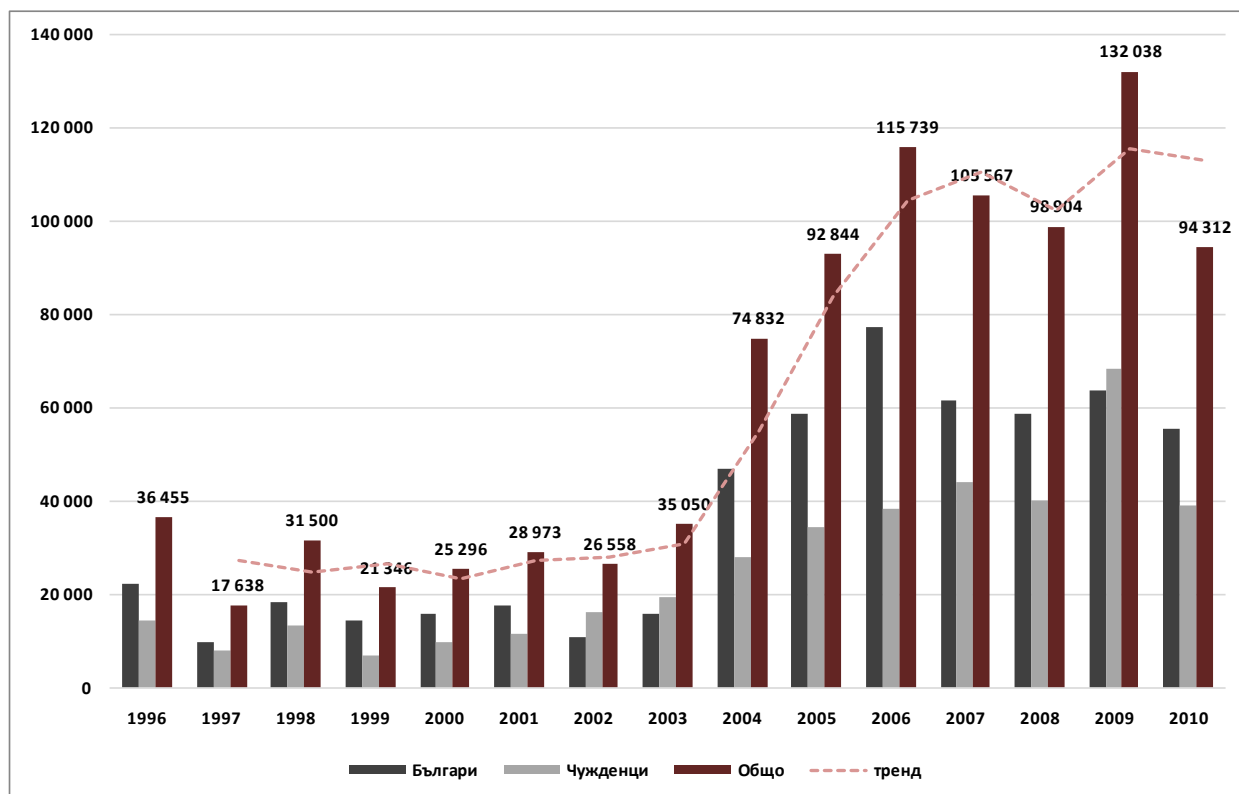
В сектор хотелиерство и ресторантьорство оперират 175 фирми с около 875 заети.
Общината разполага с добре развита хотелска база: 14 хотела (с 489 легла) и 12 къщи за гости
(с 52 легла). На територията на общината функционират 46 ресторанта с 3 591 места.

Туристически посещения

Голямото културно-историческо наследство в общината предопределя силен
туристически потенциал на района. През последните години се наблюдава засилен интерес към
общината от страна на българските и чуждестранните туристи, като процентното нарастване в
посещенията на всички туристически обекти за периода 1996-2009 г. е 362%, като през 2009 г.
броят на посещенията достига до 132 038. През 2010 г. се наблюдава известен спад в
туристическите посещения (94 312) като за периода броят на туристическите посещения се
доближава до този през 2008 г. (98 904). Като цяло, дялът на българските туристи надвишава
този на чуждестранните, с изключение на посещенията през 2002, 2003 и 2009 г. За последните
пет години, средният дял на посещенията от български туристи от общия брой посещения
възлиза на 58%, а този на посещенията от чуждестранни туристи – на 42%.

Ако темповете на нарастване на броя на посещенията през последните 15 години се
запазят, както и съотношението на българските и чуждестранните туристи, то към 2020 г.
общината би могла да очаква достигане на броя на посещенията до около 190 000 (или около
200% нарастване спрямо 2010 г.).

По данни на Туристическия информационен център в гр. Казанлък, чуждестранните
туристи, които са посетили района през 2010 г. са от Азия (японци, китайци), Западна Европа
(французи, германци, испанци, англичани, швейцарци, италианци), Балканите и Източна
Европа (румънци, чехи, словенци) и други (израелци, кипърци). Най – често задавани въпроси
от страна на туристите са свързани с местоположението на музеите и работното им време, има
ли транспорт до тях, какво се предлага като възможност за развлечение и спорт в случай на по-
продължителен престой – на първо място плувни басейни, велосипеди под наем и велосипедни
алеи, организиране на дегустации, планински преходи с професионални водачи, караоке
заведения, коли под наем и др., има ли изготвена програма за Празник на розата.

Фигура 2. Посещения на всички туристически обекти на територията на община Казанлък. Източник: Община Казанлък.

Пазар на труда

Заетост и безработица

Според данни от преброяването на НСИ от 2011 г., икономически активните лица на територията на общината обхващат 34 853 души, от които към момента на преброяването 30 689 са били заети, а 4 164 – безработни, от което следва, че коефициентът на безработица по данни от преброяването възлиза на 12%. Икономически неактивните наброяват 28 074 души. На територията на гр. Казанлък живеят 24 299 икономически активни лица, а на територията на останалите населени места – 10 544 души. Коефициентът на безработица по данни от преброяването варира значително в отделните населени места на територията на общината, като в с. Хаджидимитрово и с. Ръжена той възлиза на 26%, а в с. Долно Изворово и с. Дунавци – на 24%. В самият град Казанлък, този коефициент е 10%, а най-ниски стойности на показателя са наблюдавани в с. Горно Черковище (6%) и с. Голямо Дряново (7%).

Значителна част от зетите работят в търговията и преработващата промишленост (виж фигурата по-долу). През 2009 г. разпределението на зетите в публичния и частния сектор е

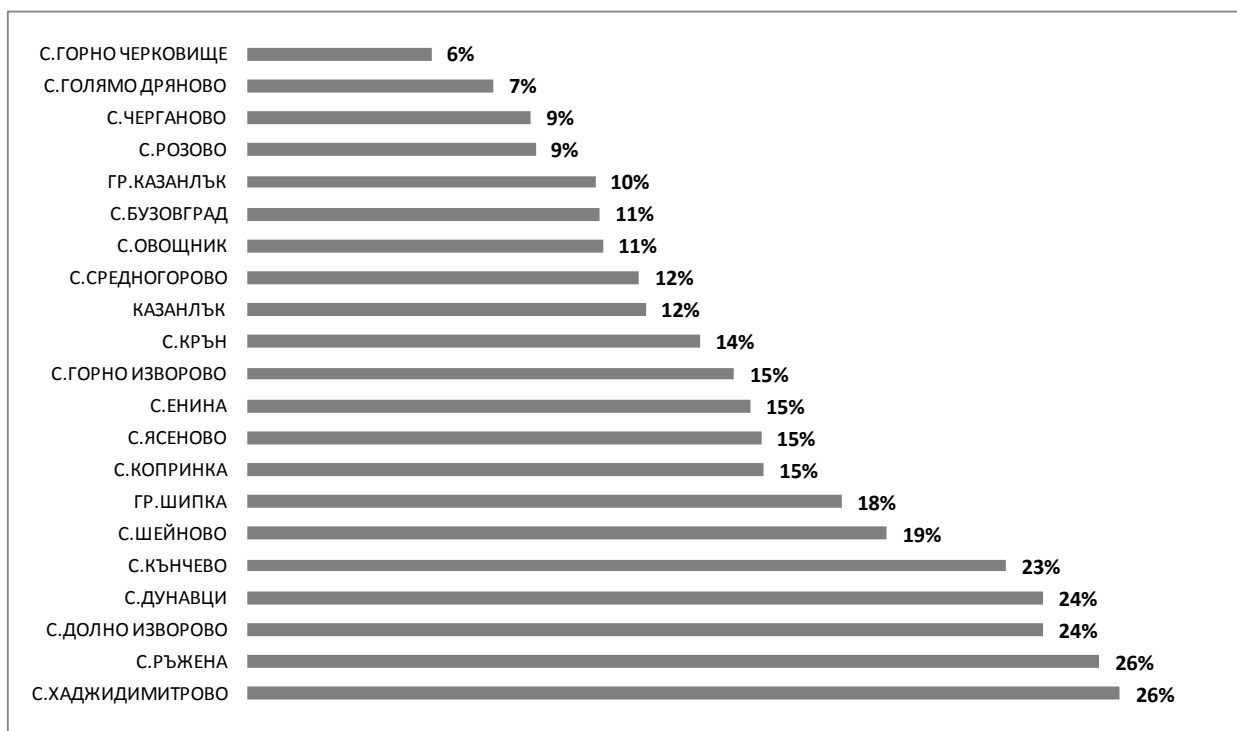

съответно 14.87% и 85.13%⁴. Въпреки че през последните години (поради настъпилата икономическа криза) се наблюдава тенденция за нарастване дела на заетите в публичния сектор, но това не повлиява ролята и мястото на частния сектор в заетостта.

Фигура 3. Брой заети по икономически сектори - 2008 г. Източник:
Статистически годишник 2010 г., ТСБ – Стара Загора.

⁴ По данни на ТСБ – Стара Загора.

Фигура 4. Коефициент на безработица по населени места - 2011 г. Източник: Преброяване 2011 г., НСИ.

Доходи

Най-високи доходи получават заетите в сектор „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива”, като средният годишен доход тук възлиза приблизително на 13 000 лв. (или над 1 000 лв. месечно). Най-ниски доходи се наблюдават в секторите „Култура, спорт и развлечения”, „Транспорт, складиране и пощи”, „Хотелиерство и ресторантьорство” и „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети”, в които общо средният годишен доход е повече от пет пъти по-нисък от този в енергийния сектор, доближава се до минималните за страната доходи и възлиза на 2400 лв. (или 200 лв. месечно). Доходите в преработващата промишленост са на второ място по размер – средният годишен доход тук възлиза на приблизително 5 600 лв.

През 2011 г. средната работна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в област Стара Загора възлиза на 722 лв.

Фигура 5. Средно годишно възнаграждение на един зает (лв.) – 2008 г. Източник: ТСБ – Стара Загора.

2.2 Работна сила и човешки капитал

Демографски параметри

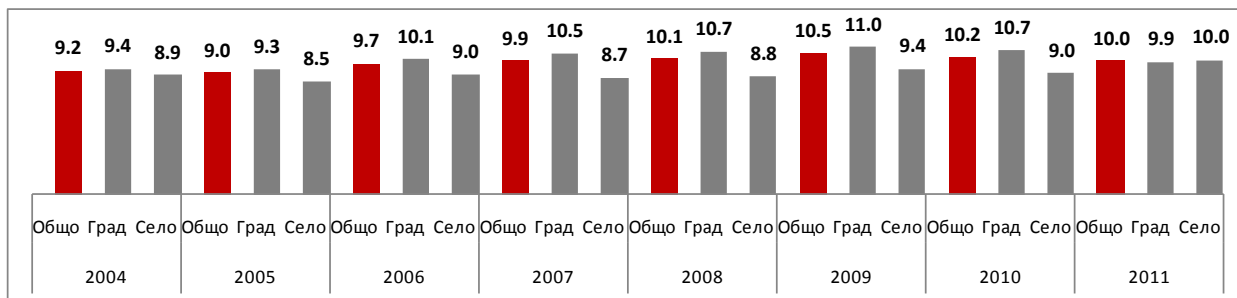
Постоянното население на община Казанлък по данни от преброяването през 2011 г. наброява 72 581 души (сравнение с 2007 г. – 82 855 души, по данни на ГД “ТРАО” по настоящ адрес). Преобладава градското население – 67%. Относителният дял на населението в общината, живеещо в гр. Казанлък е 65%. Най-малкото населено място е с. Средногорово, наброяващо 213 души.

Съотношението между мъжете и жените показва превес на жените - на 100 мъже се падат 107 жени (средно за област Стара Загора – 105, за Р България - 106). Песимистичните прогнози за развитие на населението в област Стара Загора показват чувствително засилване на дела на жените в населението като към 2015 г. той се очаква да бъде около 62%⁵, а 2020 г. – приблизително 68%.

⁵ По прогнози на НСИ при хипотеза за относително забавяне в демографското развитие: при този вариант развитието на населението е прогнозирано при хипотези за неблагоприятни социално-икономически процеси в страната.

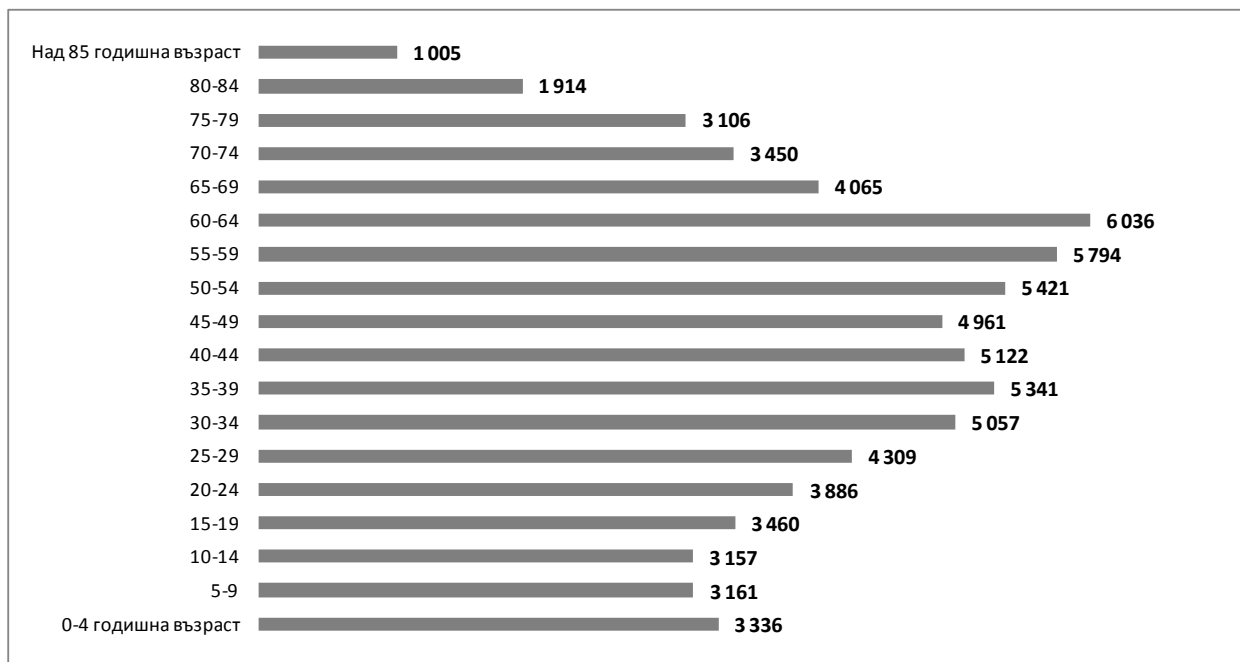
Разпределението на населението на община Казанлък по етническа група показва, че от българската етническа група се е самоопределило 85% от общото население на общината (2011 г.), от турската етническа група – 7%, от ромската – 6%. Разпределението по етническа принадлежност на територията на гр. Казанлък е следното: българи – 91%, турци – 3% и роми – 5%.

Коефициентът на раждаемост в общината отбелязва известно нарастване през последните години, като през 2011 г. той е 10 на хиляда. Живородените деца през 2011 г. в общината са 693, а броят на починалите лица е 1 073 (за сравнение - през 2006 г. в град Казанлък са родени 939 деца, а са починали 881 души). Показателите за миграция на населението на НСИ показват, че през 2011 г. механичният прираст на населението възлиза на - 181 души, от които 807 са заселилите се в общината, а 988 са изселилите се.

Фигура 6. Коефициент на раждаемост (промили). Източник: НСИ.

Възрастовата структура на населението показва, че през 2011 г. населението до 19 годишна възраст наброява 13 114 души (18% от цялото население), населението на възраст 20-64 наброява 45 927 души (63% от цялото население), а това на възраст над 64 години – 13 540 (19% от цялото население). Делът на населението на възраст под 15 години (0-14 навършени години) е 13%.

Фигура 7. Възрастова структура на населението, 2011 г. Източник: НСИ.

Разпределението на населението по квартали на гр. Казанлък показва, че най-населения район на града е този, сформирани от източните квартали, където населението наброява 19 909 души. Следващия по размер район е този, обособен от западните квартали, а населението в него наброява 13 517 души. Останалите четири района (северни и южни квартали, централна част и квартали около Тюлбето) са съпоставими по размер един на друг като най-малкият район по отношение размера представлява централната част (5 099 души).

Таблица 1. Разпределение на населението по квартали. Източник: Община Казанлък (Справката е изготвена по данни от Таблица на българските граждани от 17.07.2012 г.-от НБД)

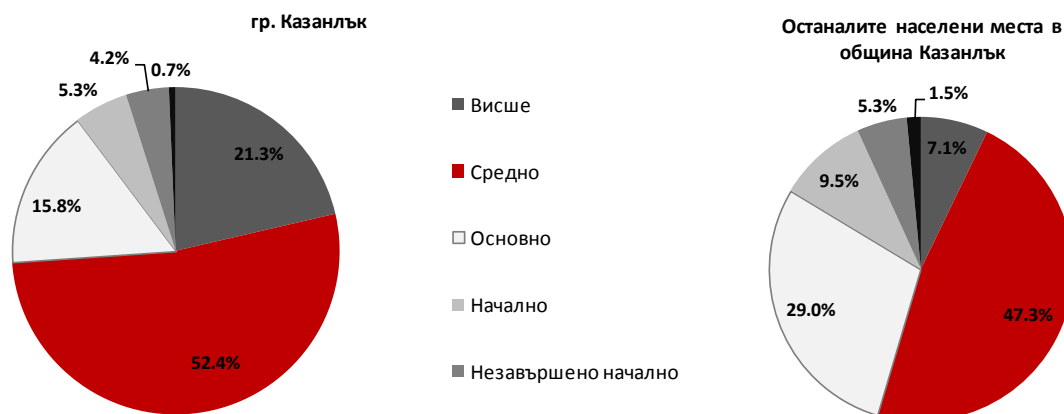
Източни квартали	Население	Западни квартали	Население
„Зорница”	4611	„Васил Левски”	3047
„Павлов мост”	3002	„Абаята”	3618
„Петко войвода”	3947	„Къренски”	2849
„Тракия”	5706	„Манастира”	1174
„Първи май”	2643	„Г.С. Раковски”	2829
Общо	19909	Общо	13517
Северни квартали	Население	Южни квартали	Население
„Розариума”	2760	„Калпакчийски”	2238
„Хаджи Димитър”	1209	„Христо Ботев”	1714
„Бузлуджа”	1618	„Новенски”	2503
„Стадиона”	794		

Общо	6381	Общо	6455
Централна част	Население	Около Тюлбето	Население
„Пролет”	823	„Казанлъшка роза”	1701
„Прогрес”	1957	„Стефан Караджа”	1239
„Родина”	2319	„Кулата”	2214
Общо	5099	Общо	5154
Общо всички квартали			56 515

Образование

Преброяването от 2011 г. показва, че 16% от населението на общината има висше образование, 51% има средно образование, 20% - основно образование, 7% - начално образование, 5% - незавършено начално образование, 1% никога не са посещавали училище

Наблюдава се известен дисбаланс между завършената образователна степен сред населението на 7 и повече навършени години в гр. Казанлък и останалите населени места в общината. Докато 21.3% от това население в гр. Казанлък има висше образование, то в останалите населени места този дял е близо три пъти по-нисък - едва 7.1%. Разликата в дела на лицата с основно образование е близо два пъти: в гр. Казанлък и останалите населени места този дял е съответно 15.8% и 29.0%. Лицата с незавършено начално образование също са с приблизително два пъти по-голям дял извън гр. Казанлък. Наблюдаваният дисбаланс ясно показва наличие на чувствително по-високо образовано население в общинския център.

Фигура 8. Образователна структура на населението на 7 и повече навършени години по населени места в община Казанлък. Източник: Преброяване, 2011 г., НСИ.

2.3 Институционална среда и гражданско общество

Социални дейности

Специализирани институции за предоставяне на социални услуги са представени в таблицата по-долу.

Таблица 2. Специализирани институции за предоставяне на социални услуги.

№	заведение	капацитет	Предлагани услуги
1	Дом за възрастни хора с деменция”Д.Папазов”	70	-качествено комунално-битово обслужване -осигуряване на питателна и разнообразна храна,диетично хранене и меню по избор -осигуряване на медицинско обслужване в заведението и при нужда в спец. медицинско заведение. -организиране на свободното време,индивидуални и групови занимания,излети,разходки,занимателни игри и др.
2	Дом за стари хора № 1 „М.Асебо”	122	-рационално хранене при отчитане на хранителните потребности и личния избор на потребителите -Задоволяване на здравните потребности на настанените лица -задоволяване на потребности от рехабилитация -Социална дейност,включваща-индивидуална социална работа с всеки домумващ,групова социална работа, организиране на културни мероприятия и екскурзии,възможност за самостоятелно организиране на свободното време, осигуряване възможност на потребителите за личен контакт със семейството,приятели и др.лица.
3	Дом за стари хора № 3	62	-рационално хранене при отчитане на хранителните потребности и личния избор на потребителите -Задоволяване на здравните потребности на настанените лица -задоволяване на потребности от рехабилитация -Социална дейност,включваща-индивидуална

			социална работа с всеки домумващ, групова социална работа, организиране на културни мероприятия и екскурзии, възможност за самостоятелно организиране на свободното време, осигуряване възможност на потребителите за личен контакт със семейството, приятели и др. лица.
--	--	--	---

Гражданско общество

Според източници наблюдаващи неправителствения сектор е възможно броят на регистрираните организации (НПО) да надхвърля 90. Само 10 % от тях имат активна дейност. Въпреки огромния брой от асоциации, фондации, клубове, сдружения, съюзи и други формации в Казанлък, реално поведение на субекти, извършващи активни общественнополлезни дейности имат около петнадесет според анализите и докладите от проведените събития на територията на общината през последните години. Активна дейност през годините имат фондациите „Чудомир”, „Петко Груев Стайнов” и „Българска роза”. Изключително полезни вече почти десет години на своята целева група са „Сдружението за деца с увреждания,” още по-старото „Тракийско дружество”, „Ротъри клуб”, Сдружение „Локус”, „Алианс Франсез”, СНЦ „Взаимпомощ”, „Проксен”, „Оптимат”. В списък на НПО могат да бъдат добавени и фондации като „Роза”, „Ромско сърце” и „Тара”. Освен спортните клубове, влизащи в списъка на традиционните НПО, към този сектор се причисляват и БЧК, Туристическото дружество, Клубът на пенсионера и СБА, които също са регистрирани организации с нестопанска цел, и които са активни, разпознаваеми и инициират значителен брой прояви.

Основни неправителствени организации на територията на община Казанлък са:

- Асоциации
 - Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи - медицинско осигуряване
 - Национална асоциация на слепоглухите - социална
 - Асоциация “ Устойчив туризъм “ Казанлък - туризъм, изкуство
- Фондации
 - Фондация “Оазис” - благотворителна
 - Фондация “Надежда 2003” - социална
 - Фондация “Чудомир”
 - Фондация “Роза”- духовна и културна
 - Фондация “Българска роза” – създадена с цел да превърне традиционния Празник на розата във фестивал с международен ранг, включен в европейския фестивален календар; да привлича световноизвестни представители на изкуствата и туристи от чужбина и да съдейства Празника на розата да стане атрактивен туристически продукт;

- Фондация “Петко Груев Стайнов” е частна фондация, чиято дейност е свързана със създаването на музейна експозиция в родната къща на композитора. Тя участва в организирането на музикални празници “Академик Петко Стайнов”, включени в културния календар на общината;
- Фондация “Сийдър” - социално-обществена
- Фондация “Възраждане” - подпомагане
- “Ромско сърце” - обществена
- Фондация “Даром сте приели, даром давайте” - Социална
- Българска фондация за МС Казанлък - социална
- Клубове
 - Мототуристически клуб “Черните рози” - Нравствена
 - Клуб на привържениците на ЦСКА - Обществена
 - Ротаракт Казанлък - доброволчество
 - Общински клуб на Пенсионера - социална
 - Ротъри клуб - Обществена
 - Клуб за екстремни спортове Казанлък - спортна
- Младежки организации
 - МГ към СЖ “Проксен” - правозащитна
 - МО “Проксен” - правозащитна
 - Младежки център за развитие – взаимопомощ - обучение и културна
- Читалища
 - НЧ “Искра” - култура, изкуство, културен туризъм
 - НЧ “Възродена искра” - културна
 - НЧ “Жар”, гр. Казанлък - фолклорна
- Сдружения с нестопанска цел /СНЦ/
 - СНЦ “Бъдеще за децата с увреждания”
 - СНЦ “Казанлъшка мечта” - В частна полза
 - СНЦ “Локус 97” - консултативна и образователна
 - СНЦ “Оптим” - социална
 - СНЦ “Бизнес Център Казанлък” - обществена
 - СНЦ “България – Казанлък – XXI век” - хуманитарна
 - “Ние жените” - социална
 - СНЦ “Зелена светлина” - социална
 - ЦПО “Микс” Казанлък - обучение, курсове
 - СНЦ “Алев” - обществена
 - СНЦ “Алианс франсез” - международна
 - СНЦ “ЛРД – Сокол – гр. Казанлък - Лов и риболов
 - СНЦ “Тара” - Културно – просветна и социална
 - СНЦ УН ОУ “Г. Кирков” - подпомагане на у-ще
 - СНЦ “Серджо Джим. Крейзи Боди Казанлък – спортна
- Съюзи, сдружения

- Съюз на онкоболните и техните сподвижници - Социална
- Християни с отговорност - социална и духовна
- Съюз на слепите - социална
- Сдружение на директорите в средното образование в Р България - правозащитна
- Сдружение “С грижа за децата до 7” - образователна
- СБА - полезна
- Тракийско дружество “Петко Воевода” - обществено - патриотична
- Сдружение за друга България - патриотична
- Туристическо д-во “Орлово гнездо” - туристическа
- Съюз на инвалидите в България - социална
- Съюз на ветераните от войните в България - патриотична
- Културно-просветно дружество на каракачаните - културно -просветна
- Дружество “Военноинвалид” - социална
- Сдружение “Православен живот” - православна
- Дружество на архитектите в България - творческо - професионална
- Сдружение на краеведите - историческа
- Тракийско дружество “Св. Петка” - патриотична
- Браншово сдружение на фотографите - фотографна
- Съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва - родолюбие
- Сружение за приятелство със САЩ - културно -просветна
- Сдружение на водните спасители Казанлък - спортна
- Организации / КНСБ, КТ
 - Национална организация на скаутите в България Регион Казанлък - обществена
 - КНСБ – РКС- синдикална
 - СРС на КТ “Подкрепа” - синдикална
 - БЧК - социална
 - СОПД “Толерантност” - насърчаване на инициативи
 - Гражданско движение “ За община Казанлък “- обществена
 - Социална защита на ромите Казанлък- социална
 - Дом на науката и техниката Казанлък - научно - техническа
 - За чиста Розова долина - обществена
 - Изкуството да живееш Казанлък - хуманитарна
 - Общобългарски комитет “ Генерал Иван Вълков”

Престъпност

Регистрираните престъпления на територията на общината за последните три години са представени в таблицата по-долу.

**Таблица 3. ХАРАКТЕРНИ ПРЕСТЪПНИ ПОСЕГАТЕЛСТВА В ГРАД
КАЗАНЛЪК , ЗА ПЕРИОДА 2009-2011 ГОДИНА.**

Този документ е създаден в рамките на проект „Интегриран план за градско възстановяване и развитие – Казанлък 2020”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Обединение „Тонзос Консулт” и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

<http://www.bgregio.eu/> Обединение „Тонзос Консулт” – tonzos_konsult@abv.bg

Вид престъпление	ОБЩ БРОЙ РЕГИСТРИРАНИ ЗА ПЕРИОДА
ДОМОВИ КРАЖБИ	2009 – 66 броя 2010 – 76 броя. 2011 – 107 броя
ДЖЕБЧИЙСКИ КРАЖБИ	2009 - 5 броя 2010 – 2 броя 2011 – 15 броя
ГРАБЕЖИ	2009 – 33 броя 2010 – 26 броя 2011 – 28 броя
ХУЛИГАНСКИ ПРОЯВИ/ ХУЛИГАНСТВА	2009 – 7 броя 2010 – 13 броя 2011 – 12 броя
УБИЙСТВА	2009 – 3 броя 2010 – 2 броя 2011 – 3 броя
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ПОЛОВАТА НЕПРИКОСНОВЕНОСТ	2009 – 5 броя 2010 – 4 броя 2011 – 10 броя

2.4 Изводи за силните и слабите страни

ИКОНОМИКА/ ПРОМИШЛЕНОСТ И СТРОИТЕЛСТВО	
Силни страни	• Силни промишлени традиции в машиностроенето, оборудването, хидравличните елементи и системи, производството на музикални инструменти; • Силна експортна насоченост на някои от предприятията (Арсенал; предприятията за производство на розово масло и др.); • Относително добра осигуреност с квалифицирана работна ръка и значителен брой гимназии и техникуми, които да обучават такава; • Няколко добре развити ИКТ фирми; • Създадени фотоволтаични и ветрогенераторни паркове;
Слаби страни	• Липса на внедрени нови технологии; • Липса на трайно установени чуждестранни инвеститори; • Закриване на преработвателни предприятия, което води до драстично увеличаване на безработицата (особено сред ниско образованото и малцинственото население); • Липсва стимули, които да задържат младите хора и квалифициранат работна ръка в Казанлък което води до текучество на човешки ресурси – недобро възнаграждение, липса на форми за развлечения и активен отдих и спорт • Незает наличен сграден фонд; липсва интерес за наемане на налични помещения от бизнеса и значително намаляване на строителството; • Намаление на площите заети от розови и други етерични и маслодайни култури; • Намалява интересът към развиване на земеделие - част от земеделските земи се трансформират за неземеделско ползване; • Несъответствие в квалификацията на кадрите и настоящите потребности на местния бизнес; • Няма изграден капацитет, който да работи по привличането на чуждестранни инвестиции;
Възможности	• Търсене на чуждестранни и местни инвестиции/инвеститори; • Създаване на условия за задържане на младите хора в града; • Създаване на благоприятна за бизнеса среда, която да редуцира негативните ефекти от икономическата криза и свиването на мескния и европейския пазар; • Общината да задържи свои терени, които могат да бъдат атрактивни за външни инвеститори; • Мотивиране на потенциални бъдещи висшестепенни, които в момента са ученици в местните училища да се звърщат в Казанлък след

	завършване на висшето си образование; • Изграждане на Център за свободното време, който да предлага разнообразни форми за рекреация; • Насърчаване развиването на нови производства; • Търсене на възможности/ субсидии за изграждане на нови розоварни и арендоване на земя; • Възстановяване на трайните насаждения/ овощни градини; • Разкриване на нови паралелки в училищата, с профил възобновяема енергия; • Развиване на производства на алтернативни енергийни суровини – биомаса, бигаз;
Заплахи	• Липсата на инвестиционен ресурс; • Трудовата миграция и обезлюдяването; • Свиването на местните и външните пазари на бизнеса; • Липса на млади квалифицирани кадри за специфичните производства; • Продължаване процеса на закриване на обучителни звена към големите предприятия и затруднен процес на приемственост между кадрите
СЕЛСКО СТОПАНСТВО	
Силни страни	• Традиционни производства - розопроизводство; отглеждане на култури като лавандула, мента, копър, магарешки трън; • Ръст на продукцията от розовите насаждения; • Изградени частни дистиленции; • Наличие на напоителен канал – вода от яз. Копринка; • Наличие на Институт по етерично-маслодайни култури;
Слаби страни	• С изключение на традиционните култури, останалата продукция е разпокъсана в малки ферми; • Законодателни ограничения – затрудняват интереса към инвестиции в сектора; • Трудности при планирането, заради тромави процедури; • Част от традиционните местни култури са намалели и не се отглеждат; • Климатичните промени (засушаване) влияят лошо върху реколтата; • Унищожена е напоителната система; • Отрасълът формира 2% от местната икономика; • Наличие на пустеещи площи; • Промяна на предназначението на земеделски земи за ВЕИ паркове; • Липса на финансиране за града от ПРСР; • Липса на партньорство между отделните производители; • Незаконосъобразно ползване на общински земеделски земи от нерегламентирани ползватели;

Възможности	• Създаване на партньорства с чуждестранни и български партньори; • Привличане на инвестиции; • Развиване на преработвателна индустрия за маслодайни култури; • Развиване на фармацевтична индустрия на основата на маслодайните култури; • Въвеждане на политика за намаляване негативните ефекти от климатичните промени;
Заплахи	• Продължаване процеса на унищожаване на поливната система; • Негативни ефекти от илиматичните промени върху местната икономика; • Продължаване процеса на трансформиране на земеделски земи за неземеделско ползване
ТУРИЗЪМ И УСЛУГИ	
Силни страни	• Културният туризъм е с огромен потенциал; • Наличие на богато историческо наследство; • Наличие в близост на училище за хотелиери и ресторантьори; • Създадена (в миналото) туристическа инфраструктура около някои от могилите; • Казанлък е средище на много творци – художници, музиканти, артисти; Притежава художествена гимназия; Общината развива утвърдени празници във фестивали; Реализирани общински проекти с разнообразно финансиране и партньори, в резултат на които са разработени нови събития и се разработва туристически паспорт на града; • Наличие на разнообразна природа; • Богат набор от побратимени градове; Разработени и изпълнени успешни съвместни проекти;
Слаби страни	• Недостатъчна леглова база за поемане на потенциалния ръст от туристи; • Разпокъсаност на информацията за туристическите обекти; • Неосъществени проекти за нови туристически атракции; • Неразработени местни дестинации за културен туризъм; • Липса на подходяща и разнообразна развлекателна инфраструктура; • Липсват галерии; • Липсва описание на местното биоразнообразие, което крие огромен потенциал за привличане на задгранични туристи; • Недобро заплащане в сектора; • Липсват добре разработени туристически продукти; • Не могат да бъдат задържани кадри с добра езикова подготовка; • Липсва общинска стратегия за развитие на туризма;

Възможности	• Липсват кадри със специализация по мениджмънт на събития; • Да се изработи концепция за развитието на туризма, която да се обвърже с изграждане на прилежаща инфраструктура; • Да се разработят туристически продукти: напр. - Улица на занаятите, - разкритите могили, - нови възможности за театрални постановки/представления/ концерти, - туристически пакети, включващи престой в хотел, осигурен транспорт, екскурзовод и посещение до определени обекти, - платени, но добре замислени и организирани мероприятия; • Обвързване на туризма с биотехнологии, биоразнообразие и култура в общ туристически продукт: йогурт и розово масло; кв. Кулата като туристически обект; • Да се развият еко-пътеки; • Да се изгради спортна база; • Издигане на туризма като приоритет; Намиране на инвеститор за изграждане на велоалеи; • Разкриване на висше училище/ филиал или Център за обучение на кадри в туризма; • Да се разработи проект по културен туризъм; • Създаване на културен календар за предстоящи събития за 6 месеца напред; • Паралелно разработване на различни туристически продукти съвместно с осигуряване на база за настаняване; • Договаряне с тур оператори относно престой на туристи в града за една нощ; • Постепенно разширяване на продукта, заедно с ангажиране на повече хора, намиране на инвеститори, привличане на местния бизнес; • Разработване на маркетингова стратегия и реклама; • Разработване на области като ароматерапия, минерални извори, търсене на нови пазари; • Разработване на възможности за ползване на частното летище;
Заплахи	• Продължаване тенденцията основния вид туристи да са транзитни; • АТВ и мотори разрушават екопътеки – има нужда от законодателни промени; • Разрушаване на създадени съоръжения поради липса на поддръжка; • Съвпадане на повече празници по едно и също време – води до недостиг на легловата база; • Замърсяващи производства от съседни общини;
ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ, ДЕМОГРАФИЯ И СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ	
Силни страни	• Наличие на социални услуги, осочено за хора в напреднала възраст; • Наличие на социален дом за възрастни с деменция; • В следващия програмен период на ЕС ще има финансиране за деца,

	които напускат институциите;
Слаби страни	• Липсват социални услуги за деца от рискови семейства, пострадали от трафик на хора; • Държавата не финансира социални услуги; • Липсват услуги за даване възможност на хора с увреждания на възраст 18-60 да започнат работа; • Не се работи по интегриране на инвалидите, както и не се работи с работодатели; • Подготовката на кадрите за нуждите на местния пазар на труда е проблемна; • Голям дял на ромското малцинство оказва влияние върху човешкия капитал; • Училищата, които са обучавали работниците по предприятията за придобиване на специалност и разряд вече не работят; • Социалните институции се нуждаят от ремонт; • Образованието на кадрите на пазара на труда не отговаря на изискванията на вакантните работни места; • Увеличаване на наемане на неграмотни като работна ръка;
Възможности	• Адаптиране на жизнената среда за инвалиди – извън и вътре в публичните сгради; • Да се ползва по-пълноценно наличния ресурс в НПО; • Да се изгради сътрудничество между НПО и общината (накои НПО вече работят с нея); • Да се развият нагласите в НПО сектора за подобряване на диалога с общината; • Да се възстановят училищата към предприятията;
Заплахи	• Негативно демографско развитие; • Увеличаване на съществуващия значителен дисбаланс в завършеното образование между населението на територията на града и останалите населени места в общината; • Нарастване на маргинализираните групи;

III. Околна среда

3.1 Климат

Според климатичното райониране на България, Казанлъшката котловина попада в преходно-континенталната климатична област. В тази област климатът се формира главно под влияние на нееднакво трансформирани влажни океански въздушни маси. Тяхното нахлуване се проявява предимно от северозапад и запад, по-рядко откъм север и североизток. Откъм североизток и по-малко от северозапад нахлуват и континентални въздушни маси.

За формирането на климата в Казанлъшката котловина значително влияние оказва както съседството на котловината с верижно простиращите се огради на Стара планина и Средна гора, така и долината на река Тунджа. Той е умереноконтинентален, с не много студена зима, топло и сравнително добре овлажнено лято.

Характеристиката на климатичните условия е направена по данни от метеорологична станция Казанлък, публикувани в Климатичен справочник на България.

Валежи

Територията на Казанлъшката долина спада към нископланински задбалкански район. Климатичният район на източните задбалкански полета се характеризира с по-мека зима, сравнително малък брой дни със снежна покривка, по-малка дебелина на снега, ниски абсолютни минимални температури, сравнително по-малка сума на зимните валежи.

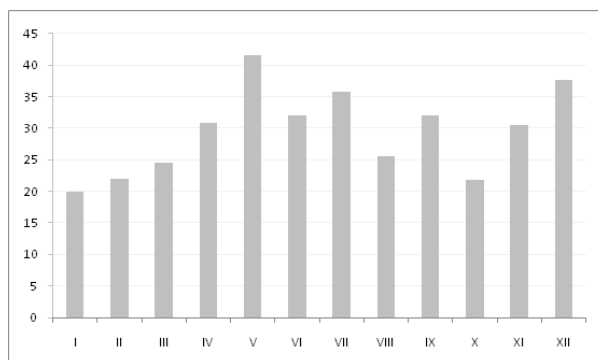
Годишно за района количеството валежи е малко под средното за страната. Сумата на зимните валежи се движи от 100 до 130 л/кв. м. Продължителните засушавания са малко. Средната относителна влажност на въздуха е 50-60%, абсолютната - 4-12 мм.

Най-много валежи падат през пролетта и лятото - съответно 152 л и 189 л.

По отношение на климатичните условия изследваната територия може да се характеризира така: не много студена зима, топло и сравнително добре овлажнено лято, продължителен вегетационен период.

Таблица 4. Валежи (mm). Източник: Климатичен справочник на България.

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Казанлък	20	22	24,5	30,8	41,5	32	35,8	25,6	32	21,8	30,5	37,7

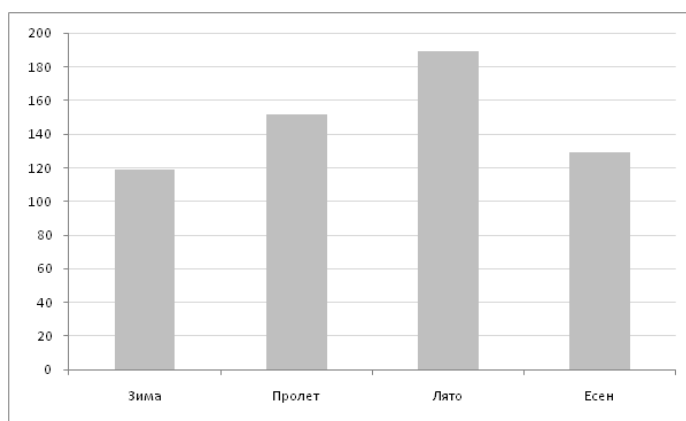
Фигура 9. Валежи (mm) – гр. Казанлък. Източник: Климатичен справочник на България.

Средногодишно количество валежи

Максимумът на валежите е през май, а минимумът - през януари. Продължителните засушавания са малко. Средната относителна влажност на въздуха е 50-60%, абсолютната – 4 - 12 мм. Валежните количества и тяхното сезонно разпределение са, както следва:

Таблица 5. Валежи (mm). Източник: Климатичен справочник на България.

Станция	Зима	Пролет	Лято	Есен
Казанлък	119	152	189	129

Фигура 10. Валежи (mm) – гр. Казанлък. Източник: Климатичен справочник на България.

Средногодишно количество снеговалежи Снежната покривка има неустойчив характер. Дебелината ѝ е средно 15 см и продължителност двадесет и два дни. Формираната обикновено

тънка снежна покривка се разтопява на следващия снеговалеж. Следствие на тези причини не се наблюдава постепенно натрупване и увеличаване дебелината на снежната покривка.

Казанлъшкото поле се отводнява от река Тунджа и притоците ѝ. Казанлъшкото поле е с наличие на високи нива на подземни води, разположени в поройния конус на р. Крънска, р. Стара река и в терасата на р. Тунджа.

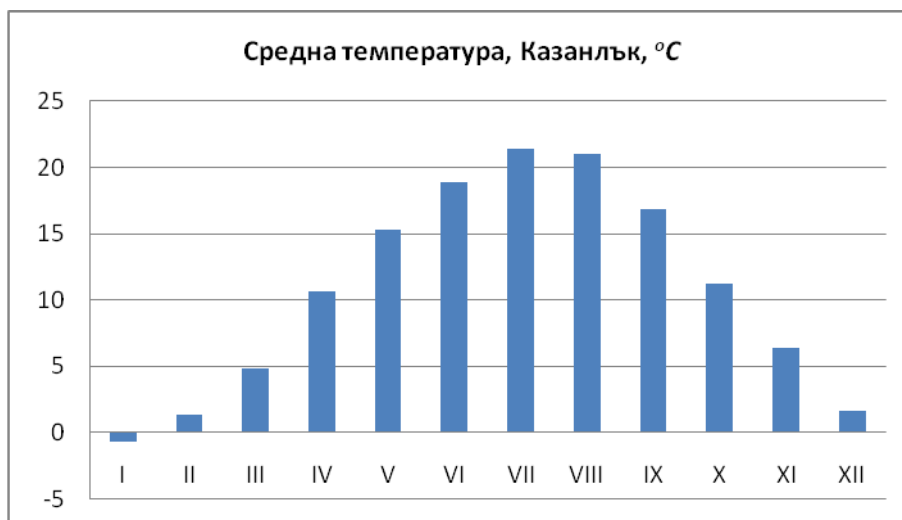
На територията на общината са построени 20 микроязовира. Действат две водоелектроцентрали - ВЕЦ “Копринка” и ВЕЦ “Енина” с обща мощност 13,5 МВт. Най-голям в областта и един от най-големите в страната е язовир „Копринка” на р. Тунджа.

Находище на топла минерална вода с действащи 5 геотермални сондажа има в района на с. Овощник, с общ дебит около 28 л/сек и температура при изворите от 45°C до 75°C. Минералните извори в с. Овощник са познати от началото на XIX в., водата е една от най-богатите в Европа на флуор, с рН – 8,4 и е уникална с това, че почти няма различия в анализите отпреди 70 години и сега.

Температура

Средногодишна температура

Характерни за този район през пролетта са сравнително ранните средни дати на устойчиво задържане на температурите над 5oC (първата половина на март) и над 10oC (първата половина на април), но късните пролетни мразове са често явление. Лятото е умерено топло, а лятната сума на валежите - голяма. През втората половина на лятото и началото на есента има продължителни засушавания. През есента средната температура над 5oC се задържа до втората половина на ноември, а над 10oC - до края на октомври. Средната годишна температура е 10.7°C. Лятото е сравнително похладно, отколкото в Тракийската низина, и не така сухо поради близостта на планината. Най-ниската средномесечна температура е през януари, -0.7°C, а най-високата - през юли, +21.4°C. Средната месечна максимална температура е най-ниска през януари, +4.3°C, и най-висока през август, +28.2°C. Най-ниската средна месечна минимална температура на въздуха е през януари, -4.8°C, и най-висока през юли, +39.2°C. Абсолютната минимална месечна температура е най-ниска през януари и декември, -33°C, и най-висока през август, +6°C.

Фигура 11. Средна температура по месеци. Източник: Климатичен справочник на България.

Фигура 12. Средна максимална дневна температура (°C). Източник: Климатичен справочник на България.

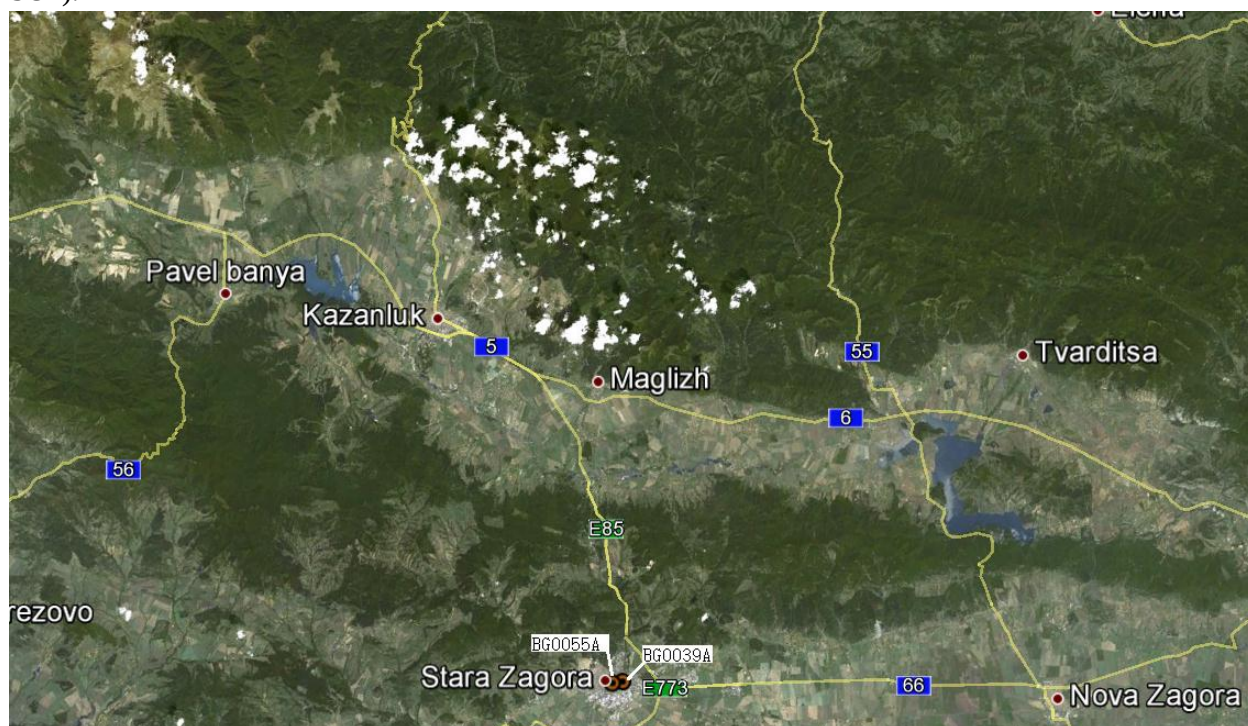

Фигура 13. Средна минимална дневна температура (°C). Източник: Климатичен справочник на България.

Въздух

Качеството на атмосферния въздух (КАВ) в България се следи от общо 42 мониторингови станции, в това число автоматични и с ръчен пробонабор. Данните от измерванията на показателите на КАВ се изпращат в ЕЕА (European Environment Agency/European air quality database). На територията на община Казанлък няма действащ пункт за мониторинг (ПМ) на КАВ. Най-близко разположените пунктове са тези в гр. Стара Загора (2 бр., код: BG0039A, BG0055A) на около 30 km югоизточно от центъра на града (фиг. 8), ПМ Гълъбово, разположен на повече от 65 km в същото направление и на юг ПМ Димитровград на около 65 km. Пунктът в гр. Велико Търново е разположен на около 54 km североизточно от града, но е зад хълмовете на Стара планина и по неговите показания не би могло да се съди за качеството на въздуха в района на Казанлък. Само пунктовете в гр. Стара Загора попадат в 50 километровата област около Казанлък, но не би било коректно да се съди за КАВ на града по данни от тях, тъй като, както бе споменато по-горе, вятърът с най-голяма честота е северозападният. Ето защо един от основните проблеми свързани с качеството на въздуха в гр. Казанлък е неговата прецизна оценка, основана на регулярни измервания (поне през два периода от годината – зимен и летен, контролни измервания на ФПЧ10, NOx и

SO2).

Фигура 14. Разположение на пунктовете за мониторинг на КАВ в гр. Стара Загора

Община Казанлък се отличава с нисък потенциал на замърсяване на атмосферния въздух. На територията ѝ липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух. Общината има разработена Програма за управление на качеството на атмосферния въздух, на която е необходима актуализация, тъй като обхваща периода 2003-2010 г.

Най-неблагоприятни за замърсяване на атмосферния въздух са пролетните и зимните месеци. Максимумът на мъглите и облачността през зимата (средно 6 дни) също създават условия за концентриране на атмосферни замърсители. Преобладаващите в региона зимни северозападни и северни ветрове с висока средна скорост влияят благоприятно за хоризонталното разсейване на атмосферните примеси през периода.

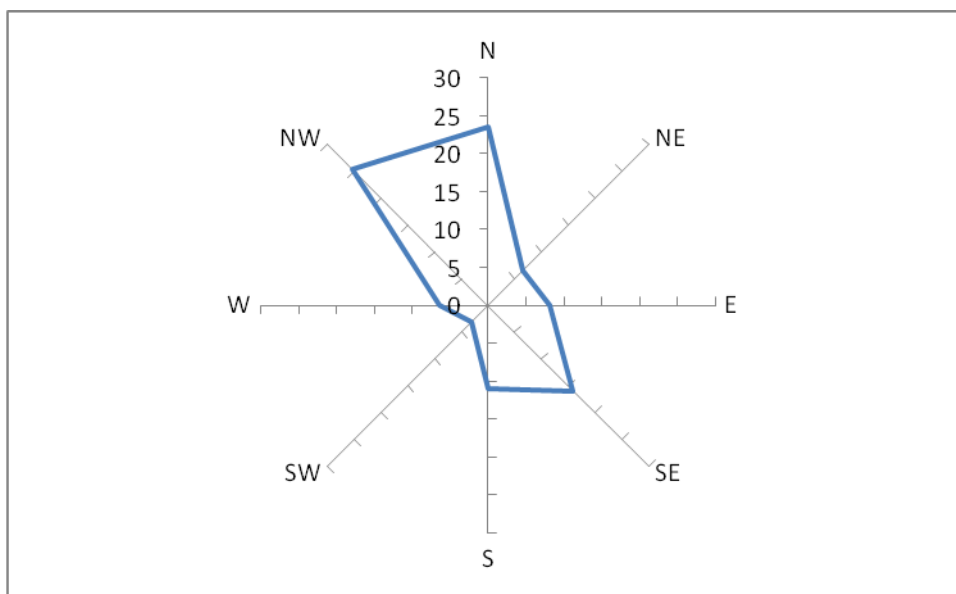
Основен фактор за разпространение на замърсителите във въздуха е вятърът.

Вятър

На фигура 15 е представена роза на вятъра, построена по данни от метеорологична станция Казанлък (табл. 6), а на фигура 16 е представена роза на вятъра, построена по данни от същата метеорологична станция (таблица 7).

Посока	Средно годишна честота
N	23.6
NE	6.5
E	8.1
SE	15.9
S	11.0
SW	3.1
W	6.5
NW	25.3
Тихо	57.3

Таблица 6. Честота на вятъра. Източник: Климатичен справочник на България.

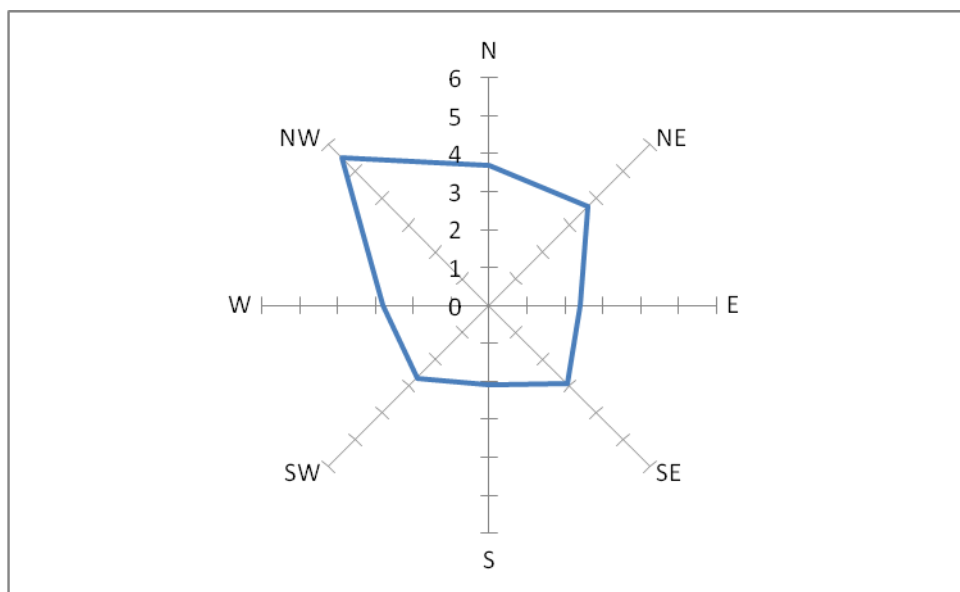

Фигура 15. Честота на вятъра. Източник: Климатичен справочник на България.

Преобладаващите посоки на вятъра са север и северозапад със средна скорост 3.7 и 5.5 m/s и със средногодишни стойности на честотата 23.6 и 25.3 % съответно, а процентът на тихото време е 57.3%, което предполага дълги периоди на застой на въздушните маси и ниска проветряемост на района, което възпрепятства разсейването на замърсителите. Относително високата средногодишна скорост на северозападния вятър, който е и най-честия, компенсира този факт.

Месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Средно годишна скорост
Посока													
N	4.8	4.4	4	3.7	3.2	3.2	3.5	3.7	3.6	3.4	3.4	3.8	3.7
NE	4	4.8	3.8	3.7	3.5	3.5	3.4	3.3	3.2	3.5	3.1	4	3.7
E	2.3	2.2	2.4	2.6	2.2	2.2	2.3	2.5	2.1	2.6	2.7	2.3	2.4
SE	2.8	2.6	2.8	3.4	3.2	2.7	2.8	3.1	2.6	2.8	2.9	3	2.9
S	2.1	2.2	2.3	2.3	2.2	2.2	2.1	2.1	2.1	2.1	1.9	1.9	2.1
SW	2.7	3.5	3	3.1	2.6	2.6	2.3	2.1	2.6	2.4	2.3	2.6	2.7
W	2.9	3.9	2.7	2.9	2.4	2.3	2.4	2.6	2.8	2.8	2.9	2.6	2.8
NW	6.5	6	5.6	5.4	4.7	4.8	5.3	5.1	5.2	5.1	5.8	6	5.5

Таблица 6. Скорост на вятъра. Източник: Климатичен справочник на България.

Фигура 16. Скорост на вятъра. Източник: Климатичен справочник на България.

Източници на емисии за замърсяване на атмосферния въздух в общината са: котлите в “България К” АД, “Топлофикация” ЕАД, “Българска роза Севтополис”; битовото отопление и автотранспортът.

Антропогенните източници на замърсители на въздуха на града могат да бъдат групирани както следва:

Този документ е създаден в рамките на проект „Интегриран план за градско възстановяване и развитие – Казанлък 2020”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Обединение „Тонзос Консулт” и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

<http://www.bgregio.eu/> Обединение „Тонзос Консулт” – tonzos_konsult@abv.bg

Промисленост и енергетика – основно точкови източници (комини и вентилационни тръби)

Транспорт – Транспортните средства замърсяват въздуха с две групи замърсители, според произходът им, а именно: от изгарянето на горива в двигателите (основни замърсители: ФПЧ_{10} , азотни и серни оксиди) и прах от пътната настилка, гуми и спирачки. Тук трябва да бъде отбелязано, че докато първите не представляват сериозна заплаха, поради сравнително слабо натоварения трафик, то лошото състояние на пътната настилка и криптна инфраструктура (тротоари, паркинги) създават условия за наднормено замърсяване на въздуха с прахови частици от всички фракции;

Изгаряне на горива в бита:

Използването на твърди (въглища, дърва) горива генерира емисии на ФПЧ_{10} , SO_2 , и NO_x , както и малки количества други замърсители (напр. въглероден монооксид в резултат на непълно изгаряне и др.). Количествата на тези замърсители варират в широки граници в зависимост от вида и количествата на използваните горива, които от своя страна зависят от енергийната ефективност на отоплявана сграда, индивидуалното усещане за топлинен комфорт и не на последно място видът на отоплителната инсталация.

От течните и газообразни горива за отоплителни цели се използва на-често газ, смятано и за най-нискоемисионното гориво, но поради високата му топлотворна способност, при изгарянето му се генерират азотни оксиди.

Мерки взети от общината за намаляване на замърсяването на атмосферния въздух:

Отчетено е изпълнение на следните дейности, водещи до ограничаване на емисиите в атмосферния въздух основно на - Фини прахови частици (ФПЧ_{10}) и сероводород (H_2S), от промишлеността, битовия сектор и транспорта:

- продължава изграждането на газопреносната мрежа на територията на общината;
- през пролетните и летни месеци основно са почистени главните пътни артерии от натрупана прах, всички регули, тротоари;
- извършва се ежедневно почистване на главните улици;
- реализирано е благоустрояване и озеленяване в кв. „В. Левски”, ж. к. „Изток”, „Северни квартали” и кв. „Христо Ботев”;
- извършен е основен ремонт на бул. „Освобождение” и са обособени нови зелени площи;
- ремонтирани са част от улиците в града и основен ремонт на ул. „Чаталджа”;

- довършен е основен ремонт на пътното платно на „Ал. Батенберг” – основна пътна артерия на града;
- при отдаване на транспортните дейности на концесия е заложено като задължително условие двигателите на автомобилите да отговарят на стандарт Евро III или Евро IV;
- отчетени са извършени съвместни проверки с експерти от РИОСВ-Стара Загора по постъпили жалби от физически и юридически лица.

Започналата газификацията на промишлените парови централи в производствените обекти, работещи на течно и твърдо гориво, както и на обекти от обществения и битов сектор биха допринесли до подобряване качеството на атмосферния въздух в района на общината. Отклонения от заложените в плана мерки и неизпълнения – няма. Успоредно с това е разработен и проект за преустройство на ТЕЦ – Казанлък, за смяна на горивната база – от мазут на газ. Тази инициатива е реализирана през юни 2007 година, след което бе започнато газифицирането на настоящото оборудване и подмяната му с ново. Следващите два етапа от модернизацията на ТЕЦ-Казанлък се състоят във въвеждането на когенерационни мощности, изграждане на мониторингова станция и възстановяване на дейността. До момента в града е изградена газоразпределителна мрежа с дължина 20 км от Казанлък до Горно Сахране. Газифицирани са 12 промишлени обекта като първото газифицирано и работещо с екологично чисто гориво е предприятие „Българска роза - Севтополис”, специализирано в производството на фармация и козметика. Други газифицирани обекти са 12 стопански, от които 8 са общински като към тях се прибавят 25 битови потребители.

Геоложка основа

Град Казанлък заема китната Розова долина в южното подножие на Стара планина. Казанлъшката котловина е най-голямата и живописната от задбалканските котловини, с площ около 780 кв. км. и средна надморска височина 350 м. От север котловината е оградена от стръмните склонове на Калоферска, Шипченска, Тревненска и Елено-Твърдишка Стара планина, а на юг - от полегатите склонове на Средна гора. Река Тунджа, втора по големина в България, извира от Калоферския Балкан и пресича района по цялата му дължина. Средната надморска височина в града е 373 метра.

Почви

Почвите се характеризират с голямо разнообразие: делувиялни и делувиялно-ливадни, ливадно-черноземовидни, канелени горски излужени, като преобладаващ тип е канелено-горският. Разпространението на акумулативните речни материали покрай р. Тунджа и р. Енинска се съпровожда с наличието на алувиални почви. По отношение на агропроизводствените си характеристики алувиалните почви са високопродуктивни – представени са от обработваеми земи от I, II и III категория. Те са ограничител за териториалното развитие на гр. Казанлък. Основната част от тях са засадени с рози и трайни насаждения. Само североизточно от Казанлък са разпространени нископродуктивни земи,

които са силно ерозирали. Част от тях са заети от ливади и пасища. В най-ниската част на Казанлъшкото поле на места са разпространени заблатените почви по поречието на р. Тунджа. Дренирането и значителното разчленение на геоложката основа заедно с наличната сухоустойчива и топлолюбива горска растителност (дъб, полски бряст и келяв габър) съпътстват разпространението на горски почви. Разположените в тях обработваеми земи се отличават на места със значителен наклон, който е дал възможност да се прояви деградивният ефект на плоскостната, линейната и овражната *ерозия*.

3.2 Води

Водоснабдяване

На територията на Община Казанлък кметствата и наместничествата са със самостоятелни водоизточници, като водопроводната мрежа е изградена 100%. Режимът на водоподаване, съществувал до 1994 г. е прекратен след изграждането на помпени станции, водоеми и магистрални водопроводи. Въпреки, че питейната вода се характеризира с добро качество, до крайните потребители риск от замърсяване на питейните води с повишено съдържание на суспендирани частици създава остарялата водопроводна мрежа.

Канализация

Река Тунджа минава на около 2 км южно от град Казанлък и се явява естествен водоприемник на пречистените и непречистените производствени и битово-фекални води на град Казанлък.

Предприятията, които изпускат промишлени отпадъчни води са: “Арсенал”, “Хидравлика”, “М+С Хидравлик”, “Катекс”, “Зино”, “Първи Май”, “Българска роза - Севтополис”, “Месокомбинат”, “Севт”, “Маркели” и т.н.

Предприятия със собствени водоизточници за промишлена вода са: “Арсенал” АД, “Катекс” АД, “България – К” АД, ТЕЦ, “Компло” АД, “Капрони” АД, “Българска роза – Севтополис” АД, “1-ви май” АД.

Предприятия със собствени пречистителни станции за промишлена вода са: “Арсенал” АД, “Капрони” АД, “М+С Хидравлик” АД, “Катекс” АД.

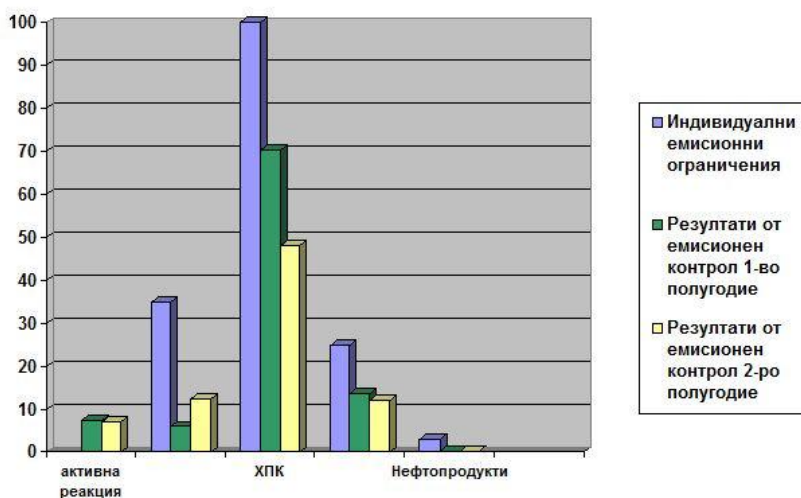
Пречистените отпадъчни води се заустват в река Тунджа – II категория приемник. От 2000 г. бе пусната в експлоатация и функционира градската пречистителна станция, която се намира до село Овощник в непосредствена близост до река Тунджа.

Към настоящият момент степента на изграденост на канализационната мрежа е на 100% и обслужва населението на града, а за останалите селища в общината – в много по-малка степен. Някои кметства имат само проекти на канализационна мрежа. Довеждащият колектор към ПСОВ, както и главните градски колектори са изцяло изградени. През 2003 г. бе изградена и “Колекторна промишлена зона” – която обхваща водите от “Зино”, “Първи май”, “Българска

роза”, “България”, ТЕЦ, които до момента са били заустени в “Крива вада” и оттам в река Тунджа. Изградените пречиствателни станции и съоръжения за механично и химическо почистване на отпадъчните води от предприятията работят сравнително добре. Общо отпадъчните води, които постъпват в пречиствателната станция (битови и пречиствени промишлени води) от град Казанлък са приблизително 15 млн.куб.м/г.Пречиствателната станция на град Казанлък, която влезе в експлоатация през 2000 г. представлява обект разположен на 114 дка състоящ се от много съоръжения и сгради. В пречиствателната станция се обработват отпадъчните води посредством механично и биологично стъпало и следните основни съоръжения:

- Решетки –груби и фини;
- Пясъкосъдржатели –механизирани;
- Биобасейни;
- Вторични утаители и т.н.

Пречиствателната станция е напълно автоматизирана и компютъризирана. Нейната работа се следи и контролира от РИОСВ Стара Загора.

Фигура 17. Измерване на нивата на замърсители на отпадъчните води. Източник: ГПСОВ – Казанлък- 2010.

3.3 Шум

В града има обособена индустриална зона в която са съсредоточени производствата, летището е извън града от което следва, че шума в града е в норми.

Шумовите нива се регламентират от Наредба № 6 от 26 юни 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението., издадена от Министерство на здравеопазването и Министерство на околната среда и водите Обн. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2006г.

№	Територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях	шума в dB(A) Еквивалентно ниво на шума, dB (A)		
		ден	вечер	нощ
1	2	3	4	5
1.	Жилищни зони и територии	55	50	45
2.	Централни градски части	60	55	50
3.	Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
4.	Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55
5.	Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
6.	Производствено-складови територии и зони	70	70	70
7.	Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
8.	Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
9.	Зони за научно изследователска дейност	45	40	35
10.	Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

Таблица 8 Гранични стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях

ТАБЛИЦА ЗА ШУМОВИТЕ НИВА В КАЗАНЛЪК ПРЕЗ 2005, 2006, 2007, 2008 и 2009г.												
№ по пункт	Местонахождение и характер на шума	Метод										
		измерителен					изчислителен					
		05	06	07	08	09	05	06	07	08	09	09
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
КАЗАНЛЪК												
I. НА УЛИЦИ И НАТОВАРЕНИ С МПС												
1.1.	бул. "Княз Ал. Батенберг" № 113 ✓						+	+	+	+	+	67.8
2.2.	ул. "23-и пехотен шипченски полк" № 7 А ✓						+	+	+	+	+	66.3
3.3.	ул. "Старозагорска" № 17 А ✓						+	+	+	+	+	67.8
4.4.	ул. "Каприол" № 8 А ✓						+	+	+	+	+	69.2
5.5.	бул. "Освобождение" – до В-М служба ✓						+	+	+	+	+	66.3
6.6.	бул. "Княз Ал. Батенберг" № 10 ✓						+	+	+	+	+	69.3
II. ПРОИЗВОДСТВЕНО-СКЛАДОВИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ												
7.1.	Автогара	+	+	+	+	+						62.3
8.2.	Кооперативен пазар – до рибния магазин	+	+	+	+	+						64.8
9.3.	ул. "Раденци" – до работилница на Механотехникума	+	+	+	+	+						61.2
10.4.	ул. "Цвятко Радойнов" № 5 – до Математическа гимназия	+	+	+	+	+						59.9
III. ТЕРИТОРИИ, ПОДЛЕЖАЩИ НА УСИЛЕНА ШУМОЗАЩИТА												
11.1.	ул. "Стара планина" – до РИОКОЗ	+	+	+	+	+						59.3
12.2.	ул. "Свобода" № 1 – до СИ "Вик"	+	+	+	+	+						55.1
13.3.	ул. "Граф Игнатиев" № 10 – до МЗР	+	+	+	+	+						57.8
14.4.	ул. "П.Д.Петков" № 19 – до аптека "Шипка"	+	+	+	+	+						49.6
15.5.	ул. "Стефан Караджа" № 7	+	+	+	+	+						56.2

Таблица 9. Шумови нива в Казанлък през 2005, 2006, 2007, 2008 и 2009г.

Сравнението на данните от табл. 8 и 9 показва, че нивата на шум в града се характеризират с неголеми превишения на постановените (с няколко децибела).

3.4 Отпадъци

Твърди битови отпадъци

Източниците на твърди отпадъци са от промишлен, селскостопански, битов и търговски произход. От гражданска и хигиенна гледна точка поради хетерогенния състав и наличието на гниещи отпадъци от растителен и животински произход, най-важно е своевременното отстраняване и обезвреждане на битовите и промишлени отпадъци. Твърдите отпадъци на град Казанлък и още 13 населени места от общината се извозват на градското сметище, което се намира на около 10 км източно от града, по посока Мъглиж.

Извозването на отпадъците до сметището и тяхното запръстяване се извършва от звено „Сметопочистване, сметоизвозване и третиране на твърди битови отпадъци и озеленяване”. Последната новост, която въведе звеното е монтиране на GPS устройства на всички автомобили, обслужващи това звено.

Общината има регламентирано депо за твърди битови отпадъци (начало на експлоатация – 1977 г. и краен срок на експлоатация – 2010 г.), което се намира на 16 км. източно от гр. Казанлък, на 6 км северно от главен път Бургас - София.

Депото е разположено в местността “Каракос” в землището на с. Черганово на територия от 87.5 дка, собственост на община Казанлък, като теренът е отреден за сметище. Използва се и от община Мъглиж.

Отпадъците се депонират на 3 броя табани, насипно, разположени напречно на естественото дере. Най-близкото населено място е с.Черганово, разположено на 8 км. До местата за депониране има изграден асфалтиран път.

Средногодишно на сметището се извозват 20000 т. отпадъци, основно битови и промишлени с битов характер. Третирането на отпадъците се извършва чрез разстилане с булдозер, който работи 5 дена в седмицата по 6 часа дневно. Не се извършва разделно сортиране и отпадъците не се оползотворяват.

Четиринадесет от населените места се обслужват централизирано, като отпадъците се депонират на регламентираното общинско депо.

Шест от селищата (Голямо Дряново, Горно Черковище, Кънчево, Розово, Ръжена и Ясеново) не разполагат със специализирани съдове за смет и не се обслужват централизирано,

което води до съществуване на неконтролирани (незаконни) сметища, заемащи около 51.5 дка пустееща земя.

Около 50% от отпадъците от селата са от земеделието и животновъдството, което е предпоставка за образуване на незаконни сметища около населените места, независимо от факта, че в по-голямата си част те са включени в системата за организирано сметосъбиране. Около всички населени места са образувани нерегламентирани сметища. До края на 2007 г. се предвижда да бъдат закрити всички съществуващи нерегламентирани сметища.

Депо за строителни отпадъци

Сериозен е и проблемът с нерегламентираното изхвърляне на строителни отпадъци и пръст. За строителни отпадъци има отредено отделно депо в землището на с.Шейново, разположено на 22 км северозападно от гр.Казанлък. Средногодишното количество депонирани строителни отпадъци е 1200 т. Чрез новоприетата Наредба на община Казанлък за управление на отпадъците е въведена нова по-строга система за отчетност и контрол по депониране на този вид отпадък.

Въпросът с третирането на твърдите отпадъци в общината още не е намерил своето пълно решение. Проблемите с третирането на отпадъците ще се решат с реализирането на разработената от община Казанлък Програма за управление на отпадъците, неразделна част от която е и дългосрочен план за действие. В плана за действие са предвидени конкретни мерки. Тяхното изпълнение ще доведе до положителна промяна в състоянието по управлението на дейностите с отпадъците в общината.

Двадесет от населените места се обслужват централизирано от звено “ССТТБО”, което е 100% обхват на сметосъбиране в общината. Отпадъците се депонират на регламентираното общинско депо. Шест от селищата не разполагат със специализирани съдове за смет и не се обслужват централизирано, което води до необходимостта от съществуване на селски (незаконни) сметища, заемащи около 51,5 дка пустееща земя. В тази връзка Община Казанлък предприе мерки по закупуване на нови сметосъбиращи автомобили и нови съдове за ТБО с цел поетапно преминаване на тези селища към централизирано сметосъбиране и ликвидиране на нерегламентираните сметища.

Други специфични за дадения град

Специфичните за града отпадъци се формират от естеството на произвежданите продукти, използваните сурови, както и пречиствателните съоръжения които са инсталирани в съответните предприятия. Налице е замърсяване от отопление на населението с твърди горива, липса на изолация на сградите и климатизация, запрашане на улици с пясък, кал, пръст вследствие на дупки по улиците, разрушени тротоари.

Фирма	Продукти	Суровини	Екологичен риск
„Арсенал” АД гр. Казанлък 6100, ул. „Розова долина” №100	Нитроцелулоза Балиститни барути Твърди балиститни горива Лакови барути Пироксилинови барути Заряди	Неочистена целулоза Дървесна целулоза Пречистена целулоза Сярна киселина техн. Олеум 25% Киселина азотна конц. Натриев карбонат техн. Основа натриева техн. – твърда Натриев хипохлорит воден разтвор Графит натурален Колофон балсамов Глицерин 99.5% Диетиленгликол Церезин Дибутилфталат техн. Кобалтов оксид Нитроцелулоза Динитротолуол техн. Калиев сулфат Дифениламин техн. Калаен оксид Калиев нитрат технически Етилацетат технически Цинков стеарат техн. Етер диетилов технически Калциев карбонат Камфор Олигоефиракрилат м. МГФ-9 Оловен оксид Централит II (Метилцентралит); Централит I (Етилцентралит); Динитротолуол техн. Алкохол етилов Натриев сулфат техн. Поливинилов алкохол Котелно гориво – мазут за изгаряне Масло за хладилни машини Масло смазочно Масло компресорно Масло моторно дизелово Масло машинно Масло редукторно Масло хидравлично	Поради естеството на работа и вида на суровините които се използват, ако не се следи за изправност на съоръженията, контейнерите за съхранение може да се получат разливи , който да замърсят околната среда, могат да се предизвикат пожари и унищожаване на растителни видове. Фирмата има Комплексно разрешително №110/2006 г. Влязло в сила от дата 05.08.2006 г., което предполага, че не се допускат нередности и неисправности по време на работа.
"Аркомат-	Производство на		Евентуални замърсители биха

България" ЕООД гр. Казанлък бул. 23 - ти Пехотен Шипченск и полк № 114	кабелни комплекти за автомобили		могли да бъдат изрезки от тел, гума, който се предполага, че се събират се изхвърлят на определените за целта места.
Българска роза Севтополи с АД гр. Казанлък бул. 23 - ти Пехотен Шипченск и полк № 110	Фармацевтичното производство и по- специално производство на готови твърди лекарствени форми /ТЛФ/, които включват обвити и необвити таблетки и капсули. Фитохимичното производство представлява производство на активни фармацевтични субстанции /АФС/ на основата на растителни суровини (екстрати, експелери). Тези субстанции се преработват и служат за производството на лекарствени средства.	Платсман Галантамин хидробромид Глауцин, Хидробромид, Цитизин Сухи екстракти от растения: Бял трън Бабини зъби Жълт кантарион Жълт мак Течни екстракти от: Лудо биле Лечебна ружа Дива мащерка; Silymarin Metamizole sodium 500 mg, Triacetaminone 4-toluenesulfonate 20 mg	Евентуално замърсяване може да се получи от остатъците пластмаса при формоването на лекарствените форми и от опаковачия цех, замърсена вода при почистване на машините при смяна на вида на произвеждани лекарства, евентуални органични остатъци при производство на лекарствени вещества от растителен произход, но те не са опасни понеже са осатъци от растения.
Даник АД гр. Казанлък бул. 23 - ти Пехотен Шипченск и полк № 114	Дозатор за алкохолна промишленост Дозатори за хранителна промишленост Каси за хранителни и индустриални продукти Кутии за CD Тирбушон	Polyethen (PE) Polystyrene (PS) Polypropylene (PP) Masterbatch Polyacetylene –PA TPE Стъкло ROM е клас електронни компютърни памети MB- дънна платка	Евентуални замърсители са са изрезки от формоване на продуктите

	Ключодържател		
Индустриална ЕООД гр. Казанлък ул. "Индустриална" 5	Производство на пластмасови изделия. Фирмата притежава разрешение от Министерството на околната среда и водите N. 13-ДО- 120-01 за изкупуване, транспорт и оползотворяване на отпадъци от пластмаса		Изрезки от формоване на продуктите се оползотворяват, евентуални замърсители са газовете от транспорта.
Катекс АД гр. Казанлък, ул. "Маньо Стайнов" № 4	Платове за костюми Платове за мъжки панталони Платове за дамски панталони	Вискоза Лен Памук	В багрилната практика се използват синтетични багрила, повечето от които представляват замърсители на повърхностните води. Третирането и обезвреждането на отпадъчните води с последващ контрол е задължително. <u>Екологичен риск:</u> замърсяване на водите с азотсъдържащи и др. органични цветни съединения; при попадане на багрила от класа на азотсъдържащите в биологичното стъпалона ГПСОВ без предварително третиране на съдържащата ги вода води до отравяне на утайката, а от там и до влошаване на ефективността ѝ.
"Конплю" АД гр. Казанлък, ул. "Хаджи Димитър" N 28	Компоти Конфитюри Сладка Зеленчукови консерви	Зеленчуци Сол Органична киселина Буркани Плодове Пектин Лимонена киселина	Не се предполага замърсяване на околната среда, защото се използват плодове и зеленчуци основно
"Капрони" АД гр. Казанлък,	Хидравлични зъбни помпи		

бул."Ген. Столетов" 45			
"Кремона- България" ЕООД гр. Казанлък бул. 23 - ти Пехотен Шипченск и полк № 123	Струнни музикални инструменти - класически китари цигулки виоли виолончела контрабаси	Дърво Найлонови струни Лакове	Стърготини, парчета дърво, лакове импрегнанти за дърво са оптадъците от производството, но те не са в големи количества и не са опасни за ОС
Мебел стил ООД гр. Казанлък бул. 23 - ти Пехотен Шипченск и полк № 114	Мебели за дома и офиса	Дървесина Лепила Фолио лакове	Стърготини, парчета дърво, лакове импрегнанти за дърво са оптадъците от производството, но те не са в големи количества и не са опасни за ОС
М+С Хидравли к АД гр. Казанлък ул. Козлодуй 68	Хидравлични мотори Клапани спирачки и аксесоари за тях	Стомана	Изрезки, стружки, които се събират и се педават на определените за това места
Никди ЕООД гр. Казанлък бул. 23 - ти Пехотен Шипченск и полк № 80	Електроматериали и съоръжения	Никел Сребро Мед Електропорцелан глазиран Кварцов пясък - сух	Евентуално замърсяване с тежки метали
Пружини Пенев ООД гр.Казанлъ к, ул.Орешак	Пружини, работещи на натиск – студено навиване Пружини, работещи на опън – студено навиване	EN 10720 – 1 от високо въглеродна стомана EN 10720 –2 от CrSi и CrV стомани EN 10720 –3 – корозионно устойчиви пружинни телове	Изрезки, стружки и парчета от стоманената тел който се събират и се педават на определените за това места

а №62	Пружини, работещи на усукване – студено навиване Пружини за семеринги Специални пружини		
Севт АД гр. Казанлък кв. „Индуриален”	Тъкани за рекламни слънцезащитни чадъри сенници и шезлонги рекламен печат знамена щори – синтетични облекло работно облекло постелъчно бельо Сатенени тъкани хастари и джеблъци брезенти и брезентови изделия Тъкани за филтри Тъкани за обувната промишленост Тъкани за носещи платна за хляб Противопожарни шлангове Ленти за униформени колани Ленти за носачи и теглича	100% полиестерна коприна 100% Акрил полиестерна коприна/Акрил 100% памук или памук-полиестер 100% акрил памучен тип багрени преди 100% полиестерна коприна полиестерна коприна/пан памук/полиестер 100% полиестер щапел Състав - 100% памук и памук/еластан 95/5 % от пенирани компак преди висококачествени пенирани компак преди памук/полиестер 50/50 100% полиестерна текстурирана коприна смес полиестерна/полиамидна техническа коприна 100% полиамидна техническа коприна 100% полиестерна техническа коприна	Евентуално замърсяване на отпаъчните води поради използване на белини, багрила, препати за импрегнация против плесен, препарати за понижена горимост, олиофобност, санфоризиране
Томи шоу козметикс ЕООД гр. Казанлък пк.46 Индуриална зона	Препарат за баня “МАХ Препарат за съдове “ Браво ” Ябълка Препарат за съдове “ Браво ” Балсам Препарат за съдове “ Браво ” Лимон Препарат за почистване на стъкла “ Браво ” син Препарат за почистване на	Натриев лауреф сулфат Фосфорна киселина Аклил етер сулфат Натриева сол Кокамидопропил Бетаин Изопропанол Етоксилан лаурилов Алкохол Фосфорна киселина Лимонена киселина монохидрат	<u>Екологичен риск</u> : замърсяване на повърхностните води с химикали: Натриев лауреф сулфат, аклил етер сулфат – повърхностно активни вещества , което налага контрол на атмосферния въздух, води и почви

	стъкла “Браво” зелен Препарат за почистване на кухня “MAX” Power Cleaner WC Хигиенен препарат “Elinaclean “		
Хидропне вмотехник а АД Гр. Казанлък ул. Вожели № 3	Производство и търговия на хидравлични изделия и с-ми		
България- К АД Гр. Казанлък 6100, ул. "Цар Освободит ел" 46	Шевни конци от 100% полиестер; Шевни конци от 100% памук (полирани, немерсеризирани и мерсеризирани); Шевни конци от полиестерна коприна и полиамидна коприна; Плетиво- бродерийни конци от памук и вискозна коприна за машинна и ръчна бродерия; Рибарски тирета; Технически конци от памук/полиестер; Шнурове; Гоблени; Битови карета Хавлиени изделия	Багрила DyStar Bencolor, Bezema, Bayer и др.	В багрилната практика се използват синтетични багрила, повечето от които представяват замърсители на повърхностните води. Третирането и обезвреждането на отпадъчните води с последващ контрол е задължително. <u>Екологичен риск:</u> замърсяване на водите с азотсъдържащи и др. органични цветни съединения; при попадане на багрила от класа на азотсъдържащите в биологичното стъпалона ГПСОВ без предварително третиране на съдържащата ги вода води до отравяне на утайката, а от там и до влошаване на ефективността ѝ.
"Хранмеха ника" ООД гр. Казанлък ул.	машини за месопреработка, хигиенна техника, кланично оборудване, машини за понички	Неръждаема стомана AISI 304 Неръждаема стомана 1.4301 Алуминий	Изрезки, стружки и парчета от стоманената тел и алуминий, който се събират и се педават на определените за това места

"Еделвайс " 2			
------------------	--	--	--

Таблица 10. Източници на замърсяване – категоризация по типове.

3.5 Карта на екологичните проблеми

Основните източниците на екологичните проблеми се намират в индустриалната зона, където е съсредоточена промишлеността. Замърсяването на въздуха с финни прахови частици и СО е основно от ТЕЦ- Казанлък, транспорта и битовите потребители които се отопляват на твърдо гориво, тъй като в града има минимална климатизация и топлоизолация на жилищните сгради. В града липсват мониторингови станции които да следят показателите за КАВ.

3.6 Изводи за силните и слабите страни

ЕКОЛОГИЯ	
Силни страни	- Казанлък е с относително добро състояние на околната среда; - В момента се реализира проект за изграждане на регионално депо за твърди отпадъци, който ще бъде завършен през 2014 г. След неговото откриване местното депо ще стане претоварна станция на Мъглиж и Павел баня, като услугата ще бъде платена; - Градът има пречиствателна станция, а всяко от големите предприятия имат свои собствени пречиствателни съоръжения; - Прави се опит за разделно събиране на отпадъците; Високо качество на питейната вода;
Слаби страни	- Липсва наличие на контейнери за разделно събиране на отпадъци; - Периодично въздухът на града се замърсява от производствен източник от Павел баня, който попада на територията на съседна община; - Лошо състояние на водопреносната мрежа;

	• Популация на бездомни кучета/котки;
Възможности	• Проучване на местното биоразнообразие и защитени видове; • Разработване на възможности за еко-туризъм и за любители на птиците; • Да се инвентаризират възможностите и да се разработят в един интегриран продукт; • Включване на гражданите в поддръжката на парковите пространства чрез прилагане на взаимноизгодни схеми; • Намаляване на популацията от бездомни кучета/котки;
Заплахи	• Периодичното замърсяване от някои предприятия.

IV Градско развитие

4.1 Селищна мрежа, устройство и изграденост на градската среда

Селищна мрежа

Селищната мрежа е пространствена форма на организация на обществения живот. Тя има за елементи различните населени места в съответния район, взаимно свързани помежду си посредством товаро, пътничко- и информационни потоци, а също и посредством общността на природоползването. Селищната мрежа е качествено различен обект за изследване в сравнение с отделното населено място.

Проблематиката на развитието на селищната мрежа е сложна и многообразна. Сред основните проблеми са: функциите на населените места, видовете населени места и тяхната йерархия, динамиката на развитието им, а също така и спецификата на някои вътрешноградски структури.

Едно от общоприетите определения за град е, че това е населено място, в структурата на икономиката, на което доминират неселскостопански дейности. Обикновено функциите на града се делят на градообразуващи и градообслужващи. За регионалната икономика е подходящо и делението на собствени и на районообразуващи функции.

Както всяка класификация от такъв вид и тази е условна. При това разнообразните функции на градовете взаимодействат и взаимно се проникват, поради което е важно да се разграничат доминиращите функции, които имат решаващо значение за развитието на града.

Определянето на ролята и мястото на града в района е основна задача на регионалната икономика. Тази задача има две взаимосвързани страни - от една страна, да се разкрият функциите, които градът изпълнява спрямо заобикалящата го територия, от друга страна, да се определи оптималният териториален обхват на зоната на влияние на града.

Анализирайки общоприетите определения, град Казанлък е с районообразуващи функции за регионалната икономика, както за община Казанлък, така и за по-малките околни общини – Мъглиж, Павел баня, Гурково, Николаево.

Казанлък е център на агломерационен ареал, който допълва и балансира областния център Стара Загора.

Селищна структура

Селищната мрежа на общината съдържа 2 града и 18 села. Гр. Казанлък (58 494 жители) попада в категорията "средни градове", а гр. Шипка (1456) - в категорията на "много малки градове" (населението е по постоянен адрес). В групата на селата влизат 5 от категорията "големи", 7 "средни" и 6 "малки".

Средната селищна гъстота (3.1 селища на 100 км²), е с 2.1 пункта по-ниска от тази за **страната** (около 5). Отчитайки и демографската маса в градската зона, тя е с много **благоприятни** измерения. Средното отстояние между населените места е 4.8 км, което е добра предпоставка за формиране и функциониране на единна жизнена териториална- селищна среда.

Освен функционален, гр. Казанлък е и пространствен център. Като цяло селищната мрежа може да се определи като мозаечно-дисперсно разположена в територията. Условно може да се определят две зони на насищане на населените места - градска и аграрна. Градската зона обхваща 2 населени места с население 70 % от общото. Аграрната зона обхваща останалите 18 населени места с население 30 % от общото.

Икономическият облик на селата е селскостопански, промишлените функции в някои села имат допълващ характер. Като цяло в селата липсват възможности за трудова заетост, обезпечаваша жизнената кариера на младите хора. Промислените и обслужващите функции са съсредоточени изключително в гр. Казанлък.

Структурата на първичния социален сервиз е почти огледален образ на тази категория селища и възрастовия профил на населението им. Центърът (гр.Казанлък) компенсира с пълен набор от добре развити услуги на селищно, общинско и надобщинско ниво (здравеопазване, образование, култура).

Като пространствена структура, селищната мрежа е добре развита, балансирана върху цялата територия на общината. Дисбалансът (поляритетът) се дължи на демографските и функционалните характеристики. Общината има нужда от целево създаване на няколко допълващи центъра - гр. Шипка, с. Крън, с. Енина. В гр. Шипка има промишлено предприятие "Индустриалтехник "АД за производство на хидравлични зъбни помпи и клапани и "Металпрес" за производство на зегеркови пръстени, с. Крън - "Суперабразив" ЕООД за производство на абразивни инструменти и Завод за производство на пружини, с. Енина - "Машпром" за производство на хидравлични елементи и системи и сервиз за падащи бордове на автомобили. Въпреки непосредствената си близост до центъра на общината, тези населени места най-добре може да допълват и разтоварват функционално и пространствено гр. Казанлък. Гр. Шипка и с. Крън имат възможности да развиват културно-познавателен и селски екотуризъм.

Връзки със съседни общини

Обобщени, връзките със съседните общини се изразяват в:

- Икономически - обмен на суровини, материали;
- Транспортно-комуникационни - потоци от стоки и хора;
- Социален сервиз - обекти с надобщински мащаб: културно-историческо наследство, култура, спорт и здравеопазване;

- Ежедневни трудови пътувания - по повод заетост в "центъра";

Направленията за интензификация на връзките със съседни общини са:

- Подобряване на техническата инфраструктура;
- Подобряване на транспортното между общинско обслужване;
- Обмен на иновационни практики в сферата на общински услуги, маркетинг, "общинско предприемачество";
- Съвместни стопански/бизнес проекти;
- Съвместни регионални туристически продукти (вкл. културно-историческо наследство);
- Съвместни екологични проекти.

Устройство и изграденост на градската среда

Както в почти всички населени места в страната и населението в гр.Казанлък намалява. Това е индикатор за общ спад в урбанистичното развитие както в количествено, така и в качествено отношение. Този факт заслужава внимателен анализ и допълнително подпомагане чрез инструментите на целенасочена държавна политика.

Казанлък е разположен в близост до селските населени места, което предполага лесна достъпност на населението до обществени услуги от първа необходимост. Но в последните години оживените връзки между града и селото, изразяващи се в трудови и културно-битови пътувания, замряха и сега са силно ограничени. Съществува опасност от западане на градските функции и организиращата роля на града за околните села, вследствие на икономическите затруднения и принудителния отлив на население от града в селото.

Близостта на гр.Казанлък до селата обаче е фактор, който трябва добре да се използва в бъдеще, тъй като създава възможности за подобряване връзката “град – село” и за утвърждаването му като опорен център на селищната мрежа, обслужващ селската местност.

Състоянието на мрежите на техническата инфраструктура и благоустройството не удовлетворява адекватно градските нужди и затруднява функционирането на града. Амортизирана е физическата среда и сградният фонд. Много сериозни усилия в тази област е от първостепенна необходимост за гр.Казанлък.

Производствените територии в гр.Казанлък заемат огромни площи, но са неблагоустроени и са застроени с остарели и непривлекателни сгради, които трудно могат да се модернизират и използват. По всяка вероятност евентуалното разполагане на бъдещи производства с подобрени технологии ще се ориентира навън на “зелена поляна.” Но това не

решава проблемът с преструктурирането и обновяването на производствените територии в градовете, в т.ч. и освобождаването на части от тях за други пренебрегвани градски нужди като озеленяване и обществено обслужване, към което следва да се насочи политиката на градско развитие.

Не е добро състоянието на обществените сгради за култура, образование, здравеопазване и това е голям проблем за общината. Удачна алтернатива за решаването на въпроса е продаването на част от обектите, особено тези, които са недостроени или създаването на смесени дружества.

Не са достатъчни грижите за културно-историческото наследство и паметниците на културата. Тяхното ново социализиране предстои и може да изиграе решаваща роля за превръщането им от обект на опазване в инструмент за градското развитие.

Плановите на гр.Казанлък и централната му градска част са остарели и неактуални след реституционните процеси. Техните частични изменения на парче са порочна практика, която създава сериозни проблеми на управлението на процесите. Създаването на кадастрална карта, придружена от схеми за подземния кадастр и нови планове за регулация и застрояване е неотложна необходимост.

4.2 Жилищен сектор

Налице са неблагоприятни процеси и сериозни недостатъци и изкривявания в жилищния сектор, като основните от тях са:

- Влошена финансова достъпност до жилища (съотношението цена/ доходи се увеличава, налице е свиване на пазара, а осигуряването на социални жилища е изключително недостатъчно, за да се отговори на търсенето, което води до ограничени възможности за сдобиване с жилище, при което не повече от 10 % от домакинствата могат да си закупят собствено жилище при текущите пазарни цени или да живеят под наем на частни начала);
- Влошаване на състоянието и на обществения, и на частния жилищен фонд поради неадекватно управление и поддръжка;
- Изключително високо ниво на частната собственост на жилищата, което оставя малко възможности на публичния сектор да въздейства върху пазара за отдаване под наем на населението с ниски доходи;
- В структурата на жилищния фонд по видове жилища преобладават апартаменти в панелни блокове;
- Предназначените за жилищна политика бюджетни средства са изключително малко и са изцяло насочени към отговорности, наследени от държавата;

- Отсъствие на система за жилищно субсидиране;
- Липса на връзка между пазара на жилища и пазара на жилищно кредитиране - делът на опуснатите заеми е пренебрежимо малък на фона на инвестициите, необходими за придобиване на жилище;
- Много висока консумация на енергия поради лошата топлоизолация;
- Излишък на жилищни единици в сравнение с броя на домакинствата, което води до висок процент необитавани жилища поради миграция на населението и възникващото в резултат на това ограничено търсене на жилища в „непривлекателни” места с липса на основни услуги и много лошо състояние на физическата среда;
- Наличие на достъп до услуги, които обаче са с ниско качество и надеждност.

Съществува остра нужда от строителство на финансово достъпни жилища, както и от масово реновиране на съществуващия жилищен фонд.

Повече от половината от инвестициите в строителството са в жилищни сгради. Така изградените жилищни сгради са предимно в частния сектор, като делът на публичните инвестиции за жилищни цели е пренебрежимо малък. Капиталовите разходи за жилищно строителство намаляват с намаляването на преките държавни субсидии за жилища и възприемането на жилищния сектор по-скоро като инициатива на частния сектор. Общините разполагат с много малки излишъци, които могат да се използват за капиталови инвестиции и разходите, които правят, по принцип ще се финансират чрез трансфер от националния бюджет.

По отношение на общия жилищен фонд, измерен с показателя „брой жилища на 1000 жители” Казанлък (530 /1000) бележи значително по-високи стойности в сравнение със средната стойност за ЕС (420/1000). Драматично по-ниска стойност показва показателят в ромската махала (247/1000) Важно е да се подчертае, че този показател има добра диагностична стойност в условия на балансирана икономика и развит пазар на жилищата. В Казанлък, обаче, високият брой на необитаваните жилища сериозно изкривява представителността на данните. Поради тази причина стойности над 420/1000 не показват високо равнище на задоволеност с жилища, а по-скоро имат връзка с проблема за обезлюдяването и неподходящото качество на жилищата. Ако се вземе предвид само броят на *обитаваните стандартни жилища*, тогава показателят „брой жилища на 1000 жители” вече отразява реално положението. Този брой е много по-нисък от средно-европейския.

Броят на *примитивните жилища* е един от индикаторите за остра потребност от социални жилища. Стойностите са сравними с общото годишно изграждане на нови жилища, но не и с мащаба на строителство на социални жилища. Повечето от примитивните жилища се обитават от представители на малцинствените общности и са пренаселени. Драматично по-ниска

стойност показва показателят в ромската махала (247 жилища/1000 жители), което доказва горните твърдения.

Основната качествена характеристика на жилищния фонд е изхабяването ѝ (по отношение на вид строителство, възраст и график за амортизиране). По отношение на вида строителство и възраст на жилищния фонд, най-голям е дялът на амортизиран жилищен фонд при панелните жилищни сгради. Тези сгради са строени преди повече от 25 - 35 години, енергийната им ефективност е на много ниско равнище, а сигурността им е под въпрос поради многото нерегламентирани преустройства, остъклявания и др. Предвид общото лошо състояние и поддръжка на жилищния фонд, *обновяването и подобренията поддръжка на съществуващия жилищен фонд е приоритетно предизвикателство за града*.

Реалните пазари на жилища са в начален период на възникване и са разположени само в големите градове. Търсенето, подкрепено с адекватна платежоспособност, е силно свито. Предлагащото е в пъти по-голямо от търсенето. Има немалък брой новопостроени жилища, които чакат първия си собственик, а броят на домакинствата, които страдат от жилищни нужди, също расте.

Единствената алтернатива на жилища на поносими наемни цени е публичният сектор. В резултат от приватизацията в последните 10-12 години дялът на жилищата-публична собственост е намален до символични размери. Дялът на отдаваните под наем жилища-публична собственост също намалява. Социалният „буфер” е в процес на ликвидиране. Този процес влиза в разрез с нарастващата бедност и нуждата от социални жилища.

Общината е тази, която носи основната отговорност по разрешаването на жилищните проблеми на гражданите. Макар и в недостатъчна степен, а също и поради липса на подходящи финансови ресурси за капиталови инвестиции, както вече бе споменато, дадените на общината правомощия по отношение на провеждане на политика за развитие на градските райони и управление на собствеността регламентира специфични условия и конкретни характеристики, които трябва да се отчетат. Нормативната уредба отваря възможност посредством въвеждането на алтернативни правила и стандарти да се позволи отклонение от общите законови разпоредби, което да отговори на специалните нужди за социални жилища.

Освен от обновяване и поддръжка, в жилищните квартали с комплексно застрояване, като това с по-голяма сила важи за кв. ”Изток”, е благоустрояването на средата чрез изграждане на обекти на общественото обслужване, създаване на условия за отдих, за спорт, за занимания на открито за деца и възрастни и други подобни.

4.3 Инфраструктура

Транспортна инфраструктура

Международни транспортни коридори

През община Казанлък преминава един от петте Общоевропейски транспортни коридора, минаващи през територията на България - Коридор № 9: Хелзинки - Санкт Петербург - Москва/Псков - Киев - Любашевка - Кишинев - Букурещ - Димитровград - Александруполис.

Коридор № 9 провежда международните потоци между Румъния и България (в перспектива и Гърция) посредством българския участък Русе - В. Търново - Ст. Загора - Хасково - Кърджали - Подкова - проход Маказа, като осигурява най-добрите възможности за пренос на пътници и товари в северна посока поради добре развитата презгранична инфраструктура (мост с пътен и ж.п. транспорт, а също и ферибот) при гр. Русе. Коридорът се формира от направленията на първокласния път 1-5, с Европейска категоризация Е-8 5 Русе - В. Търново - Ст. Загора - Хасково - Кърджали - Маказа и четвърта главна ж.п. линия Русе - Г. Оряховица - Ст. Загора - Димитровград - Кърджали - Подкова. Все още ГКПП Маказа не е готов и в южна посока - границата с Гърция Коридор № 9 не функционира.

Пътна мрежа

Поради централното си географско разположение в страната, община Казанлък се обслужва освен от първокласния път 1-5 и от първокласния път 1-6: граница Македония - Кюстендил - София - Карлово - Сливен - Бургас, като общата им дължина на територията на общината е 49,8 км. Второкласният път II-56 Шипка - Павел баня - Раковски - п.в. "Пловдив изток" - Асеновград, с дължина 9,8 км в рамките на общината, преразпределя движението между двата пресичащи се първокласни пътя и е пряка връзка към регионалния център Пловдив. Обслужването на общината се допълва от 28,4 км третокласна пътна мрежа, така че общата дължина на републиканската пътна мрежа е 88 км. Преобладаващата част от нея е в добро състояние, но съществуват участъци с влошено експлоатационно състояние, особено от пътищата трети клас.

Второкласен път II-56 Шипка – Павел баня – Раковски – п.в.“Пловдив изток” – Асеновград е с дължина 9,8 км в рамките на общината и преразпределя движението между двата пресичащи се първокласни пътя, пряка връзка е към регионалния център Пловдив. Обслужването на общината се допълва от 31,5 км третокласна пътна мрежа, така че общата дължина на републиканската пътна мрежа е 97,5 км. Преобладаващата част от нея е в добро състояние, но съществуват участъци с влошено експлоатационно състояние, особено от пътищата трети клас.

Идеята за тунел под Стара планина между градовете Шипка и Габрово датира от 80-те години на 20 век, Като вариантите за дължина на тунела варират от 1,7 до 3,2 км. Стойността му към средата на 2007 година се оценява на около 100 млн. евро. Строителство на 3,2 км тунел

под Шипка и 10,3 км път е включено като един от големите проекти по ОП „Транспорт” 2007 - 2013 г. на стойност 180 млн. евро.

Общинската пътна мрежа е с обща дължина 89 км, от които 4 км. са местни пътища, а 85 км – четвъртокласни. Състоянието на пътната настилка е средно с до 30% дефектирало покритие.

Дължината на уличната мрежа в гр.Казанлък е 94 км. Състоянието ѝ е незадоволително, като най-лошо е състоянието на уличната настилка край централния пазар, болницата и ж.п. гарата. Лошото качество на ремонтните работи води до бързо износване на настилка.

Дължината на уличната мрежа в общината е 411 км, като 94 км от нея са в общинския център. В селата има улици без трайна улична и тротоарна настилка и без бордюри. Там над 30% от настилка е дефектирала.

Основните пътни артерии са в добро състояние, но междуселищната транспортна мрежа се нуждае от основен ремонт, за което са необходими значителни инвестиции.

Железопътна инфраструктура

Казанлък е възлова гара на железопътните линии по следните две направления: София-Бургас през Карлово и Стара Загора-Велико Търново.

Трета главна ж.п. линия София – Карлово – Варна/Бургас е с обща дължина на участъка 27 км., като общината се обслужва от 3 гари и две спирки, а гара Тулово и гара Дъбово от съседната община Мъглиж са връзките с ж.п. линията Русе – Ст. Загора – Кърджали – Подкова. Това осигурява добри ж.п. връзки на община Казанлък към всички посоки в страната.

Въздушен транспорт

Най-близкото летище - Летище "Стара Загора" ЕООД, е на 33 км от град Казанлък, но извършва само чартърни полети.

Международното летище "Пловдив" АД е разположено на 67 км от град Казанлък.

На територията на община Казанлък съществува летище "Овощник", намиращо се на 2 км югоизточно от град Казанлък, в обособения като квартал на града – „Казанлъшки минерални бани”. Базата е собственост на "Войнтех" ЕООД, предоставяща услуги в сферата на отбраната. В момента летището не функционира, но е една възможност за свободното време на хората любители на силните и екстремни усещания, чието хоби са летенето и парашутизмът.

Оценка на състоянието

Тъй като центърът на общината е инфраструктурен център с национална значимост, транспортната инфраструктура е добре развита, като общината се обслужва от ж.п. транспорт и пътища с европейска категоризация. Основните пътни артерии са в добро състояние, но

общинската пътна мрежа се нуждае от основен ремонт, голяма част от пътищата са в лошо състояние или без настилка, за което са необходими значителни инвестиции.

Наземни съоръжения на техническата инфраструктура

Улично осветление

През 2006- 2008 година, на територията на цялата община е реализиран мащабен проект, чрез който в рамките на три години, е извършена цялостна подмяна на уличното осветление с енергоспестяващи лампи.

Проектът е разработка на екип от Техническия университет в Габрово. Подменени са 3 хиляди осветителни тела.

От 2012 г. ,специално звено към Община Казанлък ще отговаря за уличното осветление. Досега това са извършвали частни фирми, но от януари вече е сформирано специално звено- „Улично осветление”. В момента се извършва периодичната поддръжка на уличното осветление, като за целта в деня, в който се извършва профилактиката, осветлението работи, за да се установи, кои крушки светят и кои не. Възстановено е декоративното осветление около площад Севтополис, осветлението на парк „Розариум”, парк „Тюлбето” и по улица „Стара река”.

Предстои да се ремонтира и осветлението по улиците „Искра” и „Генерал Скобелев”.

Основен проблем за поддръжката е, че хората не умеят да пазят обществената собственост. Съществуват редица примери за вандализъм, като много от осветителните тела в централната част са изкривени и счупени от недобросъвестни граждани.

Транспортна достъпност с лични превозни средства

В градската зона е осигурена транспортна достъпност с лични превозни средства.

На 12.07.2012 год., проектантски колектив от „Булпроект” ЕООД с ръководител Пламен Буланов е представил в Община Казанлък доклад на идеен проект за „Актуализация на плана за организация на движението в гр. Казанлък”.

Проектът се разработва по задание на Община Казанлък, като основната му цел е подобряване на транспортно-комуникационните характеристики на централната градска част на Казанлък и оптимизация на организацията на движението. Фирмата „Булпроект” ЕООД е избрана след проведена обществена поръчка за изпълнител на тези дейности.

Проектът е бил представен и пред Общинската комисия по организация и безопасност на движението, Комисията по устройство на територията, инфраструктура строителството и транспорт и Комисията по сигурност, обществен и екологичен ред в Общински съвет – Казанлък.

Проектът предвижда ясно обособяване на главните улици с двупосочно движение както следва:

1. ос запад – изток (централна) – вход от София- бул.”23-ти пехотен Шипченски полк” - център - бул.”Княз Ал.Батемберг”- изход към Бургас, Стара Загора
2. ос запад – изток (южна) – вход от София- ул.”Севт III”- ул.”Софроний”- ул.”Кенали” – изход към Бургас, Стара Загора
3. ос запад – изток (северна)- от ул.”Вожели” -ул.”Стара планина”- ул.”Шейново”- ул.”Л/Кабакчиев”- ул.” Ген.Радецки”- ул.”Цар Борис”- ул.”Капитан Петко войвода”- до бул.”Княз Ал.Батемберг” и изход към Бургас, Стара Загора
4. ос юг-север (западна)- от ул.”Севт III”-ул.”Ал.Стамболийски”- бул.”Ген.Драгомиров”- бул.”Освобождение”- изход към Габрово
5. ос юг-север(централна)- ул.”Софроний” – ул.”Бачо Киро”- ул.”Христо Ботев”- ул.”Македония”- бул.”Освобождение”- изход към Габрово
6. ос център-север – ул.”Христо Ботев” – ул.”Ген.Столетов”- бул.”Ген.Драгомиров”- бул.”Освобождение”- изход към Габрово
7. обход юг- север- изток – от ул.”Севт III”- ул.”Вожели - бул.”Ген.Драгомиров”- ул.”Капрони”- ул.”Никола Петков”- ул.”Ген.Радецки” - ул.”Цар Борис”- ул.”Капитан Петко войвода”- до бул.”Княз Ал.Батемберг” и изход към Бургас, Стара Загора
8. Частични връзки:
 - a. от ул.”Розова долина”- ул.”Цар Иван Шишман”- ул.Тракия”- ул.”Банянска”-изход към „Казанлъшки минерални бани”
 - b. от ул.”Никола Петков”-ул.Старозагорска”-ул.”Петьо Ганин”- ул.”Капитан Петко войвода”- до бул.”Княз Ал.Батемберг” и изход към Бургас, Стара Загора
 - c. център- ул.”Розова долина”-изход към с.Бузовград
 - d. от ул.”Софроний”- ул.”Д-р Стамболски”- до ул.”П.Яворов”
 - e. от ул.”Шейново” – ул.”Орешака”- ул.”Капрони” - бул.”Освобождение”- изход към Габрово
 - f. от ул.”Никола Петков”- ул.”Опълченска” - бул.”Освобождение”- изход към Габрово

Предвидени са двупосочни и еднопосочни второстепенни улици – съществуващи и новопроектирани, както и изцяло пешеходни улици в центъра на града, при осигуряване на транспортна достъпност за живущите. Пешеходните улици са съществуващи и са се наложили във времето и в съзнанието на казанлъчани.

Транспортна достъпност с различните видове градски транспорт – линии на масовия

В Казанлък има автобусен градски транспорт с 5 Автобусни линии - 1,10,11,12,13.

- 1 Автобусна линия: КВАРТАЛ ЗАПАД – ПОЛИКЛИНИКА- БОЛНИЦА - КВАРТАЛ ИЗТОК.
- 10 Автобусна линия: КВАРТАЛ ИЗТОК - ЦЕНТЪР - АРСЕНАЛ.
- 11 Автобусна линия: КВАРТАЛ ЗАПАД - ЦЕНТЪР - АРСЕНАЛ.
- 12 Автобусна линия: КВАРТАЛ ЗАПАД - ЦЕНТЪР - КВАРТАЛ ИЗТОК.
- 13 Автобусна линия: КВАРТАЛ ЗАПАД - ЦЕНТЪР - КВАРТАЛ ИЗТОК.

Водоснабдяване и канализация

Водоснабдяване

Водопроводната мрежа в общината е изградена 98 %. Всички 20 населени места са водоснабдени. Няма недостиг на вода.

Повечето населени места от община Казанлък са добре водоснабдени, като средната водоснабдителна норма за населението е 87 л/ж/ден. На територията на Община Казанлък кметствата и наместничествата са със самостоятелни водоизточници, като водопроводната мрежа е изградена 100%. Режимът на водоподаване, съществувал до 1994 г. е прекратен след изграждането на помпени станции, водоеми и магистрални водопроводи.

На територията на общината са изградени няколко водоизточника. Гр. Казанлък се водоснабдява от водоизточник “Тунджа-запад”, а в района на с. Ръжена е изграден водоизточник “Ръжена”, състоящ се от 11 бр. шахтови кладенци в терасата на р. Тунджа с общ експлоатационен дебит около 280 л/с. Водоизточник “Дунавци” се намира в землищата на с. Ясеново и Шейново и се състои от дренаж “Дунавци - запад”, изграден през 1954 г. (преустроен през 1969 г.), кладенци “Дунавци - изток” (5 бр. ШК и 5 бр. ТК - на самоизлив), изградени в периода 1955 г. - 1960 г. и дренаж “Дунавци - център”, изграден през 1987 г. Водоизточникът осигурява питейна вода за девет села в общините Казанлък и Мъглиж и за град Стара Загора.

Режимът на водоподаване, съществувал до 1994 г., е прекратен след изграждането на помпени станции, водоеми и магистрални водопроводи. Системата за водоснабдяване включва 23 бр. напорни резервоари, 9 бр. помпени станции и кула водоем - 1 бр. Пречиствателна станция за питейни води ПСПВ няма.

Общата дължина на вътрешната разпределителна водопроводна мрежа е 250.65 км, (84,6 км в гр.Казанлък), а дължината на външната довеждаща водопроводна мрежа е 144.2 км.(63,508 км в гр.Казанлък).

Предприятия със собствени водоизточници за промишлена вода са: "Арсенал" АД, "Катекс" АД, "България - К" АД, ТЕЦ, "Компло" АД, "Капрони" АД, "Българска роза - Севтополис" АД, "1ви май" АД.

Канализация

Канализацията на гр. Казанлък е изпълнена около 92%. Остават за изпълнение около 4-5 км в кв. Хр. Ботев и някои улици на гр. Казанлък.

Няколко населени места в общината имат частично изградена канализационна мрежа: Бузовград - 60%, Крън - 50%, Копринка - 10%, Овощник - 55%, Шейново - 25%, останалите села нямат. Някои кметства имат проекти за канализационна мрежа.

През 2000 г. е пусната в експлоатация градската пречиствателна станция за отпадъчни води /ГПСОВ/, която е напълно автоматизирана и компютризирана. Основното електро-механично оборудване има експлоатационен срок 10 години, т.е към настоящия момент оборудването е работило 12 години и не е подменено. Това е причината то в голямата си част да е амортизирано и паралелно с това много енергоемко в сравнение със съвременните образци. В момента се работи по проект : „Интегриран воден проект на община Казанлък – етап 2: Реконструкция и модернизация на ГПСОВ” на стойност около 24 000 000 лв., с което се цели подобряване състоянието на околната среда и предотвратяването на замърсяването на р. Тунджа с отпадни води , в изпълнение на Директива 91.

На 2-3 км северно от Казанлък реките Енинска и Крънска са свързани с отводнителен канал, който събира водите, насочени към града. Южно от града също има изградена отводнителна система, която отвежда губещите се в поройния наносен конус води от р. Енинска и р. Крънска към Тунджа.

Изградените пречиствателни станции и съоръжения за механично и химическо пречистване на отпадните води от предприятията работят сравнително добре. Предприятията със собствени пречиствателни станции за отпадна промишлена вода са: “Арсенал”АД, “Капрони” АД, “М+С Хидравлик” АД, “Катекс” АД.

Оценка на състоянието

Сериозен проблем е голямата амортизация и висока аварийност на вътрешната водопроводна мрежа (в преобладаващата си част изградена от азбестоциментови тръби с изтекъл амортизационен срок), обуславящи високи загуби на питейна вода. Аварират не само стари етернитови тръби, но и стоманени водопроводи, полагани без изолация, в непосредствена близост до електропроводи и сградни водопроводни отклонения от стоманени поцинковани тръби.

Съществуващата канализационна мрежа се нуждае от рехабилитация на амортизирани участъци. Автомивките и каломаслоуловителите в някои предприятия не винаги се поддържат в техническа изправност, поради което замърсяват водите с петролни продукти.

Енергетика

Енергийни ресурси

На територията на общината има две частни действащи водоелектроенергетически централи. ВЕЦ "Копринка", с мощност 7 мвт, е построена в подножието на язовир "Копринка" и ползва денивелацията на водите му. Напорният тръбопровод на ВЕЦ "Копринка" е с диаметър 0 3200 мм и максимално водно количество 30 куб.м/сек. ВЕЦ "Енина" е построена на река Енинска. Водите на реката осигуряват целогодишна експлоатация на централата, чиято мощност е 6,5 мвт. За 2004 г. е произвела 14 млн. квтч електроенергия.

В района на с. Овощник има находище на топла минерална вода с действащи 5 геотермални сондажа:

Сондаж К-3 се намира на юг от гр. Казанлък, с температура на водата при извора 75°C и дебит 8 л/сек. С води от сондажа се водоснабдяват обществени, образователни и комунални обекти в Казанлък (баня № 1, басейна в СОУ "Екзарх Антим I" и басейна на хотел "Казанлък"). Температурата на водата при консуматора е около 60°C. Експлоатира се от общинска фирма.

Сондаж К-2 се намира в близост до летище Овощник, има дебит 8 л/сек и температура на водата при извора 60°C. С водите от сондажа се водоснабдява басейнът на бившия плаж Овощник; експлоатира се от частна фирма.

Сондаж К-5 има дебит 4 до 6 л/сек и температура при извора 52°C. Сондажът се експлоатира от общинска фирма "Казанлък 2000" ЕООД и водоснабдява баня Овощник.

Сондаж С-12 е между с. Овощник и с. Розово. Има дебит 4 до 5 л/сек и температура при извора 54°C. Експлоатира се от частна фирма.

Сондаж С-14 е в близост до бивш Профилаториум "Арсенал", западно от с. Овощник. Сондажът се експлоатира от частна фирма, има дебит до 2 л/сек. и температура при извора 45°C.

Електроснабдяване

Основен източник на електроенергия се явява националната електроенергийна система. На територията на общината е изградена системната подстанция 220/1 Юкв "Чудомир", част от преносната система 220 кв, но общината се захранва от няколко подстанции с трансформация на напрежението 110/20 кв. Това са подстанциите "Казанлък" 1 и 2, подстанция "Хидравлика", подстанция "Шейново" и подстанция "Крън".

Електросистемата е много добре развита и е в състояние да понесе значително повече от натоварването при едновременно включване на всички налични мощности. Трафопостовите и електроразпределителната мрежа осигуряват необходимата мощност и аварийно захранване. Те не са натоварени, поради резкия спад на потребление на електроенергия в промишлеността, което влияе благоприятно върху цялостния производствен и битов цикъл на общината.

Топлоснабдяване

На територията на Община Казанлък функционира фирма "Топлофикация" АД, която е изградила топлофикационна мрежа от 55 км. Дружеството беше преустановило дейността си, тъй като използваше за гориво мазут, което водеше до изключително високи цени на произвежданата топло- и електроенергия и отказ на клиентите от централизирано топлоснабдяване. След газификацията на град Казанлък през 2007 г. топлофикационното дружество е сред първите потребители на природен газ. Това намалява значително цената на топлоенергията за крайните клиенти. През януари 2008 г. в „ТЕЦ Казанлък“ е открита нова когенерираща мощност за производство на топлинна и електрическа енергия на основата на газ. Стойността на инвестицията е 850 000 евро. Близко до бойлерите и подстанцията е изградена когенерационна площадка с газови двигатели JMS 612 GS-N.LC с електрическа мощност 1851 kW и топлинна мощност 1862 kW.

Газификация

През 2007 г. официално е пусната в експлоатация газификацията на град Казанлък. Газопрееносната мрежа е с дължина от 28 км и 42 км външна мрежа. Газопроводът е в състояние да захрани в Розовата долина енергийна мощност по-голяма от тази на 1 000-мегаватов ядрен блок. Към 2009-та освен основните артерии в Казанлък са изградени и газопроводът Ст. Загора-Казанлък. Заедно с това край града е монтирана автоматична гозорегулираща станция (АГРС) - мащабно съоръжение с капацитет 50 000 норм. куб. м природен газ на час. Изградени са линии за захранване на промишления сектор и общинските, и битови консуматори и сега “Топлофикация” и почти всички предприятия в Казанлък вече са газифицирани или имат възможност да се газифицират. С използването на природен газ фирмите могат да намалят с около 40% енергийните си разходи и да повишат конкурентоспособността си. Газифицирани са и 5-6 общински обекта. Към момента в газопрееносната мрежа на града са се включили и битови абоната.

Оценка на изградеността

Общината има добре функционираща електроенергийна инфраструктура, но успоредно с това се изисква и ускорено газифициране на района за битови и промишлени нужди.

Град Казанлък е промишлен център и конкурентоспособността на продукцията е в пряка зависимост от нейната висока енергоемкост. Потенциалът за икономии на енергия е значителен и след въвеждането на Програмата за енергийна ефективност резултатите показват, че съществуват определени възможности за намаляване на относителните енергийни разходи в различни сектори на територията на общината.

Съобщителна инфраструктура

Телекомуникации

Общината разполага със сравнително добре развита телекомуникационна инфраструктура, достигаща до всички населени места. Телефонната мрежа е една от добре развитите в областта, като телефонната плътност за общината е 33.6 тел.п./100 д., почти колкото средната за област Стара Загора /34 тел.п./100 д., но малко по-ниска от средната за страната /35 тел п /100д /. Всички селища от общината имат автоматична телефонна връзка с общинския център.

Изградената кабелна мрежа в общината и монтираният капацитет в централите дават възможност да се удовлетворят почти всички искания за телефонни постове, но въпреки това, съществуват определени териториални диспропорции. За град Казанлък плътността е 39.2 телефонни поста/100 души.

Цифровата телефонна централа е предназначена да обслужва общинския център. Цифровият пренос в комбинация с оптималния брой съединителни линии е предпоставка за подобряване на качеството на телефонните комуникации в града. Централата е свързана с националния оптичен пръстен и ще бъде част от градската цифрова оптична мрежа. Все още степента на цифровизация за общината /11%/ е доста по-ниска от средната за областта /26%/ и средната за страната /35%/.

Пет фирми предлагат Интернет услуги на територията на общината: БТК- Казанлък, "Интернет груп" ООД, "Цифрови системи" ООД, "Давид" АД, "Орбител" ООД; има покритие и с мрежите на мобилните оператори в България - Мобилтел, Глобул и Мобиком.

На територията на община Казанлък има 2 частни телевизии - ефирна телевизия "Казанлък" и кабелна телевизия "ВВС", един радиовъзел и едно частно радио - радио "Вис виталис".

Обобщено, телекомуникационната система на общината има потенциал да служи като отправна точка за по-широкото навлизане на информационните и комуникационни технологии в ежедневието на населението, бизнеса и администрацията. До голяма степен този потенциал не е бил обект на целенасочено управление, а неговото използване е резултат от инициативата на отделни фирми, организации и граждани. Използването на технологиите разкрива качествено нови възможности за икономиката, социалните и административните услуги, чието използване и реализиране би подобрило както бизнес климата в общината, така и качеството на живота на населението.

Пощенски съобщения

В град Казанлък функционира 1 районна пощенска станция и 2 пощенски клона към нея. РПС Казанлък, като част от структурата на "Български пощи" ЕАД, осигурява населението с качествени универсални пощенски услуги /вътрешни и международни/ и услуги по

възложителства посредством пощенската мрежа и вътрешнорайонните пощенски трактове - всички видове основни пощенски услуги: писма и колетни пратки, парични преводи, вътрешна и международна ускорена поща; разпространение на печата чрез абонамент и свободна продажба; услуги по възложителство: изплащане на пенсии, социални помощи и помощи от БТ; извършване на банкови операции; провеждане на телефонни разговори; приемане на телеграми; инкасиране на такси за комунални услуги; търговска дейност и услуги.

Двата пощенски клона са специализирани в извършването на основните услуги в тази сфера. Териториално обектите покриват цялата градска зона и напълно задоволяват потребностите на населението.

Оценка на изградеността

Състоянието на действащата съобщителна мрежа в общината е добро. Въпреки че изградеността на съобщителната инфраструктура е добра, в някои населени места се предлага само традиционна гласова телефония. Необходимо е процесът на модернизация да продължи и да се изгради модерна телекомуникационна инфраструктура в района на общината, която да осигури благоприятни условия за развитие.

Образователна инфраструктура

На територията на община Казанлък функционират: 1 национална гимназия (НГПИД „Акад. Дечко Узунов”), 1 средно общообразователно училище (СОУ „Екзарх Антим I”), 4 професионални гимназии (ПГ по транспорт и транспортен мениджмънт, ПГ по лека промишленост и туризъм, ПГ „Иван Хаджиенов” и ПГ по строителство), 2 профилирани гимназии (ПМГ „Никола Обрешков” и ХГ „Св. св. Кирил и Методий”), 1 гимназия (Г „Акад. Петко Стайнов”), 18 основни училища, 1 обслужващо звено (ОДК „Св. Иван Рилски”), 18 целодневни детски градини и 12 обединени детски заведения. В общината системата на делегираните бюджети прилагат всички училища и 14 детски заведения. Средно за година в училищата се обучават около 7 500 ученика, а в детските градини – около 2 400 деца. Съществуващата училищна мрежа в достатъчна степен удовлетворява интересите на младите хора и потребностите на икономиката. Екипният принцип на работа, възпитаването на национално и европейско самосъзнание са запазена марка на детските и учебните заведения в община Казанлък.

Специализиран орган за управление на детските заведения, училищата и обслужващото звено е отдел „Хуманитарни дейности” към Община Казанлък. Дейността на отдела в системата на средното образование се провежда в съответствие с изискванията на Закона за народната просвета, Правилника за прилагане на Закона за народната просвета и е съобразена с образователната политика на Община Казанлък. Служителите в отдела подготвят отговори и становища по проблеми и предложения в сферата на дейността си, поставени в кореспонденцията с държавните институции, организациите и гражданите. Експертите участват в разработването на планове и програми, свързани с дейността на отдела, анализират и разработват предложения за решения на управленски проблеми и методически въпроси в

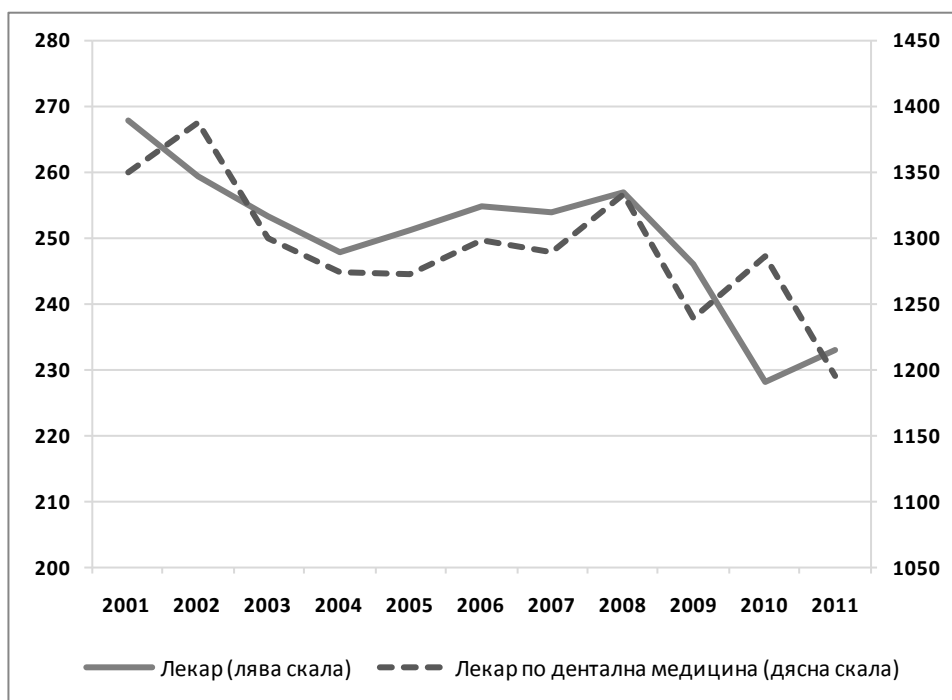
областта на средното образование в общинската образователна система. Поддържат се връзки със специалисти от Министерство на образованието, младежта и науката, Регионален инспекторат по образованието – Стара Загора и др. по осъществяване на дейността на отдела.

Оценка на състоянието

Мрежата от детски и учебни заведения обхваща всички квартали и е добре структурирана. Проблемите са основно в поддържането и обновяването на сградния фонд, както и липсата на добра училищна база за спорт. Реализацията на няколко проекта - оптимизиране на структурата на учебните заведения; повишаване качеството на образователния процес; за енергийна ефективност – ОУ"П. Хилендарски", ОУ "Кулата", СОУ "Екзарх Антим I"; проект за адаптиране на архитектурната среда в общообразователните училища за обучение на деца със специфични образователни нужди- ОУ"П. Хилендарски" и ОУ"Н.Вапцаров" и ремонт на спортни площадки и съоръжения-ПМГ „Н. Обрешков” и ОУ „Н. Й. Вапцаров” донякъде подпомагат процеса на модернизацията и доброто стопанисване на материалната база, но са крайно недостатъчни. В момента, в процес на реализация са проекти за повишаване енергийната ефективност на сградите на ПМГ „Никола Обрешков, ХГ „Св.Св.Кирил и Методий”, Гимназия „Петко Стайнов”, ОУ „Мати България”, ОУ „Чудомир”, ОУ „Георги Кирков”, ОУ „Никола Вапцаров”.

Здравна инфраструктура

В област Стара Загора през 2011 г. населението на един лекар е 233 души, а на един лекар по дентална медицина – 1 195.

Фигура 18. Население на един лекар и лекар по дентална медицина за периода 2001-2011 г. Източник: НСИ.

Здравеопазването в Община Казанлък е осигурено от добре развита мрежа от здравни заведения за извънболнична и болнична медицинска помощ.

Болничната медицинска помощ се осигурява от Многопрофилна болница за активно лечение (МБАЛ) „Д-р Христо Стамболски” ЕООД, която работи по договор с НЗОК. Обемът на медицинската дейност е изключително голям. Лечебното заведение предлага качествена и високо квалифицирана медицинска помощ. Цялостната дейност е насочена към реализиране на държавната и общинската здравна политика и утвърждаване на водещо място в областта на диагностично – лечебната дейност. На 16 април 2004 година е сключено споразумение за взаимно сътрудничество и коопериране между Болница „Дюпон” LLC (ООД), САЩ и МБАЛ „Д-р Христо Стамболски” ЕООД, гр. Казанлък. Споразумението включва:

- Обмен на информация – похвати и процедури, най- добри практики и др.; консултиране между старшите ръководства на двете болници; обмен на информация относно най- добрите медицински практики между членовете на медицинските персонали
- Обмен на персонал – посещения на лекари и управленски персонал с цел обучение и въвеждане на нови медицински методи и съвременни практики в лечебно-диагностичния процес, както и споделяне на добрия опит по отношение на хуманитарни обществени дейности.

Структурата на МБАЛ „Д-р Христо Стамболски” ЕООД е както следва:

- Консултативно – диагностичен блок:
 - Регистрационно – информационно бюро
 - Приемно – консултативни кабинети по акушерство и гинекология, хирургия, ортопедия и травматология, анестезиология, вътрешни болести и неврология, детски болести, УНГ, физиотерапия и рехабилитация
 - Медикодиагностични лаборатории – клинична, микробиологична, патохистологична, лаборатория по трансфузионна хематология
 - Отделения без легла – отделение за образна диагностика, функционално отделение, отделение по клинична патология
- Стационарен блок:
 - Отделение по хематология и ендокринология
 - Интензивно кардиологично отделение

- Отделение по гастроентерология и пулмология
 - Акушеро- гинекологично отделение
 - Хирургично отделение
 - Отделение по ортопедия и травматология
 - Детско отделение
 - Неврологично отделение
 - Отделение за УНГ болести
- ОАИЛ
 - Отделение по хемодиализа и нефрология
 - Психиатрично отделение
 - Болнична аптека
 - Административно – стопански блок

Извънболничната медицинска помощ се осигурява от диагностично-консултативни центрове, медико- диагностични лаборатории, индивидуални практики за първична и специализирана медицинска и дентална помощ, здравни кабинети в детски градини, училища и ОДЗ, дневни детски ясли и детска млечна кухня.

Прилагат се съвременни високо ефективни методи и нови технологии за диагностика и лечение. Създаден е Медицински център в ромската махала по програма на Община Казанлък „Осигуряване достъпа на ромите до здравни услуги в община Казанлък”.

Диагностично-консултативните центрове и медицинските центрове са следните:

- „ДКЦ Поликлиника - Казанлък” ЕООД
- Медицински център “Ескулап – В” ЕООД
- Медицински център “Арсенал” ЕООД
- „Медицински център Казанлък” ООД
- „МЦ МЕДКОНСУЛТ” ООД
- Медико-диагностична лаборатория “Севтополис” ООД
- “Мега-плам-медико-техническа лаборатория” ЕООД

- “Корона –МД” медико-техническа лаборатория
- Медицински център „Мазалат”

Оценка на състояние на здравната инфраструктура?

Болницата за активно лечение в Казанлък е с надобщинско значение, тъй като обслужва населението не само на община Казанлък, но и на съседните общини. В същото време се финансира само от бюджета на община Казанлък. Това определя и постоянното недофинансиране, което предполага както трудно поддържане на материалната база, така и невъзможността за осигуряване на съвременна медицинска техника и намалените възможности за квалификацията на кадрите и тяхното добро заплащане. В процес на изпълнение е проект за реконструкция /обновяване и оборудване на МБАЛ „Д-р Христо Стамболски” ЕООД гр. Казанлък/ за около 3 800 000 лв., което ще даде глътка въздух на болничната помощ в Казанлък. Доболничната помощ, която в основната си част е създадена благодарение на инициативността на частния капитал, е на сравнително добро ниво.

Спортна инфраструктура

Разнообразната природа на района създава чудесни условия за отдих и спорт както през лятото, така и през зимните месеци. Многобройните планински хижи, построени в тази част на Стара планина, са добре оборудвани и подходящи за почивка, еколагери, зелени училища, провеждане на подготовителни курсове и обучение по зимни спортове, туристическо ориентиране и др. В близост до някои хижи има ски-велекове и удобни ски-писти, на разположение е и екипировка за зимни спортове. През летния сезон предпочитано място за почивка е язовир “Копринка”, който предлага възможности за водни спортове, риболов и плаж. Прохладната борова гора наоколо и новопостроените хотели допълват неповторимата атмосфера на тази местност. В околностите на Казанлък се практикуват пешеходен и велотуризм, ориентиране, алпинизъм, спортно катерене, ски-туризм и др. Организиран се интересни високопланински маршрути с водачи.

Казанлъшките спортни школи са с дългогодишни традиции и са добре известни на любителите на спорта не само в България.

На територията на община Казанлък спортна дейност развиват спортни клубове по различни видове спорт. Водещи спортове са: лека атлетика; колоездене; футбол; шахмат; волейбол; баскетбол; автомобилизъм; спортни танци; спортно катерене; борба.

Участието и достойното представяне на казанлъшките спортисти в държавните и международни първенства, има първостепенно и престижно значение за община Казанлък. През настоящата и през изминалите години успехите на казанлъшките спортисти са много, изразени с много завоювани медали купи и отличия.

Силно изявен е и ученическият спорт. Ежегодно ученическите отбори от община Казанлък се представят отлично в схемата на ученическите игри на Р. България със завоювани

медали и призови класирания на финалите. През 2012г. на финали се класираха шест ученически отбора по волейбол, баскетбол, лека атлетика /три отбора/ и шахмат.

Спортната дейност и поддръжката на спортната инфраструктура в общината се осъществява от отдел „Хуманитарни дейности” и най-вече от старши експерт „Спортни дейности и бази”. Функции, които изпълнява отдел „Хуманитарни дейности” са:

- Контрол по стопанисването и поддръжката на спортните бази на територията на Община Казанлък;
- Провежда националната и общинска политика в областта на масовия спорт.
- Организира и инициира мероприятия за популяризиране и стимулиране на спортните прояви;
- Подпомагане дейността на спортните клубове;
- Участва в подготовката и реализирането на спортните мероприятия, включени в спортния календар на Община Казанлък;
- Подпомага организирането и провеждането на други спортни мероприятия на територията на общината/ национални състезания, турнири / и др.;
- Организира и осъществява контрол по ползването на спортната база, съобразно Закона за физическото възпитание и спорта и Наредба 15 на Общински съвет Казанлък;
- Участва в изготвянето на спортния календар на общината.

Спортната база се състои от следните съоразения:

- Общинска спортна база
 - Спортен комплекс „Севтополис”: Състои се от стадион (затревен футболен терен, трибуни за зрители, лекоатлетическа писта), спортна зала – баскетбол, волейбол, зала за борба.
 - Тренировъчно футболно игрище: Разполага със затревен футболен терен, трибуни за зрители, сервизни помещения.
 - Терен за хвърляния: Затревен терен, /хвърляне на чук, копие, диск гюлле/, хале за зимна подготовка.
 - Тенис кортове: Три тенис корта /шамот/ тренировъчна стена.
 - Колодрум: Разполага с бетонна писта, сервизни помещения, затревен терен.
- Спортни клубове

- Автомобилизъм
- Баскетбол: Баскетболен клуб „Розова долина”
- Волейбол: Волейболен клуб „Казанлък”
- Борба: Клуб по борба „Казанлък”
- Естетическа групов гимнастика: Спортен клуб „Розова долина”
- Карате: Клуб по източни бойни изкуства „Севт I”
- Колоездене: Колоездачен клуб „Лястовица”
- Лека атлетика: Лекоатлетически клуб „Цветанка Христова”
- Спортен клуб по атлетика „Пендарева”
- Радиозасичане: Клуб на радиолюбителите „Теньо Биков”
- Спортни танци: Клуб по спортни танци „Роза”, Клуб по спортни танци „Киара Н”
- Спортно катерене: Клуб по екстремни спортове „Селт”
- Алпийски туристически клуб „Казанлък”
- Спортен бридж: Бридж клуб „Казанлък”
- Спортна стрелба: Клуб по спортна стрелба „Севтополис”
- Таекуондо: Спортен клуб по таекуондо „Кентавър”
- Тенис на корт: Тенис клуб „Роза”
- Тенис на маса: Клуб по тенис на маса „Розова долина”
- Футбол: Футболен клуб „Розова долина”
- Шахмат: Шах клуб „Казанлък 21”

Оценка на състоянието

Спортната база е както крайно недостатъчна, така и в твърде окаяно състояние. Стадионът се нуждае от ремонт, колодрумът е в недобро състояние, тенис-кортовете не отговарят на съвременните изисквания, липсват зали за практикуване на спортове с изградени традиции в града. Неотдавна, една от малкото зали за волейбол беше превърната в магазин. Наличието на свободни терени предполага възможности за развитие на спортен комплекс, със съвременни възможности за провеждане на тренировъчния процес и за провеждане на регионални, национални и международни състезания.

Осигуреност на територията с действащи устройствени планове/схеми

За урбанизираната територия на Казанлък е изготвен Общ градоустройствен план, одобрен на 15.02.1990 г. В последствие е разработен Общ устройствен план, приет с решение на Общински съвет - № 498/24.04.2003 г. Генералният транспортен и комуникационен план е одобрен на 03.12.1981 г., но се нуждае от актуализация, предвид променените социално - икономически условия. Належаша е и актуализация на Общия устройствен план.

Налице са кадастрални и регулационни планове за цялата територия, както следва:

1. Кадастрален план кв. "Новенски" одобрен със заповед №300-4-40/11.09.2003год.

2. Кадастрален план ж.к."Изток"-юг, одобрен със заповед №300-4-41/ 11.09.2003год.;
Регулационен план за ж.к."Изток"-юг, одобрен с решение на ОбС №434 / 25.05.2006 г.

3. Кадастрален план ж.к."Източно разширение" –север – заповед № РД-02-14-
710/17.04.2000 год.

4. Кадастрален план "Промислено-складова зона" -одобрен със заповед №300-4-
16/14.02.2003 год. ; План за регулация, одобрен с решение на ОбС № 433 /25.05.2006 г.

5. Кадастрален план "Крайречен" 2 - одобрен със заповед №РД-02-14-258 /09. 02.1999
год.

6. Кадастрален план м."Дерелика"- одобрен със заповед .№ 535/2000 год.

7. Кадастрален план м."Кремона" -одобрен със заповед № 536/10.10.2000 год.

8. Кадастрален план м."Каша" -одобрен със заповед № 537/10.10.2000 год., план за
регулация – приет с решение на ОбС № 451/08.06.2006 г.

9. Кадастрален план на м."Старите лозя"- одобрен със заповед № 653/22.07.1996 г.

10. Кадастрален план на "Казанлъшки минерални бани при с.Овощник" –одобрен със
заповед №690/15.12.2000 год.

11. Кадастрална карта кв. 309 (Заповед № 300-5-2/17.05.2004 г. на Началник Служба по
кадастъра-Стара Загора)

Голяма част от територията има действащи застроителни и регулационни планове:

1. Централна градска част -одобрен със заповед № РД 02-14-192 /1987 г.

2. кв."Новенски" — одобрен със заповед № 590/14.04.1987 год.

3. кв."Северни квартали" - одобрен със заповед № 591/14.04.1987 год.

4. Устройствена концепция за архитектурно-благоустройствено оформление на
западната част от кв."Изток"-одобрена 1970 год.

5. кв."Христо Ботев" -одобрен със заповед № 241/01.11.1989 год.

6. кв."Кулата"-одобрен със заповед № 965/21.07.1992 год.

7. кв."Кулата", северно от мех.техникум -одобрен със заповед № 1137/09.08.1999 год.

8. част от ж.к."Изток"-застроителен план за кв.79, 80, 82, 83, 91,92, 93 -№18/1988год.;
104, 105, 106, 334, 335, 335А- №829,830/1968 г.

9. ж.к."Източно разширение"-север ЗРП, одобрен със заповед № 240/01.11.1989 год.

10. "23-ти Пехотен шипченски полк"-одобрен със заповед № 738/06.12.2001 год. и
заповед № 967/19.09.2003 год. ,

11. кв."Крайречен" 1- одобрен със заповед № 5/05.04.1994 год.

12. ЗРП кв."Крайречен" 2 -одобрен със заповед № 1138/09,08.1999год.

13. ЗРП кз."Западно разширение"- одобрен със заповед № 88/08.07.1998год.

Налични са и стари планове, които до известна степен могат да дадат представа за
историята на планирането на гр.Казанлък след 1944 година:

1. кв."Кулата" №2756/13.06.1957 год.

2. „Промислена зона"-указ №1077/ 1963 год.;Регулационен план-заповед № 2586/
18.04.1956 г. ; ЗРП "Промислено-складова зона"- одобрен със заповед №241/01.11.1989 год.

3. Северни квартали – заповед № 986/1960год.

4. Централна градска част - заповед № 829,830/1968год.

От цялостния преглед на осигуреността на територията с действащи устройствени
планове/ схеми могат да се направят следните изводи:

- Осигуреността с кадастрални и регулационни планове е на сравнително добро ниво
- Осигуреността със застроителни планове също е задоволително, но предвид времето през което са проектирани и одобрявани (най-новият план е от 2001 год.) предполага, че те не могат да изпълняват пълноценно предназначението си и твърде често се налагат частични промени, което от своя страна обезсмисля плановете като обща концепция за развитие. На незадоволително ниво в действащите планове са предвижданията за обществени паркинги, пешеходни и велосипедни алеи, трансформаторни постове и др.

Належащо е изработването на застроителен план на „Промислено-складова зона - югозапад”, където има възможности за развитие. Няма застроителни планове за най-големия жилищен квартал „Източно разширение” (с много малки изключения). Липсата на ясно очертана визия за развитие на квартала го класифицира по-скоро като „гето”, отколкото като модерен жилищен район. От голямо значение за развитието на туризма в града е оформянето на стария казанлъшки квартал „Кулата”. Тази зона е наситена с много артефакти на културното наследство, но за съжаление няма достатъчно пълнокръвен живот. Необходимостта от ново

виждане за развитие на този квартал се обуславя и от факта, че се намира в подножието на парк „Тюлбето” и респективно Тракийската гробница, както и от факта, че там се усеща духът на Казанлък и дъхът на казанлъшките рози, чимширеният рай на градините и романтиката на калдъръмените сокаци. Липсва застроителен план за м. ”Старите лозя”, която се намира в парк „Тюлбето” и където има интерес основно за застрояване с еднофамилни или двуфамилни жилищни сгради.

4.4 Градско развитие, целеви проекти и въздействие

Инфраструктурни и други проекти на общината

Най-големият инфраструктурен проект, изпълнен до този момент е „Интегриран воден проект на община Казанлък. Етап 1: Изграждане на канализационна мрежа, реконструкция на водопроводна и пътна мрежа на кв. „Христо Ботев” и изграждане на канализационна помпена станция и тласкател, с. Овощник”, на стойност малко над 6 400 000 лв. Проектът е изпълнен през 2009-2011 година. Изпълнението му доведе до изграждането на около 92% от канализацията на града, както и подобряване на качествата на градската среда в един немалък квартал от градския организъм.

През 2007-2008 г. по програма „Фар” е изградена ул. „Чаталджа”, с уличен водопровод и канализация (в ромския квартал) на стойност 840 000 лв.

Изпълнението проекти от общината са представени в таблицата по-долу.

Таблица 11. Изпълнени проекти на общината

Лого на донорите Година на изпълнение	Наименование на проекта	Цели	Стойност
 2010-2011	Солидарност	Подобряване качеството на живот на хора с увреждания и самотно живеещи хора от община Казанлък чрез предоставяне услугите „Домашен помощник” и „Социален асистент”	198 568,27 лв.
 2011	Почистване и презалесяване на пострадали гори в община Казанлък	Залесяване на 130 дка в местност Малката долчина в землището на с.Овощник	64 253,00 лв.
 2011	Чиста околна среда: Кметство Ръжена, Кметство Г. Черковище Кметство Бузовград, ФК Елтемир, Крън	Национална кампания За чиста околна среда - 2011	3 x 10 000 1 x 3 000 лв. = 33 000 лв.

 2011	Европейска среща на граждани Казанлък 01- 06.06.2011	Подписване на Харта за побратимяване между Казанлък и Грас (Франция)	21000 евро = 41 072,43лв.
 2010	Международен младежки обмен „Младите хора на Европа заедно срещу дискриминацията и социалното изключване”	Да насърчи активното гражданско участие на младите хора в Европа; да допринесе за солидарността и толерантността между младите хора; да подпомогне борбата с дискриминацията и преодоляването на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение.	34690,55 лв.
 2009 – 2011	Интегриран воден проект на община Казанлък. Етап 1: Изграждане на канализационна мрежа, реконструкция на водопроводна и пътна мрежа на кв. „Христо Ботев” и изграждане на канализационна помпена станция и тласкател, с. Овощник	Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в населени места с над 2000 е.ж. и в населени места с под 2000 е.ж., попадащи в градски агломерационни ареали	6 422 400лв.
 2009-2010	Институционална подкрепа за въвеждане на иновативни социални услуги в гр. Казанлък ВО: Кметство Сент Ерблен (Франция) Бенефициент: Казанлък	Създаване на иновативна социална услуга, съответстваща на потребностите на жителите на Казанлък	48 896 лв.
 2009 - 2010	Обществена трапезария	Подобряване качеството на живот и осигуряване помощ и подкрепа за социално слаби лица и семейства от община Казанлък	7 304 лв.
 2009-2010	Национална школа по физика, гр.Казанлък Водеща организация Фондация ТЕО Партньори: Община Казанлък и ПМГ „Никола Обрешков	Осигуряване на възможност за развитие на таланта на всеки един ученик в областта на природните науки Насърчаване на даровитите деца чрез физическо, интелектуално и личностно развитие	111 961.24 ЛЕВА
 2009-2010	Глобални библиотеки – България	Да осигури лесен и равнопоставен достъп до информация, знание, комуникации и електронни	~ 30 000 лв.

		услуги в обществените библиотеки: 21 работни станции за потребители и 5 за биб-лиотекари	
 2009	Социални услуги в семейна среда - ДП	Услугата „Домашен помощник” (18 ДП)	55 391 лв.
 2009	Изграждане на сграда на Дом за възрастни с деменция „Димитър Папазов” (Дом № 2) в град Казанлък, II етап	Подобряване на социалната инфраструктура	499 596.24 лв. ⁶
 2009	Оптимизиране на училищната мрежа	Оптимизиране на структурата на учебните заведения; повишаване качеството на образователния процес	230 000 лв.
 2008 – 2009 г.	Реставрация на гробница Крън – II	Опазване на културно-историческото наследство	52 798.63 лв.
 2008 – 2009 г.	Система от състезания по математика в община Казанлък BG051PO001/07/4.2-01/402	Създаване на подходящи условия за откриване и развитие на способностите на учениците по математика, стимулиране за успешни изяви и високи постижения чрез участие в система от състезания по математика на територията на община Казанлък.	35 132.16 лв.
 2008 – 2009 г.	Независимост и социално включване на хора с увреждания и самотно живеещи хора от община Казанлък BG 051PO01/5.2-01/D01/0088	Намаляване на риска от зависимост от институционален тип грижи на хора, нуждаещи се от помощ за обслужване и социално включване от община Казанлък чрез превенция на риска и подкрепа за реинтеграция; Създаване на реална възможност за реализиране на правото на хората с различни видове увреждания да бъдат активни и за организиране на ежедневието си	89 315.60 лв.

⁶ С писмо изх.1050/26.08.2009 от СИФ обектът е направен преходен за 2010 г., като за 2009 г. сумата е намалена до 224645,14 лв.; С писмо № 9104-465/15.05.2010 г. от МТСП Споразумението за финансиране е прекратено.

  2008 – 2009 г.	Услуга „Домашен помощник” за нуждаещите се от община Казанлък /партньор/ BG 051POO1/5.2-01/D01/0063	Усъвършенстване и подобряване на услугата „Домашен помощник” за хора от община Казанлък, нуждаещи се от постоянно обслужване в ежедневието си	89 332,00 лв.
  2008 – 2009 г.	Високо качество на живот чрез социални услуги за жителите на Община Казанлък /партньор/ BG 051POO1/5.2-01/D01/122	Намаляване на риска от зависимост от институционален тип грижи на хора, нуждаещи се от помощ за обслужване и социално включване от община Казанлък чрез превенция на риска и подкрепа за реинтеграция.	89 212.90 лв.
 2008 -2009 г.	Канализационна мрежа, с. Долно Изворово, община Казанлък	Изграждане на смесена канализационна мрежа (битова и дъждовна) на с.Д.Изворово с обща дължина 9 км. и диаметър □300, □400, □500, изграждане на ревизионни, дъждоприемни шахти и дъждопреливници.	2 498 271лв.
  2008-2009 г.	Дневен център за деца с увреждания, гр. Казанлък <i>Програма ФАР 2005/017-353.01.02 Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи</i>	Предотвратяване изоставянето и настаняването в институции на деца с увреждания от 3 до 18 г. и преодоляване социалната изолация на семействата чрез предоставяне на комплекс от услуги в Дневен център като дневни грижи, възстановителни и рехабилитационни услуги, семейно консултиране и подкрепа	134 446,75 € = 262 954,99 лв.
 2008	Проекти на 5 кметства и 4 НПО от общината	Национална кампания "За чиста околна среда"	4x2000 лв. + 5 x 10000лв. = 58 000 лв.
 октомври 2008 г.	Среща на граждани Сент Ерблен - 9-13 октомври 2008 – Франция, България /партньор/	Официално побратимяване на градовете Казанлък и Сент Ерблен с разширени инициативи за граждански контакти между жителите и организациите от двата града	14 278 лв.

  2008 г.	„Фестивал на тракийския дух в Долината на тракийските царе” Водеща организация – Асоциация за устойчив туризъм, Казанлък” Партньор – Община Казанлък	Популяризиране на културно историческото наследство на Казанлъшкия регион и включването му в нова туристическа карта на България	Трето място – включване в националния туристически каталог за 2009 год.
 2008	Съфинансиране на проекти за енергийноефективно саниране на училищни сгради	ОУ"П. Хилендарски", ОУ "Кулата", ОУ "Екзарх Антим I" гр. Казанлък; ОУ "Д-р П. Берон" с. Шейново, ОУ "Св. Кл. Охридски" с. Крън, ОУ "Св.Св. Кирил и Методий" с. Копринка"	124 900 лв.
 2008	Съфинансиране на проекти за ремонт на спортни площадки и съоръжения	ПМГ „Н. Обрешков” и ОУ „Н. Вапцаров”	100 600 лв.
 2008 г.	Услуга „Социален асистент”	Осигуряване услугата „Социален асистент” за хора с увреждания от община Казанлък	257 099.41 лв.
 юли 2008 г.	Международна младежка среща	Младежки обмен с участници от градовете Сент Ерблен (Франция), Казанлък, Клежа (Румъния) и Уотърфорд (Ирландия)	5 934,60 лв.
 юни 2008 г.	Среща на граждани Казанлък 5-9 юни 2008 – Франция, България, Унгария, Румъния	Създаване по-близки връзки между гражданите на четири европейски града, поддържащи дългогодишни приятелски отношения; Официално побратимяване на градовете Казанлък и Сент Ерблен	20 561.08 € = 40 006.36 лв.
 2008 г.	Реконструкция на фасади на читалище „Искра”, гр. Казанлък	Подобряване на градската среда	165 305 лв.
 2007 – 2008 г.	Рехабилитация и строителство на обекти от техническата инфраструктура, намиращи се на територията на ромски квартал в община Казанлък	Изграждане на уличен водопровод, канализация и изграждане на ул. „Чатаджа”, гр. Казанлък	430 034 € = 841 073,40 лв.

 2007-2008	Долината на тракийските царе – пътища до гробниците Голяма Арсеналка и Оструша	Изграждане пътища до две от тракийските гробници с национално значение за тяхната социализация и улесняване достъпа до тях	638 554,95 лв.
 2007 – 2008	Повишаване на енергийната ефективност в ПМГ „Никола Обрешков” – гр. Казанлък	Прилагане на енергоспестяващи мерки: подмяна на прозорци, подмяна на врати, подмяна на котелно	133 061 лв.
 2007 г.	Оборудване на перално помещение ДВД „Д. Папазов”, гр. Казанлък	Подобряване на условията за живот в Дома за възрастни с деменция и повишаване на качеството на предлаганите социални услуги за възрастни хора – битови, медицински, социални потребности чрез обновяване на оборудването в пералното помещение на дома.	29 064 лв.
 2007 г.	Кът за деца	Проект по кампания „За чиста околна среда” есен 2006	5 000 лв.
 2007 – 2008 г.	Изграждане капацитет за създаване на публично-частни партньорства за местно развитие /партньор/	Изграждане капацитет на местно и регионално ниво за създаване на публично-частни партньорства за местно развитие	51327.60 лв.
 2007 – 2008 г.	Партньорство за създаване на Регионален център за привличане на инвестиции в Област Стара Загора	Създаване на регионален център за привличане на инвестиции в област Стара Загора	59 064.60 лв.
 2006 г.	Българо – френска младежка среща	Младежки обмен	4 920 € = 9 622,68 лв.
 2006 г.	Европейска младежка среща в Ирландия	Младежки четиристранен обмен – четвърта поредна среща	4 592 лв.
 2006 г.	Реконструкция покрив на Художествена галерия и Исторически музей „Искра”	Подобряване на градска среда	149 987 лв.
 2006 г.	Реконструкция на зрителилна зала на Читалище „Искра”	Подобряване на културно-просветната градска инфраструктура	149 969 лв.
 2006 г.	Изграждане на сграда на Дом за възрастни с	Подобряване на социалната инфраструктура	391 148 лв.

2006 г.	деменция „Димитър Папазов” (Дом № 2) в град Казанлък, I-ви етап		
 2006 г.	Реконструкция на Зеления мост	Подобряване на градската инфраструктура	44 000 лв.
 2006 г.	Реконструкция на Туристически информационен център	Подобряване социо-културната среда и стимулиране развитието на туризма	80 000 лв.
 2006 г.	110 год. от рождението на Акад. Петко Стайнов	Честване 110 год. от рождението на Акад. Петко Стайнов	9000 лв.
 2006 г.	ОУ „Св. Паисий Хилендарски” гр. Казанлък	Проект за адаптиране на архитектурната среда в общообразователните училища за обучение на деца със специфични образователни нужди	10 000 лв.
 2006 г.	ОУ „Н. Й. Вапцаров” гр. Казанлък	Проект за адаптиране на архитектурната среда в общообразователните училища за обучение на деца със специфични образователни нужди	10 000 лв.
 2006 г.	ОУ „Н. Й. Вапцаров”	Проект за реконструкция на спортна площадка	12 000 лв.
2005-2007 г.	Социална кухня чрез Асоциация на християни - бизнесмени	Осигуряване на топла храна ежедневно на 50 души - самотни и възрастни хора	19 000 лв.
 2005-2007 г.	Техническо побратимяване между български и американски общини. Проект “Местно икономическо развитие и маркетинг на българските общини”	Професионална подготовка на кадри в областта на местното икономическо развитие.	\$ 50 000 = ~ 75 000 лв.
 2005-2007 г.	Заетост на учители в обучение на деца с увреждания	Подобряване качеството на педагогическия процес при обучение на деца с увреждане	9 000 лв.
 2005 – 2006 г.	Кастрация на бездомни кучета	Намаляване популацията на бездомните кучета по хуманен начин на територията на община Казанлък Манипулации за 22 000 лв., МПС и оборудване за 10 000 лв	32 000 лв.

 2005-2006 г.	Реставрация на Храм Свети Пророк Илия	Съхраняване културното наследство на града	176 465 лв.
 2005-2006 г.	Учители за извънкласни занимания и ваканция чрез Центъра за работа с човешки ресурси	Организиране и осмисляне свободното време на подрастащите	6 000 лв.
 2005 г.	Доставка на компютърна техника и оборудване	Техническа помощ за укрепване капацитета на администрацията	22 500 лв.
2005 г.	Жени в неравностойно положение (жени с увреждания и многодетни жени)	Мотивация за самостоятелна стопанска дейност, за представяне пред работодателя	2 000 лв.
 http://www.bgeef.com/displaybg.aspx 2005 г.	Реконструкция на СОУ “Екзарх Антим I”, гр. Казанлък – енергийна ефективност	Подобряване на училищната инфраструктура и условията за провеждане на нормален учебен процес за учащите се	380 000 лв.
 2005 г.	Реконструкция на прилежащото пространство около Лъвова чешма, построена от Цар Фердинанд	Подобряване на градската среда и условията за отдих и почивка	166 904 лв.
 2005 г.	Проект за сътрудничество с гр.Сент Ерблен	Социална интеграция на младежи в риск	€ 7000 = 13 690,81лв.
 2005 г.	Нашата река – чиста и приветлива	Почистване, озеленяване и възстановяване на замърсени с отпадъци части около Старата река и въвеждане на разделно събиране на отпадъци в ПГПИ „Акад. Дечко Узунов”	5 000 лв.
 2004-2007 г.	СЕИН – домашен патронаж	Осигуряване на домашни грижи за възрастни и самотни хора в нужда	937 360 лв.
2004-2007 г.	Грижи в помощ на третата възраст	Полагане на ежедневни административни и помощни грижи, организиране на развлекателни мероприятия и подпомагане живота на трудно подвижните и възрастни хора	5 280 € = 10 326,78лв.
 2004–2006 г.	Обществена програма за превенция от накотични вещества в училищата”	Ограничаване риска от разпространение на наркотични вещества сред подрастващите	200 000 € = 391 166лв.

 2004-2005 г.	Реконструкция на Дома за стари хора с отделение за лежачо болни № 1	Подобряване материалната база и условията за живот и контакти в дома за стари хора	463 589 лв.
 2004-2005 г.	Изграждане на Център за социални контакти на хора с увреждания, гр. Казанлък	Интеграция на трудно подвижните лица в обществото чрез създаване на подходяща среда за социални контакти	93 525 лв.
 2004-2005 г.	Реконструкция на подход към Казанлъшка тракийска гробница	Подобряване градската среда и условията за отдиш и почивка на населението	148 802 лв.
 2004-2005 г.	Реставрация на Хаджиалиолувата къща	Съхраняване и опазване културното наследство	83 944 лв.
 2004 -2005 г.	Централен площад “Севтополис” – основна реконструкция – I и II етап	Подобряване градската среда и условията за отдиш и почивка на населението	246 171 лв.
 2004 г.	Програма “Младеж” – Многостраниен младежки обмен	Създаване на възможности за обмен и сближаване на младежи от четири страни – Франция, Испания, Ирландия и България	5 600 € = 10 952,65лв.
 2004 г.	№ 04-01-234/ 27.10.2004 Тракийското наследство от Долината на розите се представя в Европа	Представяне на тракийското наследство в брошура на 4-те основни езика за страните от ЕС	9 840 лв.
 2003 – 2007 г.	Техническа помощ за развитие на туризма в община Казанлък	Разработване на стратегии за развитие на туризма в Община Казанлък и техническа подкрепа.	242 733 лв.
 2003 г.	Програма Побратимяване на градовете - Френско- българска среща по дейност “Среща на граждани”	Обмяна на опит, сближаване гражданите на побратимените градове и създаване на контакти.	5 286 € = 10 338,51лв.
 2003 г.	Програма “Младеж”– Многостраниен младежки обмен	Създаване на възможности за обмен и сближаване на младежи от четири страни – Франция, Испания, Ирландия и България	6 570 € = 12 849,80лв.

**Роля и въздействие на развитието на града в рамките на общината, както и в
контекста на съответния район от ниво 2 като цяло**

Този документ е създаден в рамките на проект „Интегриран план за градско възстановяване и развитие – Казанлък 2020”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Обединение „Тонзос Консулт” и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

<http://www.bgregio.eu/> Обединение „Тонзос Консулт” – tonzos_konsult@abv.bg

Реализираните проекти имат положително влияние върху развитието на общината и гр. Казанлък.

С помощта на привлеченото допълнително финансиране са направени инвестиции в инфраструктурата (пътната, водна, културна, образователна и т.н.).

Наред с инфраструктурните проекти, са реализирани и мерки в социалната дейност.

В допълнение са реализирани проекти по отношение изграждане и укрепване на административния капацитет.

Въпреки това, направените инвестиции не покриват съществуващите потребности от възстановяване, модернизиране и създаване на нова инфраструктура, а социалните политики тердно могат да обхванат всички нуждаещи се лица.

Ето защо, е необходимо финансиране за посрещане на идентифицираните нужди. Поради тежките фискални ограничения през последните няколко години, както и отлива на чуждестранни и местни инвестиции в резултат от икономическата криза, основният източник в момента за финансиране се очертават именно проектите и програмите на ЕС и други международни организации.

4.5 Изводи за силните и слабите страни

ИНФРАСТРУКТУРА И ГРАДОУСТРОЙСТВО/ ГРАДСКО РАЗВИТИЕ	
Силни страни	• Централно разположение на град Казанлък; • Компактност; • Лесен достъп; • Хубав климат; • Наличие на паркове; • Туристически район; • Наличие на много специалисти; • Наличие на човешки капитал; • Разработена инфраструктура на промишлените зони; • Модернизиран и благоустроен център, с условия за забавления и отдих; • Добра степен и достатъчен капацитет на изградената техническа инфраструктура; • Газификация; • Желание на общинската администрация да подобри положението; • Добра концентрация на обслужващи обществени сгради; • Добре разработени и изпълнявани функции от страна на администрацията; • Наличие на спортна зала; • Колодрум;

Слаби страни	- Наличие на машиностроителни предприятия; - Лоша пътна/тротарна настилка; не е достъпна за хора с увреждания, както и липсва достъпен транспорт; - Лошо отводняване на уличната мрежа; - Недостатъчни места за паркиране; - Безработица сред квалифицираните специалисти; - Липса на координация при изпълнение на строителни обекти, която води до често и повторно разкопаване на улици; - Непълноценно използване на наличните промишлени зони; - Южна дъга на околвръстния път в лошо състояние; - Чести аварии поради лошото състояние на ВиК инфраструктурата; - Части от градски квартали (Кулата и Крайречен) без инфраструктура; - Липса на обезпеченост от актуализирани устройствени планове – води до отклоняване на потенциални инвеститори; Нарастване на вредните емисии от автомобили; - Липсват кошчета за отпадъци; - Спирките на градския транспорт в не добро състояние; - Липса на достъпност на градската среда и обществените сгради; - Натоварено движение в центъра на града; липсват условия за паркиране до Тракийската гробница; - Липса на база/условия за спорт и отдих за млади хора; - Лоша комуникация между уличната мрежа, пешеходните зони и парковете; - Липса на обособени места за малки и средни предприятия (МСП); - Липса на развита улична мрежа по Северната дъга на околвръстния път; - Липса на велоалеи; - Малък брой обществени тоалетни (WC); - Неестетически контейнери за отпадъци; - Липса на благоустрояване в кв. Изток; - Лошо състояние на колодрума; - Липса на общинска спортна зала; - Паркиране в центъра; - Не добро обезопасяване около училища и детски градини; - Недостиг на леглова база;
Възможности	- Инфраструктурата в промишлените зони изградена – необходимо е да се възстанови; - Разработване на неизползвани терени за предоставяне на бизнеси (на входа от към София); - Безработните специалисти са наличен ресурс;

	• Изграждане на платени паркинги/премахване на гаражните клетки; • Изграждане на локали за велосипедисти; • Възстановяване на околоръстния път; • Създаване на достъпност на физическата среда за хора с увреждания; • Изграждане на зона за МСП с изградена инфраструктура; • Изменение/актуализация на устройствените планове; • Въвеждане на подобрени правила за безопасност и изграждане на велоалеи; • Изграждане на паркинги и освобождаване на центъра от автомобили; • Играждане на спортни площадки, възможности за фитнес/спортуване на открито; • Възстановяване на машиностроенето като отрасъл; Да се потърсят начини за задържане на младите хора в града; Да се изгради градска магистрала Изток-Запад; Реализиране на Западния обход на града;
Заплахи	• Обезлюдяване; • Напускане на квалифицирани специалисти и млади хора поради безработица и ниско заплащане; • липса на възможности за отдих и спорт; • Отклоняване на потенциални инвеститори; • Градските части бележат негативни тенденции на развитие; • Увеличен автомобилен трафик; • Презастрояване, неизползване на целия наличен сграден фонд;
КУЛТУРА И СПОРТ	
Силни страни	• Градът разполага с читалища и спортни съоръжения/ стадион/ колодром; • Има традиции във волейбола; • Провежда Чудомирови празници; • Празник/Фестивал на розата; Хорово пеене – Фондация „Стайнов”; • Спортен календар, който включва провеждане на рали, което оказва положителен ефект на местната икономика.
Слаби страни	• Съществуващата спортна инфраструктура е в лошо състояние; • Липсват възможности за спортуване сред децата; • Част от спортните съоръжения са променили предназначението си; • Читалищата не са активни, не модернизират работата си и не се развиват в съответствие с новите възможности, не могат да отговорят на новите потребности; • Ограничения във финансирането на проекти на НПО от страна на програмите на ЕС; • Възможностите на легловата база не могат да поемат повече от

	провеждане на едно събитие в определен момент;
Възможности	• Има търсене на спортна база от много спортни клубове, но липсват спортни съоръжения; • Развиване и създаване на национален център за развитие на спортните таланти; • Разработване на 6-месечен календар за предстоящи културни събития; • Да се осигури разпространение на информацията за тях; • Да се активизира НПО сектора в изготвяне на проекти, това е скрит ресурс; • Да се търсят партньорства; • Да се участва в международни борси; • Да се потърсят възможности за наемане на професионални експерти по управление на събития;
Заплахи	• Влошаване здравословното състояние на учениците и населението като цяло вследствие на застоял начин на живот; • Понижаване нивото на култура на населението; • Изгубване културния и спортен облик на града; • Постепенното намаляване на подготвените кадри в областта на културата и спорта, поради липса на възможности за реализация;
ОБРАЗОВАНИЕ И ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ	
Силни страни	• Градът разполага с достатъчен брой училища и детски градини; • В близост, в Стара Загора има Университет; • Има читалища; • Има добра многопрофилна болница и една частна болница; • Има психиатрично отделение, разкрито по програма ФАР; • Районът е благоприятен за лечение на белодробни заболявания; • Легловата база е достатъчна;
Слаби страни	• Общинската болница обслужва 5 общини, а получава субсидия само от община Казанлък; • Недостиг от местен медицински персонал налага привличането на специалисти отвън, за чийто престой в града плаща болницата; • Затваряне на предприятия и срыв в раждаемостта оказват негативно влияние върху ползването на образователната инфраструктура; • Липсва връзка между кадрите, които излизат от системата на образованието и промишлеността; • Наложените лимити на НЗОК препятстват услугите, предоставяни от болницата; • Липсва механизъм за заплащане на услугите, предоставяни от общинската болница на останалите 4 общини (освен Казанлък);
Възможности	• Разкриване на Иновативен център за студентски стажове;

	• Да се проведат разговори между общината и Университети в България; • Да се създаде профил в гимназия за подготовка на специалисти по етерично-маслени култури и парфюмерия; • Да се интегрират ромите в училищата в града; • Да се развива здравен туризъм – да се разкрие Център за изследвания;
Заплахи	• Затваряне на МБАЛ, оттук влошено здравеопазване, оттук допълнително предизвикана емиграция на млади семейства с деца • Влошаване качеството на образование и по-висока поляризация на населението по отношение образователна подготовка, оттук увеличаване на лицата, нуждаещи се от социални помощи

V Обществени нагласи: проучване на общественото мнение относно съществуващите нагласи за обособяване на зони за въздействие към ИПГВР гр. Казанлък

5.1 Методология на изследването

От 05 до 31 август бе проведена анкета сред жителите на град Казанлък за проучване на обществените нагласи по отношение на бъдещото обособяване на зоните за въздействие, които да залегнат в ИПГВР.

Целта на социологическото проучване бе да се регистрират нагласите на представителите на местните ключови фигури, като се обобщят и отразят техните мнения и предложения относно зоните за въздействие, които ще залегнат в разработването на „Интегрирания план за градско възстановяване и развитие – Казанлък 2020”

Социологическото проучване си поставя следните задачи:

- Оценка степента на устройството и изградеността на градската среда включваща: инфраструктурата по кварталите, проблемите и предложенията свързани с нейното бъдещо изграждане и други проблеми на градоустройството.
- Идентифициране на неблагоустроените и недоизградените части на градската територия, решаването на чиито проблеми изисква прилагането на инструментите на интегрирано планиране.
- Регистриране на обществените предложения за избор на целевите територии (зоните за въздействие).

Анкетата се проведе на базата на квотна извадка, чрез която бяха анкетирани 200 граждани, което представлява 0,42% от общото население на града (47325 души – данните са от НСИ – преброяване 2011). Проведени бяха и 4 фокус групи с представителите на: 1) професионално ангажираните с градоустройството специалисти; 2) ОбС и Общинска администрация; 3) неправителствения сектор; и 4) бизнеса.

Респондентите бяха избрани сред представителите на съответната група заинтересовани страни, които бяха идентифицирани на работна среща. Това са:

1. 15 домоуправителите, които представят населението по квартали, имат активно отношение към обществените проблеми и градоустройството, избрани са от съседите си по местоживеене, акумулирали са голям обем обществени проблеми свързани с градската среда и градоустройството, тъй като ежедневно се сблъскват с подобни проблеми.

2. Анкетиран са 20 предприемача, които са избрани на база на предоставения списък с фирми, събраната информация за работещи и активни местни фирми. Те включват както производителите на стоки, така и предоставящите услуги.

3. 10 представители на неправителствените организации и читалищата, които са обществено разпознаваеми, имат публични изяви и се включват в местните инициативи;

4. 10 роми – представители на местната общност (неформални лидери), определени след проведени разговори;

5. 10 човека ангажирани в социалния и здравния сектор. Това са работещи в двете болници (лидери и персонал) и 10 пациенти за получаване на адекватна оценка на здравната инфраструктура и здравното обслужване и 5 човека от социалните заведения и хората с увреждания ;

6. Специалисти в областта на образованието – 15 директори и учители и 10 ученици от горните класове, които направиха адекватна оценка на проблемите и възможностите на образователната и спортната инфраструктура за младите хора;

7. 10 експерти в следните области:

ВиК – 5 човека;

EVN – 5 човека;

Проектанти, архитекти, еколози, спортни деятели, и др. специалисти – 10 човека;

8. Общински служители - 15 човека;

9. Хора живеещи в различните квартали на различна възраст, безработни и заети, които се разпределиха така:

Източни квартали – 10 човека;

Северни квартали – 10 човека;

Централна част – 10 човека;

Западни квартали – 10 човека;

Южни квартали – 10 човека.

Квартали около „Тюлбето” – 10 човека.

Фигура 19. Разпределение на подизвадката, съставена от представители на живущите по квартали

Квотна извадка	Брой респонденти в проучването по квоти								ОБЩО
	до 30 год.			31-60 год.			над 60 год.	Лица в неравностойно положение	
Възрастова група									
Социален статус	Безработни	Работещи	Свободна професия или предприемачи	Безработни	Работещи	Свободна професия или предприемачи			
Източни квартали									
„Зорница”									
„Павлов мост”	1	1	1	1	1	1	3	1	10
„Петко войвода”									
„Тракия”									
„Първи май”									
Северни квартали									
„Розариума”									
„Хаджи Димитър”	1	1	1	1	1	1	3	1	10
„Бузлуджа”									
„Стадиона”									
Централна част									
„Пролет”									
„Прогрес”	1	1	1	1	1	1	3	1	10
„Родина”									
Западни квартали									
„Васил Левски”									
„Абаята”	1	1	1	1	1	1	3	1	10
„Къренски”									
„Манастира”									
„Г.С. Раковски”									
Южни квартали									
„Калпакчийски”	1	1	1	1	1	1	3	1	10
„Христо Ботев”									
„Новенски”									
Около Тюлбето									
„Казанлъшка роза”	1	1	1	1	1	1	3	1	10
„Стефан Караджа”									
„Кулата”									

Проучването осигури мнението на представителите на местната общност по местоживее и месторабота, идентифицира предложенията по сектори, по социални, професионални и етнически групи.

Преди стартиране на проучването бяха разгледани резултатите от предварително проведената анкета от община Казанлък. Събрана бе и допълнителна информация (статистически данни, списъци, икономически и социални резултати, стратегически, планови и проектни документи и др.), които ни ориентираха относно състоянието на градската среда, стратегическите документи и връзката им с направените предложения.

5.2 Анализ на резултатите

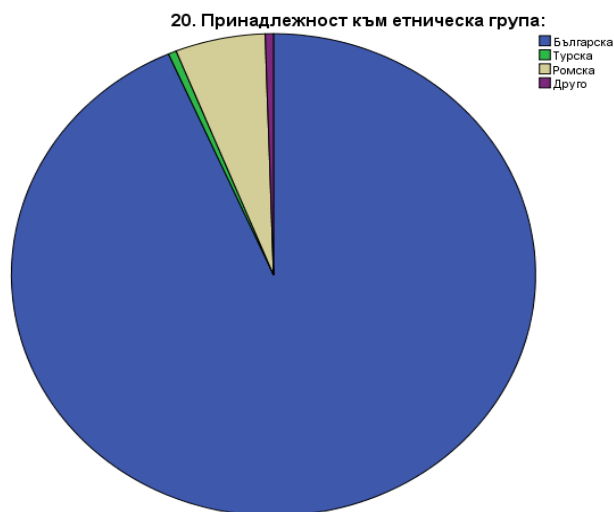
Профил на респондентите

Анкетираните 200 човека покриват всички посочени социални групи, като преобладават Работещите, Представителите на публичния сектор и Предприемачите. В процеса на изготвяне на ИПГВР са включени и представители на Безработните, Учащите се, Етническите малцинства, хората в неравностойно положение, представителите на неправителствения сектор и др., което е ключово изискване за решаването на важните социални и икономически проблеми на град Казанлък. От разпределението на анкетираните може да се каже, че направените предложения са поставени на широка социална основа.

Таблица 12. Отговори на въпрос: „ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА КОЯ СОЦИАЛНА ГРУПА СТЕ?”

Възможни отговори	брой отговорили	% от анкетираните
Работещи	75	37,5
Учащи	13	6,5
Лица на свободна практика	5	2,5
Предприемачи	23	11,5
Пенсионери	18	9,0
Безработни	13	6,5
Представители на обединения на частния бизнес	6	3,0
Представители на публичния сектор	36	18,0
Представители на неправителствена организация	11	5,5
Общо	200	100,0%

Анкетираните са 10 човека в неравностойно положение, което прави 5% от анкетираните, от тях само 1 получава помощ като социално слаб.

Фигура 20. Разпределение на респондентите по етническа принадлежност

Възрастовият състав на анкетираните е следния:

Таблица 13. Възрастова структура на респондентите.

Вашата възраст е:		
Възможни отговори	брой отговорили	% от анкетираните
Не отговорили	2	1
до 30 години	47	23,5
31-60 години	124	62,0
над 60 години	27	13,5

Най-голям е дялът на анкетираните в трудоспособна възраст, а $\frac{1}{4}$ от анкетираните са млади хора. Взето е мнението и на 27 възрастни жители на град Казанлък, които са над 60 години. Направената анкета ни дава всички основания да заключим, че са покрити основните социални групи и почти всички райони в град Казанлък имат своите представители, които са обсъдили проблемите на съответния район.

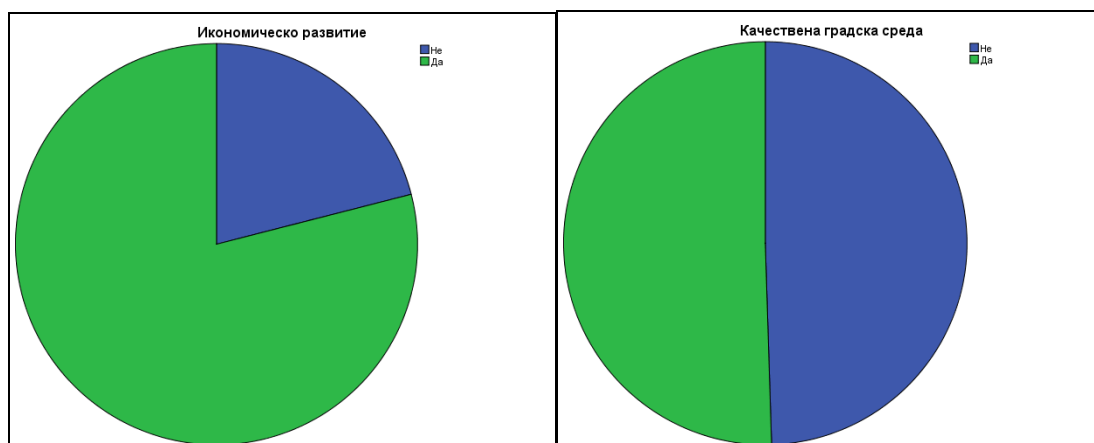
По пол анкетираните се разпределят така: 128 или 64% са жени и 71 или 35,5% - мъже.

Анкетираните се разпределят по райони от квартали, както се вижда от следващата графика.

Нагласи относно приоритетните области за развитие

Като приоритетни сфери за бъдещото развитие на град Казанлък анкетираните са посочили Икономическо развитие (79%) и Качествена градска среда (33,5%). Двете сфери се представят като най-важни за неговото развитие от жителите му и затова при планирането на неговата визия и приоритети е необходимо да им се обърне специално внимание. Резултатите от проведеното предварително проучване също потвърждава този резултат Икономическо развитие (77%) и Качествена градска среда (55%). Разликата е в относителните им дялове.

Фигура 21. Нагласи относно приоритети „Икономическо развитие” и „Качествена градска среда”

Таблица 14. Приоритетни сфери на развитие на община Казанлък

Приоритетни сфери за развитие на община Казанлък				
Възможни отговори	Брой положителни отговори	% от анкетираните	Брой отрицателни отговори	% от анкетираните
Икономическо развитие	158	79,0	42	21,0
Социална интеграция	67	33,5	133	66,5
Околна среда	49	24,5	151	75,5
Качествена градска среда	101	50,5	99	49,5
Достъпност и транспорт	16	8,0	184	92,0
Самоуправление	20	10,0	180	90,0
Друго	4	2,0	195	97,5

Според дадените отговори Икономическото развитие на града е структуроопределящо за бъдещото развитие на Казанлък, защото само то е в състояние да осигури повече работни места, по-високи приходи и по-висок стандарт на живот на местното население. Устойчивата икономика освен до повишена покупателна способност, води и до повече възможности за благоустрояване на градската среда. Взети заедно тези сфери предполагат устойчиво развита среда и подтикваат гражданите към живот, работа, пътуване и развлечения в баланс със заобикалящата ги среда. Това е разбирането, което определя желанието на гражданите на град Казанлък за тяхното успоредно развитие. Анкетираните отчитат факта, че много от предприятията в страната имащи финансов капацитет имат своя социална политика, изграждат детски площадки и спортни съоръжения. От друга страна в условията на икономическа криза и динамични обществени процеси качествената инфраструктура и обитаването на средата, изискват ангажимент не само от страна на общината, но и от бизнеса. Публично-частните партньорства са един от възможните източници за бъдещо финансиране. Осигурената подкрепа на местните предприемачи от страна на общината, обособяването на подходящи терени с необходимата инфраструктура, обучението на наличната работна ръка, подобреното качество на административните процедури, рекламата на благоприятните социални, физически и икономически условия на града, биха привлекли допълнително външни инвеститори и не на последно място, биха задържали съществуващите.

Особено важно изискване за заетите в бизнеса е да имат улеснен достъп до своите обекти и до административните сгради предлагащи им услуги, а техните клиенти и бизнес партньори трябва да имат преимуществото да се ориентират бързо в градската среда и да достигат безпрепятствено до конкретните производства.

За да се осигури висока производителност на труда работниците и служителите във фирмите трябва да се чувстват спокойни за себе си и за своите семейства. На всякъде в града трябва да има подходящи места за развлечения, отдиш и почивка, където те ще могат да спортуват, да се забавляват и да се възстановяват. Ето защо благоустрояването на уличната и тротоарната мрежа, изграждането на велоалеи и пешеходни зони, изграждането и поддръжка на спортни комплекси и места за развлечения и рекреация, подобряване организацията на движение, осигуряване на безопасна среда за живот, подобряване на състоянието на сградния

фонд, организацията на междублоковите пространства и други подобни инициативи са еднакво важни за гражданите и касаят както общината, така и бизнеса.

Освен това анкетираните са отчели, че без Социалната интеграция (33,5) и Опазването на околната среда (24,5) не може да има просперитет и развитие на града като цяло. Бързо увеличаващото се ромско население при липсата на сериозна интеграционна политика, която да осигури образование и работа за ромите има риск в най-скоро време икономиката да остане без квалифицирани кадри. В условията на едно демократично общество и в условията на остра пазарна конкуренция това е недопустимо. Опазването на околната среда е също много важна предпоставка, защото от чистата околна среда зависи развитието на туризма, селското стопанство и главно здравето на гражданите. За да се постигне напредък в тези две области трябва да се търсят действащи механизми подобряващи социалната интеграция във всички сектори, оптимизиране управлението на отпадъците, осъществяване на обществен контрол върху промишлените замърсявания, озеленяването, опазването на биоразнообразието и др.

В някои от посочените отговори се съдържат и необходимостта от развитието на други важни сфери, като: здравеопазването и развитието на МБАЛ, образованието, историческия и развлекателен туризъм, които не са структуроопределящи, но е важно да се включат в изискванията към качеството на средата, защото те също сериозно влияят на жизнения стандарт на населението. За да станат предложените неща реалност според анкетираните трябва да се намалява влиянието на лобистките интереси и да се залага на рационализма и позитивизма в местното самоуправление.

Отговорите дадени във фокус групите допълват конкурентните предимства на Казанлък, които според участниците в дискусиите са:

- Местоположението;
- Културно-историческото наследство и розата;
- Природата;
- Красивият и сравнително благоустроен град;
- Развита разнородна промишленост с приоритет на машиностроенето;
- Наличието на традиционни производства и малки фирми, които осигуряват устойчиво развитие на града.

Освен конкурентните предимства особено важно за устойчиво развитие на град Казанлък е идентифицирането и приоритизирането на проблемите на градско развитие. За това особено важно е да се регистрират мненията и нагласите на жителите на града, които имат най-точната преценка за наличната инфраструктура, условията за живот в кварталите и предлаганите услуги.

Основни проблеми на града

Според анкетиранияте Лошата пътна инфраструктура (74%), Безработицата (47,5%), Липсата на детски площадки (30%) и Липса места за спорт и рекреация (24%) са основните проблеми на града, които вълнуват най-силно жителите на град Казанлък. Повече от две трети от анкетиранияте са посочили като основен проблем лошата пътна инфраструктура, която се оказва проблем, както за бизнеса, така и за жителите на града.

На второ място с 47,5% е безработицата. Тези два проблема са посочени като основни и в проучването, което е проведено през 2011 г. В него участниците в проучването определят като водещи местни проблеми влошената транспорта достъпност (ок. 70%) и безработицата (ок. 63%). Поддредането на проблемите по този начин се дължи главно на доброто икономическо развитие на град Казанлък и наличието на баланс между големите и малките фирми, както и наличието на разнообразни производства. Това дава възможност на бизнеса да бъде по-гъвкав и да оцелява въпреки сериозните икономически сътресения през последните две десетилетия.

От друга страна голяма част от гражданите в своите преценки се водят от разбирането, че общината може да влияе директно върху планирането и изграждането на различните видове инфраструктура, но нейното влияние върху безработицата е индиректно. По-скоро изграждането на адекватна инфраструктура и добрата организация на услугите като ангажимент от страна на общината, ще доведе до подкрепа за бизнеса и по-бързото намаляване на безработицата.

Ето и някои от коментарите, които посочват проблемите свързани с липсата или недостига на квалифицирани кадри и детайлизират ситуацията: „Работещите фирми и предприятия да снижат критериите си, когато търсят работници, за да се наемат повече хора, търсещи работа. Да се осигурят повече възможности за младите хора от гр.Казанлък за работа, реализация и забавления (кино, паркове, театър, спортни съоръжения), за да не напускат Казанлък”.

Таблица 15. Приоритетни сфери за развитие на община Казанлък

Приоритетни сфери за развитие на община Казанлък.				
Възможни отговори	Брой положителни отговори	% от анкетиранияте	Брой отрицателни отговори	% от анкетиранияте
Лоша пътна инфраструктура	148	74,0	52	26,0
Лоша ВиК инфраструктура	71	35,5	129	64,5
Лоша производствена структура	18	9,0	182	91,0
Липса на паркоместа и подходящи места за паркиране	28	14,0	172	86,0

Лоша организация на транспорта	6	3,0	194	97,0
Безработица	95	47,5	105	52,5
Лоша интеграция на малцинствата	16	8,0	184	92,0
Остаряла или неефективна пречиствателна станция за отпадъчни води	5	2,5	194	97,0
Престъпност	11	5,5	189	94,5
Липса на детски площадки	60	30,0	140	70,0
Липса места за спорт и рекреация	48	24,0	152	76,0
Лошо състояние на образователната инфраструктура	14	7,0	186	93,0
Ниско качество на образованието и грижата за децата	15	7,5	185	92,5
Ниско качество на медицинското обслужване	41	20,5	159	79,5
Лоша социална грижа за хората в неравностойно положение	25	12,5	175	87,5
Замърсеност на въздуха	10	5,0	190	95,0
Лошо сметосъбиране и сметоизвозване или третиране на отпадъците	14	7,0	186	93,0
Друго	2	1,0	198	99,0

Резултатите от анкетата се потвърждават и от резултатите от фокус групите в които като основни проблеми на града са посочени:

- Ниската конкурентноспособност на местните фирми, която води до ниски приходи и от там до липсата на възможности за финансиране и благоустрояване на средата, до намаляване на покупателната възможност и инвестиционната активност на територията;
- Липсват инвестиции с изключение на ВЕИ. Има инвеститорски интерес, но местните нагласи/манталитет пречат на инвестиционните намерения;
- Загуба на международни пазари и се закриват утвърдени през годините производства;
- Неработеща преработвателна промишленост (закрити предприятия).

Все още промишлените предприятия в град Казанлък макар да изпитват сериозни икономически затруднения дължащи се на икономическата криза и финансовите проблеми в региона се държат сравнително добре на българския и на международния пазар.

Следващите инфраструктурни обекти, които са дефицитни и към които обръщат погледа си казанлъчани са липсата на достатъчно на брой детски площадки и липсата места за спорт и рекреация. В допълнение са посочени и липсата на развлечения и на достатъчно културни мероприятия, т.е. като цяло се усеща липсата на инфраструктура, която да задоволи потребностите от спорт, възстановяване и забавление, особено на младите семейства и на техните деца.

Тревожна е оценката за ниското качество на медицинското обслужване, което е отбелязано като факт от 20,5% от анкетираните, въпреки чудесната здравна инфраструктура с която разполага град Казанлък.

Основният проблем, спъващ развитието на града според участниците във фокус групите са:

- Ниската конкурентноспособност на местните фирми, която води до ниски приходи и от там до липсата на възможности за финансиране и благоустрояване на средата, до намаляване на покупателната възможност и инвестиционната активност на територията;
- Липсват инвестиции с изключение на ВЕИ. Има инвеститорски интерес, но местните нагласи/манталитет пречат на инвестиционните намерения;
- Загуба на международни пазари на утвърдените преди години производства;
- Неработеща преработвателна промишленост.

Основни проблеми на средата за живеене

Средата на живот се определя преди всичко от условията които съществуват в съответния квартал., от неговата техническа инфраструктура, от социалните и търговските обекти от достъпността и възможностите за придвижване. За да се придобие пълна представа за град Казанлък е важно да се проучи мнението на населението, живеещо в различни райони на града. За това при изработването на квотната извадка това изискване беше отчетено и се анкетираха хора живеещи в различни части на града.

Най-голяма част от анкетираните живеят в квартала около Тюлбето и в Източните квартали. Живеещите в градския център са приблизително 1/4, което показва сравнително балансираното разпределение на анкетираните.

От отговорите като цяло може да се заключи, че оценката на жизнената среда по квартали не се различава съществено от оценката на основните проблеми на град Казанлък. И тук на първо място с 75,5% е поставено от анкетираните „Лошото състояние на техническата инфраструктура /улици, тротоарни настилки и алеи/”, на трето място с 47,5% като проблем е посочена „Липсата на места за спорт и отдих/детски площадки, паркове и градинки, спортни зали, басейни и др./”. С други думи отново се потвърждава съществуването на първите два

проблема определени като водещи за града. Разликата в случая е, че второто място като проблем на кварталите с 56% се заема от „Неподдържани междублокови пространства”. Това твърдение е съвсем резонно имайки предвид, че кварталните междублокови пространства в голямата си част са оставени без сериозна грижа в сравнение с тези в центъра на града.

Изводите от проведеното предварително изследване макар и с други относителни дялове са подредени по същия начин. В него като основни проблеми на жилищните територии на града са посочени: лошото състояние на техническата инфраструктура, неподдържаните междублокови пространства и липсата на места за отдих и спорт.

Поради компактността на града, характерните за останалите градове проблеми като: отдалеченост, липса на удобен транспорт, липса на образователни заведения в близост /детски градини, училища/ не се оказват проблемни за града. Освен това може да се заключи, че градът е спокоен, жителите му се чувстват в безопасност. Отчетен е и факта, че кварталите разполагат със сравнително добра търговска мрежа.

Като набиращи скорост проблеми с относителен дял около 22% се очертават: липсата на възможности за придвижване на хората с увреждания, замърсеността на въздуха (замърсеност от предприятие намиращо се на територията на Павел баня) и шума. Проблемите с достъпната среда и замърсеността се повтарят и от обобщените резултати по фокус групи, т.е. ако не се вземат мерки в това отношение се рискува в бъдеще тези проблеми да се задълбочат.

Участниците в четирите фокус групи смятат, че най-благоустроения квартал на град Казанлък е централната градска част, както и отделни участъци от северните квартали.

Най-лошо според участниците във фокус групите е състоянието от гледна точка на техническата и социалната инфраструктура на кварталите:

- Кв. «Изток» и преди всичко Ромското гетто;
- Части от кв. «Кулата» и кв. «Крайречен» (заради липсата на инфраструктура).

Направените оценки в голяма степен определят нуждата от разработване на интегрирани решения за развитието на различните квартали, като се отчитат регистрираните проблеми и се търсят решения, отговарящи на нуждите и спецификата за съответната зона.

Основният потенциал за развитието на града, на който ще се разчита в бъдещото развитие на град Казанлък според участниците във фокус групите се базира на:

- Устойчив туризъм основан на културното и екологичното наследство;
- Традициите в машиностроенето;

- Производството на етерично-маслените култури и продукти, основани на розопереработката;
- Развитие на селско стопанство допълнено с развита преработвателна промишленост (на плодове, зеленчуци, мляко);
- Възстановяване (обновяване) на производства, които са имали добри пазари в миналото: консерви, текстилно производство, производството на прежди, конци и др.

За да се развива град Казанлък адекватно на повишените изисквания на международните пазари и увеличаващата се все повече конкурентноспособност е необходимо да се обърне сериозно внимание на сферите определени от анкетираните като основни. Те са представени подробно таблица по-долу.

Като други проблеми са посочени следните отговори:

- безобразното състояние на бившия казармен район;
- дискриминация;
- липсата на денонощни обекти на общественото обслужване (магазини, заведения за хранене);
- не европейски изглеждащ пейзаж (става дума за масите на пазара в центъра).

За живота в кварталите е особено важно качеството на транспорта и възможностите за придвижване и мобилност на живеещите на територията. Ето как анкетираните оценяват тези услуги и състоянието на обезпечавашата го инфраструктура.

Таблица 16. Приоритетни сфери за развитие

Приоритетни сфери за развитие на община Казанлък				
Възможни отговори	Брой положителни отговори	% от анкетираните	Брой отрицателни отговори	% от анкетираните
Отдалеченост от работното място	6	3,0	194	97,0
Липса на удобен транспорт	15	7,5	185	92,5
Липса на образователни заведения в близост /детски	3	1,5	197	98,5

градини, училища/				
Шум	44	22,0	156	78,0
Замърсеност	45	22,5	155	77,5
Липса на места за спорт и отдих/детски площадки, паркове и градинки, спортни зали, басейни и др./	95	47,5	105	52,5
Неподдържани междублокови пространства	112	56,0	88	44,0
Средата не позволява придвижване на хората с увреждания	45	22,5	155	77,5
Лошо състояние на техническата инфраструктура /улици, тротоарни настилки и алеи/	151	75,5	49	24,5
Престъпност	20	10,0	180	90,0
Липсата на обекти на общественото обслужване /магазини, аптеки, кафенета и др./	9	4,5	191	95,5
Друго	10	5,0	190	95,0

Транспорт

Ходенето пеша (54%) и придвижването с личен автомобил (34%) са определени като основни начини за придвижване в град Казанлък. Това се дължи на факта, че града не е голям като територия и неговите обслужващи институции са компактни и се намират на сравнително близко разстояние. По тази причина и обществения транспорт не е сериозен проблем за жителите на града. Този факт определя и нуждата от благоустрояване на уличната, тротоарната и алеятната мрежа, както и изграждането на велоалеи, които да осигурят комфортна пешеходна среда.

Таблица 17. Начин на придвижване в града.

Какъв основен транспорт използвате за придвижване в града?		
Възможни отговори	брой отговори	% от анкетираните
Личен автомобил	68	34,0
6.2. Обществен транспорт	12	6,0
Ходя пеша	108	54,0
Карам колело	7	3,5
Такси	2	1
Неотговорили	3	1,5
Общо	200	100,0%

Пътната инфраструктура и нейното осъвременяване има определящо значение за придвижването на населението, а това неминуемо изисква и решаването на проблемите свързани с паркирането, особено в централната градска част в която има прекалено много автомобили. Традиционното за града придвижване с велосипеди на този етап е negliжирано и в анкетата е поставено на едно от по-задните места, но за да се избегнат вредните емисии може да се възроди този позабравен, но с традиции начин за придвижване. Велосипедите са особено удобни средства за придвижване за компактен град като Казанлък. За целта е необходимо да се изградят удобни велоалеи и платна за велосипедистите.

Други алтернативни транспортни средства за придвижване са моторите и общественя транспорт. С цел намаляване на автомобилите, паркоместата и замърсяванията на въздуха трябва да се увеличат алтернативните форми на транспорт и да се използва активно: масовия градски транспорт, велосипедите и ходенето пеша. Тези възможности трябва да се стимулират с различни средства, като преди всичко се използват традициите, нагласите и благоприятното разположение на града.

Водещо е мнението сред анкетиранияте, че общественя градски транспорт е замърсяващ, почти с еднакви относителни дялове се разделя мнението, че той е сигурен и замърсяващ (45%) и несигурен и замърсяващ (43%). Фактът за замърсеността се определя от остарялото оборудване, което често е и ненадеждно. Това е една от водещите причини, която се допълва с изказаните мнения, че билетите за градския транспорт са скъпи. Затова хората с по-ниски доходи предпочитат ходенето пеша, а при по-далечни разстояния за придвижването си в града се предпочита ползването на личния автомобил.

Избягването на общественя градски транспорт показва неговото общо неодобрение и неприемане от страна на гражданите. Става ясно, че е необходимо да се подобри качеството на предлагания градски транспорт като: се закупят нови мотриси, създаде се съвременна организация на движението, спазват се разписанията, поставят се информационни табла с подробна информация на спирките, които текущо се поддържат в добър вид и други и се потърси начини за намаляване на неговата цена.

Таблица 18. Разпределение на отговорите по субективна оценка на общественя градски транспорт

Как оценявате общественя градски транспорт?		
Възможни отговори	брой отговорили	% от анкетиранияте
Неотговорили	5	2,5
Сигурен и незамърсяващ	7	3,5

Сигурен, но замърсяващ	90	45,0
Несигурен, но незамърсяващ	12	6,0
Несигурен и замърсяващ	86	43,0
Общо	200	100,0%

Анкетираните като цяло са благосклонни към използването на велосипеди и биха подкрепили изграждането на велоалеи и платна за велосипедистите. Положителната настройка към бъдещо развитие на велосипедната мрежа се дължи на традициите и на неголемите градски разстояния. Едно такова решение за промяна в инфраструктурата, ще има благоприятно въздействие върху качеството на градската среда и особено върху подобряване на физическото и здравословното състояние на гражданите. Доминиращото обществено мнение предполага задължителното включване на велосипедното движение в бъдещите разработки за развитие на уличната мрежа и зелените зони.

Таблица 19. Изграждане на велоалеи.

Има ли нужда от изграждането на велоалеи в града?		
Възможни отговори	брой отговорили	% от анкетираните
Неотговорили	5	2,5
Да. Редовно карам колело и имам проблеми с предвижването.	48	24,0
Да. Ако има бих ги използвал.	137	68,5
Не. Редовно карам колело и нямам проблеми с предвижването.	2	1,0
Не. Никой не би ги ползвал.	8	4,0
Общо	200	100,0%

Предварителното проучване също потвърждава направения извод.

Приоритетни дейности за икономическо развитие

От данните става ясно, че за да се реализира основния приоритет на град Казанлък – икономическото развитие е необходимо първо да се създаде и реализира една перманентна и устойчива общинска политика, която да стимулира местния бизнес. Това мнение споделят

58,5% от анкетираните. На второ място с 52% е необходимо да се привличат инвеститори чрез представяне предимствата на средата и производствените дейности, които ги благоприятстват. Особено важно за бъдещото икономическо развитие и просперитет на местната икономика е привличането на предприемчиви хора с наличен финансов ресурс. Но трябва да се отчита и факта, че задържането на местните предприемачи, които са показали своите качества и възможности не трябва да се пренебрегва, а трябва да върви успоредно с привличането на нови инвеститори. За да се подобри бизнес средата е необходимо освен да се търсят възможности за обособяване на нови индустриални зони, да се търсят възможности и за реконструирането на съществуващите неизползвани или неефективно използвани производствени зони. При срещата с предприемачите лошата инфраструктура и затруднения достъп се оказаха проблем за бизнеса.

Таблица 20. Приоритетни дейности за икономическо развитие

Приоритетни дейности за икономическо развитие				
Възможни отговори	Брой положителни отговори	% от анкетираните	Брой отрицателни отговори	% от анкетираните
Реконструкцията на съществуващи неизползвани или неефективно използвани производствени зони	79	39,5	121	60,5
Подготовката на свободни терени, отредени за производствени дейности, за да се стимулира икономическата активност в тях	35	17,5	165	82,5
Привличане на инвеститори чрез представяне предимствата на средата и производствените дейности, които ги благоприятстват	104	52,0	96	48,0
Стимулиране на местния бизнес	117	58,5	83	41,5
Друго	3	1,5	197	98,5

Направените предложения налагат планирането на дейности за подготовка на подходящи терени за развитие на бизнес инициативи с изградена съвременна техническа инфраструктура, подобрени услуги за бизнеса, намалени местни данъци и такси, активна реклама и промоция на местните условия и всякакви други инициативи, които да подкрепят бизнес начинанията на територията на град Казанлък.

Въпреки липсата на реални възможности от страна на общината за пряко въздействие върху формите и тяхното развитие, въпреки ограничените възможности за подкрепа на предприемачите от страна на европейските програми (липсват възможности за финансиране по ПРСР), анкетираните виждат резерв в неизползваната активност от страна на общината, която не противоречи на действащата нормативната уредба, а я допълва и разнообразява.

Виждане относно изграждането на модерна зона с потенциал за икономическо развитие

Анкетираните в своите предложения се разделят на две основни групи, които са 1) за обособяването на нова индустриална зона и 2) за обновяването на съществуващите. Ето и някои от направените предложения:

- Преобладаващото мнение сред анкетираните е, че в момента промишлените зони са недостатъчни за града, защото някои от тях са лишени от добър транспортен достъп, ток и вода. Това състояние на нещата налага изграждането на нова и модерна индустриална зона, която да няма подобни проблеми.

- Различни са предложенията относно подходящото за тази зона място. Най-голям е делът на предложенията за обособяване на нова индустриална зона в южната (над околоръстното шосе) или югозападната страна на града в рамките на урбанизираната територия, с уговорката да не се засяга земеделска земя. Има и други предложения, като например тя да се локализира в северната част, в квартал „Изгрев”, който има лесен логистичен достъп и е отдалечен от жилищни зони, в югозападната част на града в посока КАТ, между Казанлък и Бузовград или Казанлък-Овощник; югозападната и югоизточната част на бъдещата магистрала след пробиването на тунела Шипка-Габрово, от към входа от София, най-вече от север на главния път и др. подобни предложения. За да се вземе правилно решение е необходимо да се прецени къде има най-голяма концентрация на общински терени, какво ще бъде екологичното влияние на зоната, как ще се обезпечи транспортния достъп и др.

- Ето едно малко по-обширно предложение описващо разположението и необходимостта от новата зона: „Мисля, че там трябва да се предвиди с ОУП инфраструктура за терените, които са земеделски земи, но биха били желано място за инвеститори-брандове. Тази зона трябва да е с благоприятно географско и транспортно положение. Например-северозапад от града или на запад, далеч от жилищните квартали. Целта е да се привлекат инвеститори, които да създадат предприятия. Така ще се намали безработицата, ще се задоволят потребностите от стоки на населението”.

- Анкетираните са единодушни, че във всички случаи се налага за новата зона да се окрупнят териториите, да се осигури много добра транспортна инфраструктура, да се изградят подземни комуникации и да се планира движението и паркоместата, както и подземните гаражи в зоната. Да се създаде добра информационна среда относно местоположението на фирмите. Зоната да обхваща бизнес сградите и необходимите обществени сгради, да има търговска част; зона за отдих и спорт, която да е достъпна за всички.

За привличането на инвеститори, които ще създават нови производствени мощности и ще осигурят нови работни места да се подготвят преференциални условия за закупуване.

- Има предложения и за обособяването на туристическа зона в която да са концентрирани туристическите обекти и да се обособи търговска част обслужваща туристите. Освен това се предлага и изграждането на търговска зона, която се свързва конкретно с бъдещото изграждане на тунела между Габрово и Казанлък, която да се обособи в северната част на града. В нея трябва да се предвиди изграждането на търговски обекти, които да обслужват преминаващите и да печелят от пътния трафик. Това предложение е единично и не може да се определи като преобладаващо обществено мнение;

- Второто по тежест мнение е предложението да се модернизират и използват съществуващите промишлени зони. За да се запазят съществуващите бизнеси според част от анкетираните трябва да се благоустроят, поддържат, охраняват и стопанисват съществуващите бизнес територии; В същото време трябва да се търсят възможности за повишаване ефективността на съществуващите производствени зони (халета, бази и т.н.), да се доизгражда подземната комуникация и да се извърши добро асфалтиране на улиците. За да може да се осъществи ефективно обновяване на съществуващата икономическа зона е необходимо да се направи инвентаризация за собствеността на сградите и да се реши на кои терени може да се изгради нова инфраструктура. Така например може да се използва района около бившето ТКЗС. Част от анкетираните смятат, че трябва да продължи подкрепата за развитие на етерично-маслени култури, текстилната промишленост (вълнен, копринен, конци), хидравликата, специалното оборудване и др. традиционни производства. Туризмът трябва да намери своето достойно място в общинската икономика и трябва да се потърсят начини за стимулиране на земеделското производство и на преработвателната промишленост, която е замряла през последните 10-15 години;

- В съществуващата индустриална зона има много предприятия, които не функционират и биват ограбвани и разрушавани. В същото време няма достатъчно място за нови производства и фирми. За да се привлекат желаещите да инвестират, трябва да се подобри състоянието на техническата инфраструктура - да се смени изцяло асфалтовата настилка, да се оправят тротоарите, може също така да се изградят места за спорт и отдих (градинки и спортни площадки), които да се поддържат в партньорство община-бизнес.

- В направените предложения се обръща внимание и на кадрите. Предлага се да се привлекат младите и хора от чужбина, като им се даде възможност да работят, а съответно и да получават добри заплати в областите (туризъм, промишленост, екология, участие в европроекти, местно самоуправление и др.);

- За развитието на туризма е важно да се подобри ски-пистата на връх Бузлуджа, базата на язовир Копринка, да се помисли за социализирането на потъналият град Севтополис и да се изгради инфраструктурата около историческите обекти, като съществуващите културни обекти и събития се рекламират активно от страна на общината и от страна на бизнеса и НПО.

Виждане относно обособяване на зона с преобладаващ социален характер

Делът на респондентите, посочили, че одобряват изграждането на зона с преобладаващ социален характер е 30%.

Отговорилите положително са дали различни и често противоречащи си предложения, като например:

- Да се запазят центъра, ул."Искра" и ул."Скобелев" като пешеходна зона със заведения за хранене, магазини за сувенири и галерии . Ул."Мазалат" да бъде като свързващо звено със Старата река, Тюлбето и етнографския комплекс, които да се оформят като обща зона. Северният парк, колодрума, стадиона, тенис кортовете - да се оформят като общ център за спорт и връзка през реката с Тюлбето; Изграждане на зона за спорт; зона за туризъм и развлекателни дейности и детски площадки;

- Да се предприемат мерки за подобряване качествата на средата- да се намали нивото на шума, да има места за спорт (масов), за почивка, велоалеи, достатъчно паркинги; Частите от местност "Старите лозя", включени в регулацията на града - от хотел "Зорница" до източния край на града Изграждане на нови зали за спорт и танци, както и паркове за по-малките деца. Център за извънучебно занимание на ученици, както и летни градини за децата в тази възраст; Изграждане на площадки за масов спорт и модерен младежки център;

- Би било добре града да расте на юг и в никакъв случай да не се строи около или на Тюлбето, което остана единственото място, където човек може да се разходи след работа на чист въздух, Да се реновират парковете в града. Да бъдат с по-добра осветеност и сигурност кв."Изгрев" и "Старите лозя"; Подобряване на жилищната среда на живот и междублоковите пространства, нова паркова зона и спортни съоръжения;

- В града има достатъчно обособени такива зони и вместо да изграждаме нови, по-добре да насочим усилията си към облагородяване на съществуващите, които имат отчайваща нужда от подобряване на пътната инфраструктура, тротоарите, алеите, парковете, градинките, спортните съоръжения и поддържане и облагородяване на междублоковите пространства. Всичко това трябва системно да се поддържа, а не да се оставя на произвола на съдбата;

- Може да се направи кухня с безплатна храна за най-бедните, с възможност да бъдат приютени през най-студените дни; Да се изградят защитени жилища за деца и жени в риск; Нека да се построят още социални домове и по-точно на домове за деца без родители; Да се дооборудва и дообогати съществуващата база;

- Да се помисли сериозно за бъдещето на квартал "Изгрев"; Ромското население трябва да бъде отделено в самостоятелен новоизграден квартал; кв."Изток"- саниране на колективните жилища, затваряне на ОУ"Антон Страшимиров", извеждане на ромското население от гетото и "пращането" им в различни места-изграждане (създаване на социални жилища, комплексна програма за социална подкрепа образование+квалификация+заетост;

Построяване на квартал за изключително социално слаби семейства. Къщите (сградите) да бъдат от европейски тип, със специално обособени места с градинки и паркове за хора с различни интереси и хобита;

- Да се изградят затворени комплекси с добра инфраструктура и охрана; Да се застроят нови жилища без да се застрояват плодородните поземлени имоти. Предлагам да се застрои местността "Старите лозя"; По възможност изграждане на мини квартал с качествени жилища, които да са с поносим наем, за да се подпомогнат младите хора, които тепърва започват своя трудов и семеен живот;

- Да се обезпечи достъпна среда за хората с увреждания; Необходимо е да бъде изградено място за дневна ангажираност на хора с увреждания, които да могат да работят в наличните производства. Мястото на старата инфекциозна болница е подходящо за изграждане на комплекс за работа, забавление и ангажираност на хора с увреждания.

Направените предложения са обобщени и систематизирани. Някои от тях се допълват, припокриват, противоречат или са непълни, но те са изразени от жителите на град Казанлък и за това са важни. Някои от тях сме ги представили във вида, в който те са направени, за да се представят дадените мнения в тяхното разнообразие и да се добие реална представа за нагласите на анкетираните към социалните зони и тяхното бъдещо развитие.

Зони с висока обществена значимост

Анкетираните са единодушни, че основните обществено значими зони нуждаещи се от специално внимание са: Източните квартали и района около Тюлбето.

Таблица 21. Обществено значими зони

Обществено значимите зони, нуждаещи се от специално внимание		
Възможни отговори	брой отговорили	% от анкетираните
Източни квартали	89	44,5
Западни квартали	15	7,5
Северни квартали	15	7,5
Южни квартали	11	5,5
Централна част	12	6,0
Около Тюлбето	20	10,0
Не отговорили	37	18,5
Други	1	0,5

Анкетираните са изброили почти всички възможни зони, като нуждаещи се от специално внимание и всички възможни инфраструктури. Представяме ви част от изразените мнения, така както те са представени:

- „Всички квартали на града се нуждаят от специално внимание”, това е най-често срещаното предложение или в други случаи се изброяват по няколко квартала като нуждаещи се;
- Ето и някои от конкретните предложения: "Старите лозя"; кв. „Хр.Ботев"; Централната част; Високата махала, Розариума, Тюлбето; кв."В.Левски"- междублокови пространства кв."Кулата" (над Механотехникума) и всички междублокови пространства на кв."Източно разширение"; Павлов мост, парк " 23-ти пехотен Шипченски полк" и парк Розариум; Района пред бл.11,12, ромска махала и района около Тюлбето; Източно цялостно благоустрояване и цялостна реконструкция на инфраструктурата и др.;
- Във всички квартали да се реши въпроса с гаражите;
- Да се оправи канализацията, да има регулация на движението;
- Изграждане на инфраструктура канализация, асфалтиране;
- Озеленяване, детски площадки, саниране на сградите;
- Осветление, ВиК, улична настилка и тротоари, речното корито, корените на дърветата;
- Паркинги, зелени площи, обща визия на сградите;
- Повече зеленина, повече паркове подновяване на пътната настилка;
- По-добро осветление особено около ромската махала и обновяване на детските площадки;
- Поставяне на осветителни тела, ремонт на улици спешно (около бл.22 и 24) пътища, тротоари, озеленяване.

Макар и всеобхватни най-често предложенията са насочени към необходимостта от сериозна намеса в ромската махала и благоустрояването на кв. Тюлбето. Явно инфраструктурата е проблем за всички квартали с изключение на центъра.

Анкетираните предлагат следните благоустроителни дейности на посочените по горе територии. Изказаните многобройни мнения са обединени и систематизирани. Ето и по-важните от тях:

- Изграждане и благоустрояване на подземната инфраструктура, пътната инфраструктура, тротоари, алеи; обособяване на еднопосочни улици в централната част и стриктна забрана за паркиране по тротоарите; Обновяване на водоснабдителната мрежа, канализацията и осветлението (не само на централните улици), а на почти всички улици в кварталите, както и електрификация на "Старите лозя"; Премахване на ламаринените гаражи и изграждане на подземни;
- Изграждане на градини и паркове, обновяване, поддържане и залесяване на междублоковите пространства; Конкретни предложения: Облагородяване на Розариум парк с нови детски площадки и спортни съоръжения; Запълване на изкопа в центъра на града и възстановяване на градината на мястото на изкопа, бивша инфекциозна болница; Старата река да се оформи като място за отпих-дървета, цветни алеи, скамейки, велоалея; Тюлбето да се поддържа и се оформят кътове за отпих и спорт; В Розариума да има повече цветя и детски площадки, шадравани и обособяване на детски кът, скамейки, тротоари и алеи. Да се свърже пешеходната зона от Скобелевска към Розариума; Да се изрязват дърветата и да се отстраняват опасните клони;
- Да се възстанови Северен парк, да се затреви и да се оформят детски площадки (модел-Кукуландия в София). За този спортен детски комплекс може да се ползва клуба по алпинизъм.
- Създаване на европейска представителна визия на центъра: фасадите на сградите да се приведат в естетичен вид, създаване на добре поддържан парк на територията на бившия II казармен район; Като квалифицирани специалисти, ландшафтни архитекти се погрижат за благоустройството и привлекателния вид на териториите; Да се забрани паркирането в централната част; Да се облагороди южния център и конкретно сградата на общината и на ДНА, като се акцентира върху тях с градинки, настилки и т.н.
- Редовно да се почистват уличните пространства, да се събира сметта, да се поставят контейнери и да се въведе разделно събиране на отпадъците.
- Цялостно планиране и проектиране на кварталите - главни улични артерии (уширяване където е възможно) и второстепенни улици-цялостно асфалтиране на същите, маркировка, тротоари, бордюри и монтиране на блокчета, които пречат на паркирането по тротоарите; увеличаване на зелените площи; подмяна ВиК мрежата и основно асфалтиране; Облагородяване на междублоковите пространства
- Изграждане на спортни съоръжения и велоалеи; Ремонт на съществуващите и строеж на нови спортни съоръжения; Да се възстанови стадиона, колодрума и парка около стадиона и колодрума; Да се изгради нова спортна зала (спортен комплекс), който да е подходяща база за развитието на различни видове спорт;

- Да се асфалтира ул."Петьо Ганин", да се поставят "лежащи" полицаи пред Дом за стари хора № 1; да има спирка до дома; да се озелени района, за да се превърне в място за почивка на възрастните и игра за децата.
- Да се намери решение за интегриране на ромите, най-вече чрез образование и работа; Да се разработи дългосрочна програма за премахване на гетото (ромската махала) и премахването на незаконните строежи;
- Да се подмени водопроводната инсталация около "Зорница" и да се запълни и да благоустрои мястото до читалище "Искра";
- Кв."В.Левски" се нуждае от - ВиК инфраструктура, пътища, междублокови пространства; останалите западни улици и междублоковите пространства;
- Кв."Изток" се нуждае от благоустрояване на - улици, междублокови паркове и детски площадки, терени за спорт, премахване на металните гаражи, изграждане на социална инфраструктура, като например седмична детска градина за социално слаби (в този квартал са много); да се изградят клубове за занимания-образователни, културни и др.;
- Кв."Изток" има нужда от - детски площадки, изградена и обновена пътна инфраструктура (целия квартал сякаш е на друг град);
- Необходимост от благоустрояване на съществуващата околна среда, около ул."Иван Вазов" и пасажа към училище "П.Хилендарски";
- Озеленяване, ВиК, инфраструктура, велоалеи, спортни площадки, обществен транспорт за кв."Хр.Ботев".

Една част от предложенията на анкетиранияте, които се повтарят многократно са обобщени, а други които имат малко по-конкретен характер са представени непроменени, тъй като тяхното обобщаване би довело до загубване на част от интересните и рационални предложения.

Политики, насочени към развитието на бизнеса, неправителствения и публичния сектор

На въпроса нужни ли са политики, насочени към развитие на бизнеса, утвърдително на този въпрос са отговорили 97 човека или 47% от анкетиранияте. Те смятат, че за бизнеса най-важно е предприемането на следните мерки:

- Минимизиране на административните намеси в работата на предприемачите;
- Административна подкрепа при предлагане на публични услуги за бизнеса;

- Административни мерки за кандидатстване по всички програми на ЕС;
- Внедряване на технологии, с които се опазва околната среда, пести се енергия;
- Средните училища да подготвят и предоставят кадри, с изградени производствени умения за съответните производства;
- Да се обърне специално внимание на младите безработни, които:
 - o се наемат като стажанти във фирмите;
 - o приоритетно се наемат младежи до 30 години;
 - o търсят се начини за тяхната преквалификация;
 - o ангажират се с обществено значими инициативи и проекти.
- Да се информират предприемачите за възможностите, които държавата предоставя за работа на хората с увреждания и да се създадат условия за наемането им на работа;
- Да се открият работни места отговарящи на европейските стандарти, които да привличат по-квалифицирани кадри и да са с по-добро заплащане;
- Да се стимулират:
 - o коректния бизнес и да се ограничи "сивия" сектор;
 - o стартиращите бизнеси;
 - o МСП, като се въведат данъчни облекчения и се засили контрола;
- Да се прилага публично-частното партньорство с цел да се откриват нови работни места;
- Осигуряване на съпътстваща инфраструктура при деклариран и доказан инвестиционен намерения;
- Подкрепа на доказали се местен бизнес от страна на общината;
- Участие в проекти подобряващи материално-техническата база и осигуряващи висока квалификация на персонала;
- Привличане на нови инвестиции;

- Създаване благоприятна бизнес среда - административни услуги, достъпност, възможности за внедряване на високотехнологични производства (нова техника, ноу-хау);
- Устойчивост в управлението на общината, бързи процедури свързани с услуги за бизнеса и с изграждането на производствени бази;
- Включване на изявените предприемачи в управлението на общината;
- Участие на местни фирми в реализацията на максимален брой европейски проекти.

Може да се отбележи високия брой регистрирани неправителствени организации и ниския брой активни неправителствени структури. Това е един местен ресурс с голям потенциал, който не се използва ефективно. Особено важно е разработването и реализирането на европейски проекти. Не достатъчно се използва и потенциала на читалищата, които не организират своята дейност адекватно на новите изисквания.

Ето и конкретните предложения на анкетирания за нуждите на НПО сектора:

- Да има гаранционни фондове за подкрепа на проектните инициативи;
- Да се закрият неработещите структури;
- Засилване на контрола при усвояване на пари по оперативните програми;
- Да се засили гражданската инициативност, младежките и културни дейности;
- Да се ангажират с изграждането на защитени жилища за деца в риск;
- Интеграция на хората с увреждания, създаване на съвременни домове за стари хора, защитени жилища и др.;
- Интеграция на малцинствата;
- Реализация на съвместни проекти с общината;
- Активно участие при разработването и реализацията на проектите;
- Активност във всички области на обществения живот;
- Създаване на зона (сграда) с отдаване под наем на офиси на НПО за създаване на клубове по интереси.

От дадените до момента отговори става ясно, че образователната инфраструктура и образователната система като цяло е добре развита на територията на община Казанлък. Въпреки преобладаващите положителни мнения има и някои забележки и препоръки, по-важните от които са:

- Основна промяна на образователната система и контрол върху образователната дейност; Да се засили дисциплината, да се подобри качеството и отговорността;
- Въвеждане и приобщаване на ученици и учители към нов образователен процес, който да осигурява възможности за реализация в живота след дипломирането, а не да се произвеждат образовани безработни кадри; По-силно обществено значение на образованието, "продаваемост" на получените знания (да имат стойност на пазара на труда); Да се преориентира, като се търси продукт, нужен на пазара на машиностроенето, като се подготвят стругари, фрезисти и др.;
- Въвеждане на практическо и извънкласно обучение; Инвестиране в различни курсове в училищата по интереси (музика, занаяти, хобита) за създаване на по-богата обща култура и възможности за алтернативна заетост; Повече игри, конкурси и олимпиади, които стимулират екипната работа при учениците и водят до обществено признание на знаещите и можещите;
- Да отпаднат делегираните бюджети;
- Образователни програми, близки до съвременния живот и до възможностите на учениците; Прилагане на програми мотивиращи учителите и учениците. Завишени изисквания към преподавателите и преминаване през задължителни квалификационни курсове; Привличане и задържане на млади учители; Рационализиране на учебния материал; Включване в европейски проекти; Нови учебници, написани ясно и разбираемо;
- Достъпна среда, повече квалифицирани учители за работа с деца със специални образователни потребности;
- Ремонт на всички детски градини (енергийна ефективност); Непрекъснато обновяване на учебната МТБ, благоустрояване на училищните дворове, места за продажба на здравословна храна и местата за отдих в междучасията; Да се изградят спортни бази в училищата;
- Задължително образование за ромите; Интеграция на малцинствата още в детската градина и училището.

Половината от анкетираните са препоръчали осигуряването на нова техника и съвременно оборудване. Според преобладаващата част от анкетираните е необходимо да се извърши цялостно модернизиране на здравните заведения, като им се осигури модерна, високотехнологична апаратура (за диагностика и лечение). Други предложения, които правят анкетираните са:

- Въвеждане на нови технологии и подобряване грижата за пациента;
- Въвеждане на частни здравни каси и търсене на възможности за повече приходи в здравеопазването; Премахне или реструктуриране на здравната каса; Преминане към индивидуални осигурителни партии;
- Достъпни болници и клиники за всички хора и осигуряване на качествено лечение;
- Изграждане на здравни пунктове по квартали;
- Здравното образование на ромите;
- Влошено качество на услугите и лошо отношение към пациентите; Намалване на бюрократията и отделяне на повече време за медицинските дейности и грижите за пациентите;
- Задържане на квалифицираните специалисти и привличане на нови;
- Осигуряване на квалифицирани кадри и програми за превенция;
- Организация от общинат саниране сградата на МБАЛ, поддръжка и издръжка на ВиК, осветление, хотелска част а на медицинско осигуряване и лекарства във всички населени места. Прегледи на възрастни хора по домовете. Ремонт на базата и апаратурата в здравните заведения;
- Осигуряване на медицински персонал за соц.слаби семейства; създаване на домове за стари хора и хора с психични отклонения;
- Да има мерки срещу корупцията;
- Саниране сградата на МБАЛ, поддръжка и издръжка на ВиК, осветление, хотелска част.

В отговора други са направени следните предложения:

- да се изграждат жилищни сгради за социално слаби и въобще предложенията са да се помисли повече за хората в неравностойно положение и да се набележат адекватни на възможностите мерки;
- да се създаде мрежа от клубове за различни дейности за работещите млади хора, за да им е интересно да живеят в Казанлък за да се задържат в града.

Предвид демографската криза анкетираните са предложили да се създаде стратегия за трайно привличане и заселване в района на българи от Бесарабия.

Отговорите на анкетираните и техните нагласи са насочени изцяло към бъдещето на град Казанлък, чрез разкриване и ефективно използване на съществуващите ресурси. Те показват ангажираност, съпричастност и болка към проблемите с които се сблъскват ежедневно. От друга страна ясно са дефинирани вижданията, възможностите и предпочитанията за бъдещото му развитие. Ето и част от предложенията за визия на град Казанлък, които са дали участниците във фокус групите:

- Красив, чист, богат, развиващ се град с много деца и млади хора;
- Град с работещи и щастливи млади хора, със съвременна инфраструктура, пешеходни зони и зелени площи;
- Икономически развит град с квалифицирани млади хора и привамливи места за отдих и почивка;
- Град на машиностроенето, хранително-вкусовата и парфюмерийната промишленост с развита социална и рекреационна инфраструктура;
- Привлекателно място за младите хора, които избират да работят и живеят в град Казанлък;
- Град с развита икономика, базирана на устойчиви МСП, прилагащи нови технологии и развиващи се перспективни производства;
- Туристически център със съвременна инфраструктура, запазено културно и екологично наследство, с разнообразни атракции и услуги, които осигуряват незабравими преживявания за туристите;

Проект „ИНТЕГРИРАН ПЛАН ЗА ГРАДСКО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И
РАЗВИТИЕ – КАЗАНЛЪК 2020”

Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013”

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие, от
държавния бюджет на Република България и от Община Казанлък

<http://www.bgregion.eu/>

- Добре развиваща се промишленост от малки предприятия, благоустроени квартали с улеснен достъп, чиста околна среда, изградена социална и рекреационна инфраструктура.

VI Силни и слаби страни, възможности и заплахи

6.1 SWOT анализ

Силни страни	Слаби страни
Благоустроена и озеленена централна част със сравнително добри условия за почивка, забавления и отдих;	Лоша пътна/улична инфраструктура, неподдържана тротоарна настилка и липса на достъпна среда и достъпен транспорт за хората с увреждания. Лошо състояние на пътната инфраструктура на Северната и Южната дъга на околновръстния път;
Компактност на общественозначимите обекти, лесен достъп до тях и равномерно разпределение на обслужващите сгради с обществена значимост;	Натоварено движение особено в центъра на града, новоизградените кръгови кръстовища в различните части на града са неудобни и опасни за автомобилистите. Нарастват вредните емисии от автомобилите;
Изградена техническа инфраструктура в центъра, в голяма част от кварталите и в съществуващите промишлени зони (Пътна/улична, ВиК, газификация и др.);	Нужда от обновяване, благоустрояване и развитие на жилищните квартали. Не са санирани голяма част от сградите. Не винаги при новото застрояване се осигурява комплексна базисна инфраструктура. Междублоковите пространства не са добре поддържани, незадоволителен е броя на детските площадки и градинките в тях. Липсва общ план за изграждане на обособените зони. Наличието на „ромско гето”, разположено при входа на града от Бургас и в близост до ж.п. линията София-Бургас;
Наличие на добра образователна (27 училища, 18 ЦДГ, 12 ОДЗ), здравна (2 болници и 9 ДКЦ, лаборатории и др.), културна (архитектурни и археологически паметници, 4 читалища в гр. Казанлък и др.) и социална инфраструктура (дом за стари хора, социален патронаж, грижи за деца с увреждания и др.); Наличие на стадион, колодром и спортни площадки;	Липсва координация при текущите ремонти на пътните участъци и извършването на строително-ремонтни дейности; Недостатъчен брой гаражи и места за паркиране. Наличие на незаконни гаражи; Части от кварталите като кв. „Кулата” и кв. „Крайречен” са без необходимата техническа инфраструктура. В кв. „Изток” изцяло липсва инфраструктура;
Промишленост с традиции в машиностроенето, оборудването, хидравличните елементи и системи, производството на музикални инструменти; Наличието на утвърдени на пазара предприятия като „Арсенал”, „Капрони”, „Хидравлика Казанлък”, „Кремона” и др. Наличие на предприятия, прилагащи нови технологии и ИКТ. Изграждане на фотоволтаични и ветрогенераторни паркове;	Международната икономическа криза, свития пазар и близостта на кризисните икономики, намаляват сериозно конкурентоспособността на местните фирми;

Развити нови производства и услуги, които се утвърждават и стават конкурентноспособни в условията на остра пазарна конкуренция и които изнасят своята продукция;	Липсват нови технологични производства изискващи големи инвестиции. Липсват трайно установени чуждестранни инвеститори. Ниска производителност на труда;
Чиста околна среда, добри почвено-климатични условия, наличие на традиционни земеделски култури като: роза, лавандула, мента, копър, магарешки трън и др.; Развито зърнопроизводство, наличие на Институт по розата и етерично-маслодайни култури разполагащ с материално-техническа база и подготвени кадри;	Свито, нерентабилно, разпокъсано селско стопанство, без подкрепа и субсидии; Постепенно намалява обема на отглежданите традиционни местни селскостопански култури; Липсват инвестиции в сектора; Промяната на климата(засушаването) влияе негативно върху добивите, а липсват и условия за напояване(унищожена поливна система);
Централно разположение на град Казанлък, осигуряващо лесен достъп от различни посоки и с различен вид транспорт;	Изградени, но не разработени туристически обекти. Предимно преминаващи през града туристи. Циклична активност, слаба информираност и реклама;
Богато културно-историческо наследство, преди всичко археологически и културни паметници, които са основен потенциал за развитие на културния туризъм;	Трудно се задържат кадрите с добра езикова подготовка. Липсват специализирани кадри в областта на мениджмънта на културните и други публични събития, които да привличат трайно вниманието на туристите;
Богати културни традиции, утвърдени през годините празници и фестивали;Наличие на изявени творци – художници, музиканти, артисти, занаятчии и др.;	Съпътстващата туристическите обекти инфраструктура не е изградена (липсват паркинги, тоалетни и др.); Не са разработени местни туристически продукти (културни и спортни, екологични и спа); Липсват художествени галерии (изложбени зали), които да покажат майсторството на местните художници и местните майстори (занаятчии);
Наличие на красива природа и биоразнообразие;	Не е описано биоразнообразието на територията на общината;
Добри връзки с побратимени чуждестранни градове, които са част от организаторите на традиционните културни инициативи (Фукуяма – Япония, Грас и Сент Ерблен – Франция и др.);	Липсва съвременна спортна и развлекателна инфраструктура. Липсват велоалеи. Лошо е състоянието на стадиона, колодрума и другите спортни обекти. Липсва съвременна спортна зала.
Незамърсяващи околната среда производства; Изграждащо се регионално ДТБО; Наличие на градска ПСОВ и собствени пречиствателни съоръжения на по-големите предприятия;	Не всички предприятия разполагат с пречиствателни станции; Действащото в момента сметище е старо и не отговаря на съвременните изисквания; Липсват контейнери за разделно събиране на отпадъците; Периодично въздухът на града се замърсява от Фабриката за дървесни плоскости „Габровница” - Павел баня;
Традиции във волейбола, колоезденето и автомобилните ралита (Рали Шипка),	Занемарената спортна база лишаваща спортистите и гражданите на Казанлък от условия за активен

привличат туристите и оказват положителен ефект върху местната икономика;	спорт, а гостите на град Казанлък от атракции;
Възможности	Заплахи
• Заемането на нови пазари, прилагането на иновативни решения, ноу-хау и въвеждането на нови технологични линии;	• Липсата на поръчки за бизнеса, ще доведе до съкращения или фалити и бързо увеличаване на безработицата;
• Привличането на български и чуждестранни инвеститори. Общината да обособи, да подготви и да предлага подходящи общински терени на инвеститорите при оптимални условия;	• Липсата на нови инвестиции и бизнес инициативи лишава хората от работа и по-високи доходи, а това носи след себе си трудова миграция и демографски срив;
• Развиване на преработвателната индустрия за преработка на маслодайни култури. Разширяване и разнообразяване на техните продукти и асортимент. Развитие на фармацевтичната индустрия на основата на маслодайните култури;	• Закриването на обучителните звена към големите предприятия ще затруднява в бъдеще процеса на приемственост между кадрите. Специализираните производства ще се нуждаят от млади и високообразовани кадри;
• Ефективно използване на безработните специалисти за други производства и услуги, чрез преквалификация;	• Обезлюдяване и необратим процес на бързо застаряващо население; Хроничен недостиг на специалисти, поради трайната им миграция;
• Изменение/актуализация на устройствените планове; Възстановяване на околоръстния път. Изграждане на градска магистрала Изток-Запад и Западния обход на града;	• Занемаряване на някои от жизнените до скоро градски зони; Влошеният достъп и липсващата инфраструктура води до преки загуби за бизнеса и бъдещи фалити на фирмите; Изоставяне и разруха на голяма част от наличния жилищен и производствен сграден фонд;
• Изграждане на платени и подземни паркинги и премахване на незаконните гаражни клетки. Освобождаване на центъра и уличните платна от автомобили; Изграждане на локални платна и алеи за велосипедисти с подобрени условия за безопасно движение; Създаване на достъпност на физическата среда за хора с увреждания;	• Липса на възможности за активен спорт, отдих и развлечения за младите хора и техните деца; Увеличен автомобилен трафик, задръствания на улиците с автомобили и замърсен въздух;
• Обособяване на нови промишлени зони за МСП, изграждане на необходимата инфраструктура и предоставяне на терените за развитие на нови бизнес начинания (на входа от към София);	• Нерентабилни земеделски производства, изчезване на традиционни земеделски култури и внос на селскостопански продукти от чужбина; Климатични промени водещи до промяна в отглеждането на традиционни земеделски култури; Отглеждане на ГМО култури; Падане цената на етеричномаслените култури на международния пазар;
• Възможности за подкрепа на МСП,	• Липса на финансов капацитет и активност от страна

Институт по розата ЕМЛК и НПО от страна на оперативните програми, Седма рамкова програма и др. европейски програми; Развитие на перспективни производства като: биопродукти, биогаз и др.;	на МСП, Институт по розата ЕМЛК НПО и читалища при кандидатстването им пред европейските програми;
• Плородородна земя, природни дадености и добри климатични условия; Осигуряване на субсидии при розопроизводството; Възстановяване на трайните насаждения/овощни градини; Отглеждане на култури подходящи за производството на алтернативни енергийни суровини – биомаса, биогаз и др.	• Изграждане на вредни производства в община Казанлък или съседните ѝ общини; Унищожаване на част от биоразнообразието; Цялостно западане на селскостопанското производство;
• Издигане на туризма като приоритет в развитието на общината. Разработване на стратегия за развитието на туризма, обхващаща: туристически продукти, подобрен достъп и съвременна инфраструктура до културните обекти, привличане вниманието на тур оператори, хотелиери и ресторантьори с цел активното им ангажиране и удълженото задържане на туристите на територията на общината; Социализация на туристическите обекти;	• Транзитно преминаващи през града туристи; Занемаряване на туристическите обекти и отмиране на културните традиции; Разрушаване на вече изградени еко-пътеки и изчезване на застрашени биологични видове; Разрушаване на ценни културни и архитектурни обекти и съоръжения поради липсата на текуща поддръжка;
• Изграждане на съвременно регионално сметище за преработка на битовите отпадъци; Модернизация на градската пречиствателна станция и изграждане на пречиствателни станции и в останалите производствени предприятия; Проучване на местното биоразнообразие и защитени видове и дейности за тяхното опазване;	• Проблеми със сметопреработката поради забавяне на строителните работи на регионалното сметище; Стопиране изграждането на нови пречиствателни станции и занемарена поддръжка на вече изградените;

VII. Визия за развитие на град Казанлък до 2020 г.

Визията представлява кратко описание на представата на общината за развитие на ключовите икономически и социални сектори в града, както и за неговото пространствено развитие към 2020г., чиято реализация ще бъде подпомогната от Интегрирания план за градско възстановяване и развитие. Целта на визията е да обоснове избора на зони за въздействие на база анализа на социално-икономическото развитие на града, проучване на общественото мнение по въпросите от общоградско значение, бизнес средата, възможностите и предизвикателствата пред град Казанлък към 2020г.

7.1. Анализ на стратегическите документи на община Казанлък и приоритетите ѝ по секторни политики

Интегрираният план за градско възстановяване и развитие представлява стратегически по своята същност документ за развитие на град Казанлък. Очакваните резултати от прилагането му са свързани с постигането на синергичен ефект и положително въздействие в по-широкия обхват на града, общината и района, както и позитивно влияние върху хоризонталните стратегии, политики и програми, които имат многоаспектен ефект.

Общи (междусекторни) стратегически документи на община Казанлък

Общински план за развитие 2007-2013г.

В Общинския план е формулирана визията за развитие на общината към 2013г.- Казанлък да бъде „Община Казанлък – териториална общност със съвременна инфраструктура, повишено качество на услугите, конкурентоспособна промишленост и селското стопанство, съхранена природна среда и културно-историческо наследство, развит туризъм, богат културен живот, чиста околна среда и добър жизнен стандарт за своите граждани”. Общината си е поставила основна стратегическа цел „Постигане на стабилни темпове на растеж и по-високи стандарти на жизнената среда,,.

Общинския план съдържа 6 приоритета:

Приоритет 1: Повишаване на ефективността и конкурентоспособност на икономиката в общината;

Приоритет 2: Развитие на модерен аграрен сектор и хранително вкусова промишленост. Съживяване на селските райони;

Приоритет 3: Развитие и модернизация на инфраструктурата, управление на отпадъците и опазване на околната среда;

Приоритет 4: Съхранение и социализация на културното и природно наследство.
Развитие на устойчив туризъм;

Приоритет 5: Развитие на човешките ресурси, качествено образование и социално
сближаване;

Приоритет 6: Укрепване на институционалния и административен капацитет на
общината.

Програма за управление на община Казанлък 2011-2015 г.

Програмата поставя акцент върху инвестиции в хората, в конкурентоспособна
икономика и инфраструктура и съхранение на духовността.

Секторни политики:

Регионална политика

**Годишна програма за управление и разпореждане с имоти – общинска собственост
на община Казанлък за 2012 г.**

Бизнес среда

През 2011г общината публикува на електронната си страница Инвестиционен профил
на община Казанлък 2011. Документът съдържа анализ на ресурсите на общината за
насърчаване на инвеститорския интерес и възможностите за реализиране на бизнес-
инициативи.

Енергетика и енергийна ефективност

Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Община Казанлък 2012.

Целта е опазване на околната среда и снижаване на разходите чрез ефективно
използване на енергийните ресурси. Приоритетните направления са насочени към
подобряване на енергийната ефективност чрез:

1. Организационно изграждане.
2. Обучение и информиране.
3. Сграден фонд.
4. Централизирано топлоснабдяване.
5. Локални отоплителни инсталации.
6. Улично осветление.

7. Възобновяеми енергийни източници.
8. Газификация.
9. Приоритетните обекти през 2012г. са:
10. По отношение на енергийното обследване:
11. Детска млечна кухня, гр.Казанлък
12. ЦДГ № 18, гр.Казанлък
13. Изготвяне на технически проекти за реализиране на енергоспестяващи мерки:
14. Детска млечна кухня, гр.Казанлък
15. Проектиране промяна на горивна база на ЦДГ №8, Казанлък
16. Реализиране на енергоспестяващи мерки:

Газификация на ХГ „Кирил и Методий” и ОУ „Мати Болгария”, гр.Казанлък.

Подмяна на котел в ЦДГ №1, гр.Казанлък.

ЦДГ №9, гр.Казанлък

Детска ясла №4, гр.Казанлък

Социална политика, здравеопазване и спорт

Стратегия за развитие на социалните услуги в община Казанлък 2011-2016

Стратегията има за цел да осигури качествени и достъпни социални услуги в община Казанлък, които ще допринесат за подобряването на качеството на живот, по-голяма възможност за самостоятелност, пълноценна реализация и грижа за хората от уязвимите рискови групи.

Общинска програма “Живот и реализация на младите хора“ до 2013 г.

Програмата цели да превърне общината в привлекателно място за живот и реализация на младите хора.

Общинска стратегия по десетилетие на ромското включване (ОСДРВК) 2007 – 2013 г. Приоритетите на Стратегията са осигуряване на жилищна политика и инфраструктура, образование, социална политика и заетост, здравеопазване, култура, човешки права и

обществена сигурност, спорт и младежки дейности за интегриране на ромските общности в общественно-икономическия живот на общината.

Общинска програма за закрила на детето – 2012 г.

Документът дефинира шест приоритетни области - Намалване броя на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата, Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование на всички деца и постигане на европейско качество на образованието, Подобряване здравето на децата, Защита на децата от всякаква форми на злоупотреба, насилие и експлоатация, Насърчаване участието на децата в обществения живот, Закрила на деца с изявиени дарби.

7.2. Идентифициране на ключови приоритети на европейско, национално, регионално и областно ниво

Градовете съсредоточават върху своята територия местата за икономическа активност, живот, социални услуги и отдих. Те са места за пълноценно общуване и творчески изяви на жителите, центрове на иновации и услуги не само за града, но и за заобикалящите ги райони. Поради своята плътност градовете са местата, където изграждането на енергоспестяващи мощности има голям ефект и потенциал за пестене на енергия и постигане на въглеродно неутрална икономика. Градовете са и места, където са концентрирани разнообразни социални проблеми безработица, сегрегация, маргинализация и бедност. Тези характеристики на градовете ги правят места, въздействието върху които най-бързо и успешно могат да постигнат резултатите и целите, заложи в стратегията „Европа 2020“.⁷

Стратегия „Европа 2020“

Тази стратегия е основополагащ, рамков документ за актуалните цели на европейската кохезионна политика по отношение на заетостта, иновациите, глобалните заплахи от климатични промени и енергийна зависимост, образованието и бедността. Към дефинираните пет проблемни сфери са формулирани ясни и количествено определени „цели-резултати“. Приоритетите на икономическото развитие са насочени в три логически обосновани препоръчителни направления:

- **интелигентен растеж** – икономика на знания и иновации;

⁷http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/citiesoftomorrow/index_en.cfm

• **устойчив растеж** – нисковъглеродна икономика, ВЕИ, конкурентоспособност чрез ефективно използване на ресурсите, добра бизнес среда за МСП и активно предприемачество;

• **приобщаващ растеж** – паралелно развитие и на традиционна икономика с висока заетост на нискоквалифицирана работна ръка, буфер срещу бедността, средство за социално и териториално сближаване;

Мнението на Комитета на регионите, споделяно от основните институции на ЕС – Европейската комисия, Съвета на Европейския съюз и Европейския парламент е, че „Европа 2020” може да изпълни целите си, само ако европейското, националното, регионалното и местното равнище работят за тяхното изпълнение в партньорство. Основанията за това са двустранни-от една страна, изпълнението на новата стратегия ще е възможно, само ако съответните равнища на управление работят не в изолация едно от друго, а по координиран, интегриран и синхронизиран начин, при пълно съблюдаване на принципа на субсидиарност. Това е необходимо, за да се отвори път на синергиите и системните ефекти, необходими за постигане на водещите цели на ЕС и за изпълнение на задачите на стратегията „Европа 2020”.

От друга страна, ЕС може да изведе европейските страни в посоката към интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, само ако стратегията „Европа 2020” получи териториално измерение, за да се гарантира, че тя отчита различните изходни позиции като предварително условие за постигане на териториално сближаване. Всички територии могат и следва да подобряват своята конкурентоспособност и качеството на живот на своите граждани чрез местни политики, които обхващат трите стълба на стратегията (интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж), заложили върху териториални показатели и цели. В този смисъл, визията за развитие на град Казанлък следва да се разглежда като елемент от пъзела на градовете-мотори в Европейския съюз, които чрез своя успех ще допринесат за общото изпълнение на дефинираните в „Европа 2020“ стратегически цели.

Стратегическа рамка на национална програма за развитие на Република България: „България 2020”(проект)

България дефинира стратегическа рамка за изпълнение на Стратегията „Европа 2020“ чрез Националната програма за развитие: „България 2020“. В нея е определена националната ни визия за икономическото развитие към 2020 г. – „България да бъде държава с конкурентоспособна икономика, осигуряваща условия за пълноценна социална, творческа и професионална реализация на личността чрез интелигентен, устойчив, приобщаващ и териториално балансиран икономически растеж“.

В Програмата са идентифицирани осем приоритетни направления, които се отнасят, както до прилагането на общоевропейските политики, така и до формулирането и изпълнението на самостоятелни национални политики, с което се обхваща пълния пакет от мерки и действия на държавата в областта на социално-икономическото развитие. Изпълнението на всеки приоритет включва реализацията на набор от многосекторни политики, които са фокусирани

върху факторите, които генерират икономически растеж в България. В своята същност тези многосекторни политики са насочени към постигане на балансиран икономически растеж, постигане на висока и качествена заетост, оптимално използване на ресурсите и ефективна грижа за околната среда.

Приоритет 1: Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила.

Приоритетните дейности са: повишаване на доверието в образователната система; нарастване на дела на заетостта, свързан с целенасоченото използване на знанията и уменията; увеличаването на иновативния потенциал и конкурентоспособността на икономиката; постигането на по-висока производителност на труда и подобряването на жизнения стандарт на заетите; възможностите за по-широко социално включване; изграждането на по-добра инфраструктура за образование и здравеопазване; с осигуряването на по-добър здравен статус и по-качествена и здравословна околна среда на населението.

Приоритет 2: Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване

Мерките са насочени към проблемите на децата, хората в надтрудоспособна възраст, безработните лица и работещите бедни. Изброените групи попадат и в обсега на Националната цел на България за намаляване на броя на живеещите в бедност с 260 000 души до 2020 г. Основният подход за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване ще бъде **превенцията**. За целта този приоритет ще бъде постигнат чрез реформи и прилагане на иновативни мерки, които да развият нови подходи и модели за справяне с бедността и социалното изключване и/или да се допълнят провежданите към момента политики в посочените области. Другият подход е свързан със **смекчаването** и преодоляването на последиците от бедността и социалното изключване.

Приоритет 3: Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал

Приоритетът е насочен към развитие на потенциала на българските райони и превръщането им в привлекателно място за живеене и бизнес, със съхранена природа и уникални културни паметници и традиции. Мерките реализирани по този приоритет ще допринасят за намаляване на икономическите и социални неравенства, за интегрирано развитие на градовете, за подобряване на техническата инфраструктура и за засилване на икономическото, социално и териториално сближаване.

Приоритет 4: Развитие на земеделието за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси

Приоритетът цели подобряване на конкурентоспособността на земеделското производство, като същевременно ще гарантира повишаването на степента на устойчиво и ефективно използване на ресурсите в отрасъла. Приоритетните дейности са насочени към структурно балансиране на аграрния отрасъл, преодоляването на технологичното изоставане, повишаване общата производителност, подобряването и опазването на околната среда.

Приоритет 5: Подкрепа за развитие на високопроизводителна индустриална база и модерна иновативна инфраструктура, стимулиране на иновативната активност и научните изследвания

Извеждането на този приоритет цели създаването и развитието на високотехнологична индустриална база, повишаване ролята на науката като стимулираща социално-икономическия растеж. На територията на град Казанлък е специализираният Институт по розата и маслодайните култури, който може да бъде в основата за изпълнението на мерки в областта на стимулиране и развитие на икономика, основана на знанието. Очакванията са МСП да реализират своя потенциал за растеж, базиран на иновативационната активност.

Приоритет 6: Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса

Приоритетът е насочен към осигуряване на оптимална институционална среда и предоставяне на ефективни публични услуги, като необходими условия за благоприятна бизнес-среда и икономически растеж. Като водещи фактори за конкурентоспособност и растеж, върху които са фокусирани политиките, са изведени електронното правителство, откритото управление, оптимизираната и добре подготвена администрация.

Приоритет 7. Изграждане на адекватна енергийна инфраструктура, подкрепа за повишаване на ресурсната ефективност и намаляване на енергийната зависимост

Приоритетът е насочен към изграждане на енергийни инфраструктурни мрежи и подобряване на конкурентоспособността на българската икономика. Като водещи фактори за конкурентоспособност, върху които са фокусирани политиките, са изведени енергийната безопасност, независимост и ефективност.

Прилагането на последователни действия за планиране на мерки във връзка с изменението на климата ще допринесе за смекчаване на последствията от глобалното затопляне и адаптиране на икономиката, инфраструктурата, селското стопанство и хората към настъпилите промени.

Приоритет 8. Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари

Приоритетът е свързан с изграждането и реконструкцията на транспортната инфраструктура и създаването на оптимални условия за развитие на икономиката, за подобряване на достъпа до пазари и за ограничаване на замърсяването на околната среда. Бързото развитие на транспортната инфраструктура и изграждането на интермодални връзки са условие за генериране и поддържане на висок икономически растеж, за балансирано развитие и предпоставка за привличане и оползотворяване на местните, националните и чуждестранните частни инвестиции.

Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022(проект)

Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012 – 2022 г. е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за

постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране. НСРР играе важна роля за постигане на съответствие и взаимно допълване между целите и приоритетите на политиката за регионално развитие и секторните политики и стратегии, които спомагат за балансирано развитие на районите.

В НСРР е отбелязано, че недвижимите **културни ценности** са 4 270, сред които от световното наследство на ЮНЕСКО са **Казанлъшката гробница** и Несебър – Старият град. Има много археологически и архитектурни резервати: археологическият резерват “Кабиле”, археологическите обекти в Стара Загора, архитектурните резервати в Жеравна, Котел, Катунце, Бръшлян, Делтум-Дебелт и др. **Гробниците и могилите около град Казанлък са превърнали района в “Долината на тракийските царе”**. Посочва се и ключовото значение за културния живот в регионите на традиционния Празник на розата в Казанлък.

Казанлък е посочен като един от градовете, които формират третото ниво от 25 -те центрове с регионално значение в територията на областите.

В Стратегията е посочена необходимостта действията да бъдат насочени към стимулиране на ускореното развитие на **средни градове в периферните части на районите**, където няма големи градове. Тези градове ще изиграят ролята на двигатели на регионалното развитие, ще окажат благотворно влияние на околната изостанала селска територия и по този начин ще компенсират отсъствието на големи градове. Мерките, които следва да подкрепят развитието на тези градове, включват изграждане на съвременна икономическа база на основата на конкурентоспособен индустриален сектор, стимулиране на предприемачеството, развитие и модернизиране на инфраструктурата, създаване на устойчиви работни места, технологично развитие, изграждане на бизнес паркове, създаване и развитие на центрове за иновации нови производствени зони, използване на специфичните местни потенциали. Стимулирането на развитието на тези градове следва да се осъществи чрез различни механизми – преференции, облекчения, включване в международни мрежи, програми и др. В съществуващата европейска мрежа от градове с регионално/ локално значение са посочени 27 български града (предимно областните центрове). В перспектива подобни функции ще получат и градове като Петрич, Сандански, Харманли, Царево, Каварна, Свищов, Лом, разположени в изостаналите гранични райони, а във вътрешните периферни райони – градове като Дупница, **Казанлък**, Карлово.

По приоритет **4.1. Интегрирано устойчиво градско развитие и укрепване на полицентричната мрежа от градове** се предвижда обект на интервенция да бъдат градовете от първо, второ, трето и четвърто ниво в националната мрежа от населени места, определени в концепцията за териториално-урбанистично развитие и в съвместния документ на държавите от Вишеградската четворка, България и Румъния като полюси на развитие. Съгласно тази класификация, **Казанлък** попада сред градовете от трето ниво. Тези градове ще формират

опорната мрежа от населени места, генерираща растеж и осигуряваща адекватно ниво на услуги за гравитиращите към тях територии.

Регионален план за развитие на Югоизточен район за планиране.

В Актуализирания план за развитие на *Югоизточен район за планиране* е посочено, че устойчивото и балансирано икономическо развитие и социално благополучие, се основава на стратегическото географско разположение – излаз на Черно море и външна граница с Република Турция и транспортни възли, както и уникалните природни дадености на територията между Източна Стара планина и Странджа планина, традициите в туризма, енергетиката, преработващата промишленост и земеделието.

Водещи стратегически цели на Актуализирания план за развитие на Югоизточен район за планиране са:

Стратегическа цел 1: „Създаване на условия за постигане на ускорен икономически растеж”

Стратегическа цел 2: „Осигуряване на благоприятна, здравословна и стимулираща развитието жизнена среда”

Стратегическа цел 3: „Подобряване управлението на процеса на развитие”

Стратегическа цел 4: „Развитие на трансгранично и регионално сътрудничество

Югоизточния район за планиране се характеризира с изключително богатство на разнообразието на природни и културно-исторически забележителности, традиции в земеползването и минерални води.

Областна стратегия за развитие на област Стара Загора за периода 2005 – 2015 г.

Областната стратегия е създаване на оптимални условия на живот, бит и труд на населението чрез разумно използване на природните ресурси и дадености, ефективно използване на материалните, финансовите и кадровите ресурси и съчетаване развитието на отраслите на икономиката с устройването на територията и опазване на околната среда. Областната стратегия е основава на 5 приоритета:

1. Динамично развитие на икономиката на основата на знанието и повишаване на нейната конкурентоспособност

2. Развитие и модернизация на техническата инфраструктурата, създаваща условия за растеж и повишаване ефективността на регионалната икономика.

3. Подобряване привлекателността, условията, качеството на живот и социалната инфраструктура в област Стара Загора.

4. Повишаване на административния капацитет, изграждане на партньорства и гражданско участие.

5. Възстановяване и опазване на околна среда и развитие на екологичната инфраструктура, водещи до устойчиво и балансирано развитие и повишаване на възможностите за инвестиции в икономиката.

7.3. Идентифициране на общи зони за интервенция през следващия програмен период и постигане на интегритет във визията за развитие на общината чрез съпоставителен анализ на визията, приоритетите и целите на европейско, национално, регионално, областно и общинско ниво

В разгледаните стратегически документи водеща цел и общото между тях е постигането на **ускорен икономически растеж**, чрез инвестиции в инфраструктура и човешки капитал. Отчитат се конкурентните предимства на основата на географското положение, природните и историческите дадености и вече съществуващата инфраструктура като потенциал за развитие, върху които трябва да се доразвият мерки за подобряване на цялостната икономическа среда. Като стратегически приоритети са изведени и създаването и поддържането на благоприятна жизнена среда, достъп до качествено образование, здравеопазване и спорт за здравословен начин на живот. Заложени са цели за изграждане на връзката наука-иновации-бизнес, като основа за конкурентоспособна и високотехнологична икономика.

Бъдещи проекти и инициативи

- Голф игрище и летищен комплекс край Казанлък – инвестиционно намерение на „Кълвача Инвестмънт” – около 140 млн. лв.;⁸
- Продължава газификацията на гр.Стара Загора, гр. Казанлък и прилежащите му селища. Реализират се мащабни проекти за ВЕИ. Развитие на телекомуникациите е централизирано в ИАЕСМИС и се реализира с планираните темпове и качество. Предвидено е поетапно да се изграждат мрежите за достъп на общините към ЕСМ, до достигане на единна мрежова свързаност между всички централни и териториални органи на изпълнителна власт и местните органи на управление.⁹
- Проект „Севтополис”;¹⁰
- Изграждане на закрит спортен комплекс;
- Разширяване на спортни площадки;
- Реконструкция на северен парк;
- Музей на модерното изкуство;

⁸ Актуализиран документ за изпълнение на областната стратегия за развитие на Област Стара Загора 2011-2013 г.

⁹ Актуализиран документ за изпълнение на областната стратегия за развитие на Област Стара Загора 2011-2013 г.

¹⁰ Инвестиционен профил на община Казанлък 2011

- Разширение на математическата гимназия „Никола Обрешков”;
- Изграждане на етажни гаражи в Централна градска част;
- Изграждане на надлез над жп линията София-Бургас;
- Изграждане на туристически информационен център до гробница „Голямата Косматка”;
- Изграждане на амфитеатър при казанлъшката Тракийска гробница;
- Усвояване на свободни общински терени за индустрия и търговия;

Посочените инициативи напълно съответстват на стратегическите цели на ключовите стратегии и политики от по-високо ниво и са в обхвата на зоните за интервенция през следващия програмен период.

Основните принципи на градското и териториалното развитие, приоритетите и целите, формулирани чрез Лайпцигската харта, Декларацията от Толедо и Териториалната програма 2020 **подчертават значението на по-силното териториално измерение** в бъдещата политика на сближаване. Социалните, икономическите и екологичните предизвикателства трябва да се решават както на квартал, така и в по-широк териториален контекст. Градовете не могат вече да се определят само от административните си граници, нито пък политиките за градско развитие могат да са насочени само към административни единици на градско равнище. Предвижда се да бъдат поощрявани допълващи мерки между функционалните подходи (на равнището на по-големите агломерации и метрополиите) и на социалните и културните подходи, които включват ангажирането и предоставянето на повече права на гражданите (на равнището на отделните квартали). Трябва да се вземат предвид, както съществуващите по-широки териториални образувания, така и структурите в рамките на града. Политиките за градско развитие трябва да осигуряват съгласуваност между секторните инициативи с въздействие върху пространственото оформление и инициативите, предприемани на териториален принцип.¹¹

Иновациите трябва да се насърчават, за да се подпомогне преходът към градовете на бъдещето. Градовете на бъдещето трябва да се отличават с многообразие, сплотеност и атрактивност, да бъдат **екологосъобразни и здравословни**, да са места на развитие на устойчива и приобщаваща икономика. Потенциалът на социално-икономическото, културното, възрастовото и етническото многообразие следва да се използва пълноценно като източник на иновации. Стратегиите за иновации трябва да бъдат многостранни, като в тях се разглеждат въпроси, свързани с услуги и технологии, както и с иновации с институционален и социален характер. Иновациите ще трябва също да решават организационни и институционални въпроси, тъй като ще са нужни нови форми на управление, за да бъдат посрещнати очакваните ни сложни предизвикателства.¹²

За изпълнението на планираните от общината цели и постигането на интегриран подход между различните нива на планиране и секторни политики в бъдеще ще трябва да се засили

¹¹http://ec.europa.eu/regional_policy_en.pdf

¹²http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/citiesoftomorrow/citiesoftomorrow_summary_en.pdf

координацията с всички нива на управлението и структурите на гражданското общество. Нужен е по-засилен диалог и сътрудничество, както и постигане на интегритет между общинските, областните, регионалните и правителствените цели и приоритети, и между секторните политики, свързани с градското развитие за по-машабни и видими резултати. За поддържането на такъв диалог е от важно значение наличието на обща визия. Нужна е солидна база от знания като основа за общо разбиране на възможностите за развитие — необходимо условие, без което не може да се изготви визия за бъдещето. Тези знания не може да са достояние само на експерти, а трябва да бъдат разбрани от всички заинтересовани страни и създадени с тяхно участие. Целта е създаването на жизнена и приета от гражданите на Казанлък визия, която вдъхновява и увелича хората за използване на целия наличен потенциал и ресурси за постигането ѝ.

7.4. Фактори, които допринасят за устойчивото развитие на град Казанлък

Географското положение, развитата пътна инфраструктура, наличието на богато културно-историческо наследство, благоприятните условия за отглеждане и преработка на маслодайни култури, биологичното разнообразие, близостта до яз.Копринка, развитата промишленост, наличието на традиционни производства със запазени пазари са основните фактори, които допринасят за устойчивото развитие на град Казанлък.

7.5. Формулиране на визия

Формулираните **три варианта** на Визия за развитие на гр.Казанлък до 2020г представлява цялостен модел на устойчиво градско развитие, формулирана е многосекторно и не предполага „едносекторно“ насочване и определяне на градският живот.

При изготвянето на проекта на визия „Казанлък 2020” са отчетени резултатите от социално-икономическия и SWOT анализите, резултатите от проучването на общественото мнение и общественото обсъждане.

Всяка от формулираните проекти на Визия за развитие на Казанлък 2020г, представлява кратки, насочващи многопластови съчетания, които служат за очертаване на посоката за изграждане и развитие на градските зони. Ключово послание и в трите варианта е възможностите, които предоставя на Казанлък богатото културно-историческо наследство, тракийските царе и маслодайната роза.

Град на Тракийските царе и маслодайната роза - от пътуването към древността до енергията на младостта и създанието.

Динамичен, икономически силен, туристически и духовен център.

Утвърждаване на Казанлък като привлекателна туристическа дестинация с разнообразни форми на туризъм. Изграждане на обновена инфраструктура, зелена градска среда и стимулиране на бизнес развитието.

Казанлък – град с древна история и модерно бъдеще

Изграждане на туристическа инфраструктура. Насърчаване на иновативното развитие и зелените технологии. Инвестиции в образование и здравеопазване.

Казанлък- град с конкурентоспособна икономика и добра среда за живот и отдих

Насърчаване на инвестициите, заетостта, изграждане на добра техническа инфраструктура. Ефективно използване потенциала на богатото културно-историческо наследство за излаз на нови пазари, бизнес развитието и туризма. Подобряване качеството на живот на гражданите на Казанлък. Подобряване на условията за отдих и спорт за младите хора и създаване на условия за тяхната реализация и личностно развитие

7.6. Определяне на зони за въздействие

Карта, обобщаваща проблемите на градската среда от предварителния анализ – класификация по значение и спешност на намеса с очертани грааиници на зоните за въздействие.

Най-благоустроеният квартал на град Казанлък е: централната градска част, както и отделни участъци от северните квартали.

Най-лошо е състоянието от гледна точка на техническата и социалната инфраструктура на кварталите:

- «Изток» и преди всичко Ромското гето;
- Части от кв. «Кулата» и кв. «Крайречен» (заради липсата на инфраструктура).

Съгласно предварителния анализ и в съответствие с обществените нагласи се очертават следните зони за въздействие :

1. Зона със социален характер – жилищната зона в източния край на града, включваща кварталите „Капитан Петко войвода”, „Зорница” , „Павлов мост” и ромската махала.Тази зона има най-остра нужда от доизграждане на техническата инфраструктура, от благоустрояване, озеленяване, създаване на места за отдих и почивка на деца и възрастни, спортни съоръжения и от предвиждания за нови елементи на социалната инфраструктура.
2. Зона с потенциал за икономическо развитие – зоната южно от ж.п.линията София Бургас, източно от кв.”Христо Ботев” и „М+С Хидравлик”, северно от околоръстния път София – Бургас и западно от ул.”Никола Петков”, както и частта, влизаща в регулационните граници на града между околоръстния път София – Бургас и „Арсенал” АД. В тази част са идентифицирани по-голям брой общински терени, които могат да бъдат предоставяни за развитие на нови

икономически дейности, при положение, че се доразвие техническата и пътната инфраструктура.

3. Зона на публични функции с висока обществена значимост – старата част на кв. ”Кулата” (етнографски комплекс, зоната пред входа на парк ”Тюлбето”, зоната на стадиона, колодрума и „Северен парк” и цялата зона до северната и източната регулационна граница на града в описаната част. Предварителните проучвания и нагласи показват необходимостта от развитие на туристическия продукт в гр.Казанлък, както и доразвиване и обогатяване на спортната база в града и на местата за рекреация.Посочената зона има потенциал за развитие във всички тези насоки.

Конкурентните предимства на Казанлък са:

- Местоположението;
- Културно-историческото наследство и розата;
- Природата;
- Красив и сравнително благоустроен град;
- Развита разнородна промишленост с приоритет на машиностроенето.

Основният потенциал за развитието на града е:

- Устойчив туризъм, базиран на културното и екологичното наследство;
- Традиции в машиностроенето;
- Производството на етерично-маслените култури и продукти, основани на розопереработката;
- Наличието на минерални извори;
- яз. Копринка
- Селско стопанство допълнено с развита преработвателна промишленост (на плодове, зеленчуци, мляко);
- Възстановяване (обновяване) на производства, които са имали добри пазари в миналото: консерви, текстилно производство, производството на прежди, конци и др.

Основните проблеми, спъващи развитието на града са:

- Ниската конкурентноспособност на местните фирми, която води до ниски приходи и от там до липсата на възможности за финансиране и благоустрояване на средата, до намаляване на покупателната възможност и инвестиционната активност на територията;
- Липсват инвестиции с изключение на ВЕИ. Има инвеститорски интерес, но местните нагласи/манталитет пречат на инвестиционните намерения;
- Загуба на международни пазари на утвърдените преди години производства;
- Неусвоени природни ресурси с потенциал за развитие като минералната вода, биологичното разнообразие и др.
- Неработеща с пълен капацитет преработвателна промишленост.